

Slezské zemské muzeum

výroční zpráva 2009

Obsah

---

1. Předmluva	3
2. Charakteristika instituce	5
3. Organizační struktura SZM	6
4. Hlavní objekty a areály ve správě SZM	8
5. Sběrka SZM	9
5.1. Charakteristika sbírky SZM.....	9
5.2. Sběrkotvorná činnost v roce 2009	17
5.3. Inventarizace	21
5.4. Digitalizace.....	22
5.5. Ošetřování muzejních sbírkových předmětů	24
5.6. Dislokace sbírkových předmětů.....	27
5.7. Badatelské využívání sbírky SZM.....	28
6. Poskytování standardizovaných služeb	29
7. Zajišťování působnosti zákona č. 80/2004 Sb.	29
8. Spolupráce s jinými subjekty	30
9. Expozice, výstavy a akce pro veřejnost	32
9.1. Statistický přehled.....	32
9.2. Expozice	33
9.3. Minivýstavy v SZM (Zajímavosti a překvapení z našich depozitářů)	39
9.4. Výstavy mimo SZM	41
9.5. Výstavy v zahraničí.....	41
9.6. Další akce pro veřejnost	42
9.7. Kulturní programy a akce pro veřejnost	45
10. Účast na seminářích a konferencích	48
10.1. Přírodní vědy	48
10.2. Společenské vědy	49

11. Publikační činnost.....	53
11.1. Přírodní vědy	53
11.2. Společenské vědy	64
12. Granty a projekty	71
12.1. Přírodní vědy	71
12.2. Společenské vědy	76
13. Hospodaření SZM.....	81
13.1. Základní personální údaje.....	81
13.2. Údaje o majetku	82
14. Investice a provoz.....	90
15. SZM a média	92
16. Seznam zkratk.....	99
17. Přílohy.....	100

1. Předmluva

Rok 2009 byl pro Slezské zemské muzeum (dále SZM) rokem mimořádným. Již v lednu ukončil své působení ve funkci dlouholetý ředitel PhDr. Jaromír Kalus. Na základě vítězství v konkurzu, jmenoval ministr kultury Mgr. Václav Jehlička jeho nástupcem Mgr. Antonína Šimčíka.

Nové vedení muzea přebralo instituci ve stavu, který vyžadoval okamžité řešení řady zásadních problémů ve všech podstatných sférách činnosti SZM. Týkalo se to situace v oblasti provozně-ekonomické, správy a prezentace sbírky, vědy a výzkumu, práce s veřejností i v řadě dalších. Na tomto místě nelze pochopitelně komplexně popsat situaci, v jaké se SZM na počátku roku 2009 nacházelo, a proto zde budou připomenuty jen vybrané momenty z jednotlivých oblastí.

Již v lednu musel být zásadně přehodnocen postup při přípravě expozice v Památníku II. světové války (dále PDSV) v Hrabyni s cílem vybudovat ve velmi krátkém čase muzejní expozici, která by završila nákladnou rekonstrukci areálu a důstojně připomínala události posledního světového konfliktu. Vzhledem ke stavu realizace musela být přijata řada změn – názvem počínaje a koncepcí, založenou na dynamickém, proměnlivém charakteru prezentace konče. Ostatně v situaci, kdy bylo možné využít pouze provozní rozpočet muzea, případně mimořádné sponzorské a dotační zdroje, nezbývalo než využít na maximum odborné schopnosti zaměstnanců i spolupracovníků z dalších institucí včetně studentů muzeologie ze Slezské univerzity v Opavě. Mimořádný výkon, za který lze bezesporu dokončení expozice považovat, se setkal i s uznáním odborné veřejnosti, když SZM získalo v kategorii Výstava roku 2009 prestižní cenu Gloria Musaealis.

V průběhu příprav vyplynula na povrch rovněž skutečnost, že neexistují doprovodné materiály k jednotlivým expozicím SZM. První, již definovaný coby součást celé série, vznikl katalog právě k expozici „*Doba zmaru a naděje*“ v PDSV, a to díky mimořádné dotaci od Moravskoslezského kraje. Na další katalogy se v druhé polovině roku podařilo získat prostředky v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007 – 2013 a budou postupně připraveny pro návštěvníky ve čtyřech jazykových mutacích.

V oblasti rozvoje vědy a výzkumu lze za naprosto zásadní úspěch označit především dodatečné zařazení SZM mezi výzkumné organizace, jelikož tím byl odstraněn stav, který neumožňoval participaci na řešení grantových projektů financovaných z veřejných zdrojů a pro zachování vědecké práce v SZM představoval fatální problém. Na základě nového postavení SZM v oblasti vědecké práce bylo přistoupeno k postupnému redefinování pravidel vědecké práce, zejm. vývoji nového systému interních grantů, resp. definování základních směrů výzkumu. Podařilo se rovněž restrukturalizovat redakční rady tří vědeckých časopisů, s cílem pozvednout jejich kvalitu a oslovit širší autorský okruh.

Mnohé se podařilo realizovat i v oblasti sbírkotvorné. Byly vytipovány a dílem i získány zásadní konvoluty, které rozšiřují využitelnost několika podsbírek. Za všechny je třeba připomenout především písemnou pozůstalost významné osobnosti společenského života ve Slezsku Heleny Salichové. Bohužel zatím se nepodařilo získat další finanční prostředky na pořízení zbylé části pozůstalosti zahrnující zejména výtvarná díla.

Podstatnou změnou prošla i oblast dokumentace a digitalizace. Na sklonku roku

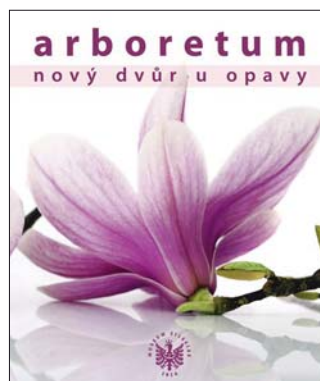
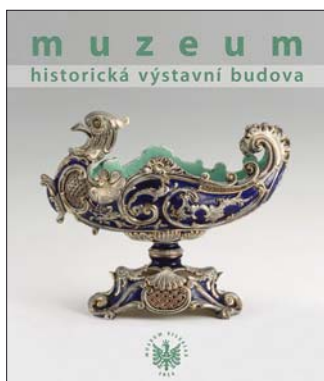
byl sjednocen dokumentační systém a místo původních čtyř aplikací využívají všechny podsírkky, vyjma podsírkky Knihy, dokumentační systém ProMuzeum. Důležitým krokem, který s úpravou souvisí je zejména zvýšení přístupnosti do databází pro odborné pracovníky a snadnější ochrana dat. V uplynulém roce byla rovněž zahájena práce na revizi směrnic pro nakládání se sbírkami. Ve sféře péče o sbírkové předměty se podařilo zahájit projekt implementace nástrojů preventivní konzervace. Významnou podporou se stala i dotace z programu ISO, redefinovaná dle aktuálních potřeb SZM a další finanční podpora MK. Díky tomu se podařilo zakoupit vůbec první kompaktní regálový systém v SZM, soubor mobilních odvlhčovačů, systém radiotelemetrického monitorování se vzdáleným přístupem, dvě sady badatelských stereomikroskopů a další.

Zásadní transformací prošla i činnost provozního a ekonomického oddělení SZM. V oblasti správy objektů se podařilo realizovat řadu důležitých kroků – od zpřesnění a oprav dokumentace objektů až po zhodnocení jejich potřebnosti pro další činnost SZM. Na základě podrobné analýzy pak byly stanoveny priority investičních akcí. Zásadním cílem je zastavit další chátrání objektů způsobené nekonceptní péčí a postupné redefinování využití budov s ohledem na snížení nákladů, zvýšením bezpečnosti pro personál i sbírku a zkvalitnění podmínek pro práci zaměstnanců SZM. Připravena byla řada investičních záměrů. Z nejdůležitějších je třeba zmínit vybavení depozitáře v Arboretu Nový Dvůr (dále jen AND), přípravu projektové dokumentace pro rekonstrukci Historické výstavní budovy (dále jen HVB) a v neposlední řadě částečnou rekonstrukci Paláce Razumovských. Byly definovány základní investiční priority, k nimž náleží zejména zahájení prací na přípravě investičního záměru směřujícího k vybudování centrálního depozitáře „*Thesaurus Silesiae*“, rekonstrukce Historické výstavní budovy, rekonstrukce paláce Razumovských a další cíle. Podařilo se rovněž rozšířit vozový park SZM o nezbytný užitkový vůz, který výrazně zlepšil možnosti transportu sbírkových předmětů i pracovníků. Nenápadným, o to však důležitějším zlepšením, je rovněž konstituování nového systému průběžné údržby objektů. Na základě výsledků hodnocení informačních toků v instituci se podařilo nadefinovat i nový informační systém, který by měl být postupně budován v rámci všech součástí SZM.

Pochopitelně, že uplynulý rok přinesl i celou řadu dalších změn, které by měly směřovat k naplnění nové koncepce rozvoje SZM na příštích pět let. Ta si klade za cíl dosáhnout konsolidace SZM a posílení jeho pozice coby zemského muzea reflektujícího zejména české Slezsko a přilehlé oblasti severní Moravy. S tímto záměrem jsou proto definovány výstavní projekty, nově zaváděné celodenní programy, lektorská činnost, spolupráce se školami a řada dalších aktivit, které mají napomoci otevřít muzeum co možná nejvíce veřejnosti. Pevně věřím, že do roku 2014, kdy SZM oslaví dvoustleté jubileum, se alespoň ty nejzásadnější cíle podaří naplnit – ostatně vydrží-li entuziasmus a ochota participovat na oživení muzea jeho zaměstnancům tak jako v uplynulém roce, o úspěchu vůbec nepochybují!

Antonín Šimčík

2. Charakteristika instituce

SZM je nejstarším muzeem České republiky s funkcí sbírkotvornou, vědeckou, kulturní a metodickou. Je příspěvkovou organizací vystupující v právních vztazích svým jménem a nesoucí odpovědnost z těchto vztahů plynoucí. Je přímo řízeno Ministerstvem kultury České republiky a vystupuje jako právní nástupce Slezského zemského muzea, organizace zřízené severomoravským Krajským národním výborem v Ostravě. Trvalým sídlem je město Opava. Vlastní činnost SZM se řídí Zřizovací listinou SZM vydanou Ministerstvem kultury dne 27. prosince 2000, která nabyla účinnosti dne 29. prosince 2000.

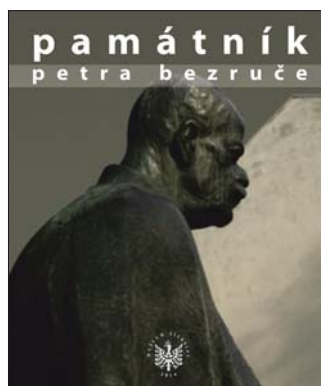
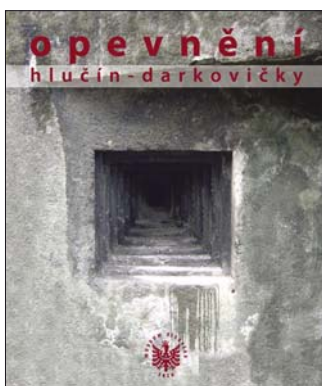
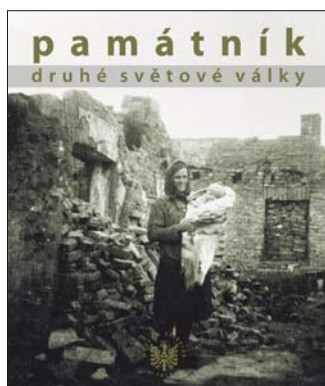
SZM plní funkci muzea ve smyslu ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a změně některých dalších zákonů; bylo zřízeno za účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírku muzejní povahy. Vlastní oblastí působnosti tohoto účelu je historické území Slezska, severní a severovýchodní Moravy, v některých oborech pak i evropské a mimoevropské oblasti.

Muzeum shromažďuje sbírku hmotných dokladů vývoje přírody, včetně živých rostlin a živočichů, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména však z území historického Slezska, především v oborech mineralogie, geologie, paleontologie, botanika, dendrologie, entomologie, zoologie, archeologie, etnografie, numismatika, historie, dějiny umění včetně dějin hudby, literatury a divadla a dějiny vojenství a muzeologie. Sbíрку tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti. Rovněž spravuje historický knižní fond (sbírkový), veřejnou vědeckou knihovnu a sbírku písemností archivní povahy.

Svůj sbírkový fond spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů; ke sbírkovým předmětům také pořizuje dokumentaci písemnou a dle potřeby i obrazovou či zvukovou. Získané sbírkové předměty odborně, případně vědecky, zpracovává a vytěžuje z nich poznatky o vývoji přírody a společnosti. Také provádí vědecký výzkum prostředí a území, z něhož sbírkové předměty získává, a výzkum problematiky národností a národnostních menšin v rámci střední Evropy,

výzkum muzeologický a výzkum ochrany sbírek. V kooperaci s Archeologickým ústavem AV ČR provádí v kontextu příslušného zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči archeologické výzkumy a archeologický dohled v Moravskoslezském kraji, příp. na dalším území vymezeném dohodou s AÚ AV ČR. Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty dle příslušného zákona a eventuálně podává návrhy na prohlášení těchto předmětů za kulturní památky.

Sbírkové předměty a poznatky získané jejich zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v rámci ČR i v zahraničí a dalšími kulturně výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost s přihlédnutím k dětem a mládeži, seniorům a handicapovaným občanům. Umožňuje studium své sbírky badatelům, vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace a tiskoviny. Na základě zvláštních předpisů zapůjčuje své sbírkové předměty k účelům studijním a prezentačním, a to i do zahraničí.

3. Organizační struktura SZM

SZM se člení na tyto organizační jednotky, jež zajišťují:

a) Útvar ředitele

- chod sekretariátu ředitele a administrativa spojená s řízením muzea;
- personální záležitosti;
- kontrolní činnost v organizaci;
- zvláštní úkoly a úkoly spojené s civilní obranou;
- zahraniční styky;
- požární ochrana a bezpečnost práce;
- vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty.

b) Arboretum Nový Dvůr (AND)

- je specializovaným dendrologickým pracovištěm SZM zaměřeným na budování sbírek živých rostlin, jejich výzkum a expoziční prezentaci; zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM v oblasti získávání, shromažďování, trvalého uchování, evidování, odborného zpracování a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně výchovné a prezentační činnosti.

c) Památník II. světové války (PDSV)

- je specializovaným pracovištěm SZM, které zabezpečuje úkoly stanovené ve Zřizovací listině SZM v oblasti získávání, shromažďování, trvalého uchovávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně výchovné a prezentační činnosti; jeho součástí je Areál čs. opevnění Hlučín – Darkovičky.

d) Památník Petra Bezruče (PPB)

- je specializovaným literárněvědným oddělením SZM, zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM v oblasti získávání, shromažďování, trvalého uchovávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně-výchovné a prezentační činnosti; jeho součástí je Srub Petra Bezruče na Ostravici.

e) Oddělení přírodních věd (OPV)

- ve smyslu Zřizovací listiny SZM zabezpečuje úkoly dle v oddělení zastoupených přírodovědných specializací /mineralogie-petrografie, paleontologie, botanika, entomologie, zoologie v oblasti získávání, shromažďování, trvalého uchovávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně výchovné a prezentační činnosti.

f) Oddělení společenských věd (OSV)

- zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM dle v oddělení zastoupených společenskovědních specializací /archeologie, dějiny umění, historie, etnografie, numismatika, muzikologie, teatrologie, fotografické sbírky/ v oblasti získávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, vědeckého výzkumu, kulturně výchovné a prezentační činnosti.

g) Slezský ústav

- je vědeckovýzkumným pracovištěm SZM, které zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM dle v ústavu zastoupených specializací /historie, muzeologie, sociologie/ v oblasti vědeckého výzkumu, získávání, shromažďování, trvalého uchovávání, evidování, odborného zpracovávání a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, kulturně výchovné a prezentační činnosti; jeho součástí je Ústřední knihovna SZM.

h) Oddělení prezentační

- zabezpečuje úkoly stanovené Zřizovací listinou SZM v oblasti kulturně výchovné, prezentační a propagační, včetně realizace expozic a výstav připravovaných organizací.

i) Oddělení ekonomicko-správní

- zabezpečuje chod SZM v oblasti hospodářské, finanční a správní;
- vede předepsané evidence, provádí soustavně rozborovou, kontrolní a metodickou činnost související s fungováním muzea.

j) Oddělení provozně-investiční

- zabezpečuje běžnou a stavební údržbu objektů ve správě a užívání SZM;
- zajišťuje investiční výstavbu;
- zajišťuje autoprovaz.

4. Hlavní objekty a areály ve správě SZM

objekt	adresa
Historická výstavní budova	Komenského 419/10, 746 01 Opava
Müllerův dům (Archeologické pracoviště)	Komenského 1/8, 746 01 Opava
Blücherův palác (Oddělení přírodních věd)	Masarykova 345/35, 746 01 Opava
Bývalý Františkánský klášter (Oddělení společenských věd)	Ostrožná 234/42, 746 01 Opava
Památník Petra Bezruče	Ostrožná 11/35, 746 01 Opava
Janotova vila (Ředitelství)	Tyršova 705/1, 746 01 Opava
Bývalý Veterinární ústav – budova A	Nádražní okruh 700/33, 746 01 Opava
Bývalý Veterinární ústav – budova B	Nádražní okruh 700/33, 746 01 Opava
Palác Razumovských	Nádražní okruh 669/31, 746 01 Opava
Slezský ústav	Nádražní okruh 670/29, 746 01 Opava
Arboretum Nový Dvůr	Nový Dvůr, 747 51 Stěbořice
Památník II. světové války	Hrabyně č. p. 192, 747 63 Hrabyně
Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky (Bunkr MO-S 19 Alej – Darkovičky)	748 01 Hlučín-Darkovičky
Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky (Bunkr LO VZ 37 – Darkovičky)	748 01 Hlučín-Darkovičky
Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky (Bunkr MO-S Obora – Šilheřovice)	748 01 Hlučín-Darkovičky
Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky (Bunkr MO-S 20 Orel – Darkovice)	748 01 Hlučín-Darkovičky
Srub Petra Bezruče	Ostravice č. e. 1175, 739 14 Frýdek Místek
Výzkumná stanice	Domašov č. p. 28, 790 01 Bělá pod Pradědem
Ostrava (Oddělení novodobých dějin)	Palackého 776/23, 702 00 Ostrava-Přívoz

5. Sběrka SZM

5.1. Charakteristika sbírky SZM

Sběrka SZM je zapsána v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy ČR pod číslem ZMO/002-05-07/150002. Informace o sbírce SZM jsou k dispozici online na adrese <http://ces.mkcr.cz/>.

Přírodovědné podsbírký

Botanická podsběrka (CES: 5 – botanická)

Je tvořena herbářovými doklady mechorostů, cévnatých rostlin, hub, lišejníků a řas. Nejpočetněji jsou zastoupeny mechorosty, cévnaté rostliny a lišejníky. Mimo herbářový materiál sbírky jsou součástí podsbírký i zooecidie, hyponomy a modely hub. K nejvýznamnějším dokladům patří typové materiály. Celkem je součástí botanické podsbírký 1 095 herbářových položek typových materiálů, z toho je 34 hub, 45 lišejníků, 21 jätrovek, 979 mechů a 16 cévnatých rostlin. Z hub jsou mezi typy zastoupeny zejména druhy rodu *Phyllosticta*, *Cercospora* nebo *Helicoma*. Z lišejníků je nejvíce zastoupen rod *Lecanora*, *Buellia* nebo *Usnea*. Mezi nejčastější typové položky jätrovek patří zástupci rodů *Cephalozia*, *Frullania*, *Lophozia* nebo *Marsupella*. Nejvíce typových materiálů obsahuje sbírka mechů. Je to především díky tomu, že její součástí je herbář E. Bauera. K typovým materiálům mechů patří např. druhy rodů *Acroporium*, *Amblystegium*, *Anoetangium*, *Anomodon*, *Barbula*, *Brachythecium*, *Bryum*, *Calliergon*, *Campylopus*, *Dicranella*, *Dicranum*, *Fissidens*, *Grimmia*, *Hypnum* s. l., *Leucobryum*, *Meteorium*, *Papillaria*, *Philonotis*, *Polytrichum*, *Rhynchostegium*, *Syrrophodon*, *Thuidium*, *Vesicularia* nebo *Webera* (Pohlia).

Dendrologická podsběrka (CES: 24 – další – dendrologická)

Je zapsána ve světovém Indexu herbariorium pod mezinárodní zkratkou AND a je tvořena zejména herbářovými položkami dřevin, šiškami a dřevy. Významné jsou soubory zástupců některých rodů tvořících základ studijního a dokumentačního materiálu pro flory České republiky a celé Evropy (*Acer*, *Rhododendron*, *Betula*, *Rubus*, *Crataegus*, *Rosa*, *Quercus* aj.).

Entomologická podsběrka (CES: 7 – entomologická)

Je tvořena osmi fondy hmyzu (*Insecta* = *Hexapoda*): *Coleoptera* (brouci; asi 58 % sbírkového fondu), *Diptera* (dvoukřídli; asi 20 %), *Lepidoptera* (motýli; asi 16 %), *Hymenoptera* (blanokřídli; asi 5 %); další 4 fondy obsahující řády *Heteroptera* (ploštice), *Orthoptera* (rovnokřídli), *Odonata* (vážky) a ostatní malé hmyzí řády dohromady tvoří jen asi 1 % podsbírký. Kromě hmyzu jsou drobným podílem (asi 0,03 %) zastoupeny také další skupiny členovců (korýši – *Crustacea*, pavoukovci – *Chelicerata*, primitivní vzdušnicovci). Podsběrka obsahuje řadu speciálních kolekcí, např. *Lamellicornia* – listorozi brouci (celosvětově), *Parnassiinae* – jasoni (celosvětově), *Zygaenidae* – vřetenušky (Eurasie), dvoukřídli (*Diptera*) skupiny *Acalyptrata* (Palearktická oblast) včetně speciálních kolekcí čeledí *Sphaeroceridae* a *Anthomyzidae*, ale také jednotlivin, z nichž nejvhodnější jsou typové exempláře (téměř 1 100 kusů), četné unikáty a rarity. Nejvíce typového materiálu se nachází ve fondech *Coleoptera* (zejména z čeledí *Carabidae*, *Cerambycidae*, *Silphidae* a skupiny *Lamellicornia*), *Lepidoptera* (hlavně z *Parnassiidae* a *Zygaenidae*) a *Diptera*

(především z čeledí Sphaeroceridae, Limoniidae a Anthomyzidae). Významné jsou také dokumentační kolekce z průzkumů biodiverzity Diptera Acalyptrata v chráněných územích (např. z rašelinišť v ČR nebo biosférických rezervací Bukovské vrchy a Poľana na Slovensku).

Geologická podsbírka (CES: 1 – geologická)

Je členěna na dva fondy – mineralogický (nerosty) a petrografický (horniny). Horniny jsou provázeny 2 000 ks mikroskopických výbrusů. Mezi horninami převažují metamorfity a vyvřeliny ze Severní Moravy a Slezska, v současnosti je sbírka doplňována ledovcovými souvkami z oblasti kontinentálního zalednění ČR. Nejvýznamnější sbírkovou položkou jsou opavská meteorická železa, světově jedinečná tím, že byla nalezena v kontextu mladopaleolitického sídliště (Opava-Kylešovice).

Paleontologická podsbírka (CES: 4 – paleontologická)

Obsahuje zkameněliny živočišného a rostlinného původu, které pocházejí ze všech geologických útvarů – od paleozoika až po konec čtvrtohor. Početné jsou soubory fauny a flóry z moravkoslezského spodního karbonu (kulmu) a fosilní flóry ze svrchního karbonu české části hornoslezské uhelné pánve (převážně z vrtných jader), také z české části dolnoslezské pánve a fosilní fauna z Barrandienu. Významná je kolekce třetihorní rybí fauny z ložiska sádrovce na Opavsku. Historicky cenná je devonská fauna z Hrubého Jeseníku. Počtem kusů je nejrozsáhlejší druhohorní (jurská – tithonská a spodnokřídová) fauna z vápenců ve Štramberku, která reprezentuje největší muzejní kolekci z této lokality v ČR. Sbírkou fosilií, které pocházejí z území mimo ČR, tvoří převážně staré kolekce třetihorní fauny z Vídeňské pánve a druhohorní fauny z rakouských Alp. Karbonská flóra z některých uhelných ložisek v Německu, z Bulharska a z Apalačské uhelné pánve v Severní Americe pochází z vlastních nových výzkumů.

Zoologická podsbírka (CES: 8 – zoologická)

Podsbírka se člení na dva fondy – malakologický (měkkýši) a vertebratologický (obratlovci), v jehož rámci jsou vyčleněny jako dvě samostatné evidenční skupiny savci a ptáci. Podsbírka je tvořena zejména dermoplastickými preparáty, studijním kožkovým a osteologickým materiálem savců, ptáků, méně již plazů, obojživelníků a ryb, doplňkem je kolekce tekutinových preparátů. Součástí podsbírky je i rozsáhlá kolekce konchilií našich měkkýšů spolu s několika ukázkami exotů (především z Kuby). Z obratlovců jsou nejvíce zastoupeni savci a ptáci. Podsbírka obsahuje význačné doklady – jednak typový materiál měkkýšů, jednak význačné doklady obratlovců (první doklady výskytu druhů v ČR a doklady vzácných druhů v rámci ČR a regionu). Vzácnou částí podsbírky je kolekce exotů. Její rozsáhlou částí jsou cenné kolekce kolibříků, rajek a papoušků.

Společenskovední podsbírky

Archeologická podsbírka (CES: 9 – archeologická podsbírka)

Sestává z časově, územně a materiálově diferencovaného nálezového inventáře členěného do dvou základních chronologických řad – pravěku a středověku. Vnitřní třídění podsbírky vychází z obecné systematiky pravěkých kultur a středověku, k němuž jsou přiřazeny i akvizice novověké. Územně jsou sbírkové soubory evidovány podle lokalit na jednotlivých katastrálních územích obcí. Materiálově jde o různorodé artefakty z pravěkých, středověkých a novověkých lokalit (kámen: štípaná a broušená industrie; keramika: „stolní a technická“, votivní předměty, kachle; kovy: měděné, bronzové a železné nástroje, zbraně,

šperky, mince; sklo: zlomky nádob a vitráží, korálky; organické hmoty – dřevo: nádoby, součásti pracovních nástrojů, odpad; kostěné artefakty: hroty, šídla, hrací kostky, korálky z růženců; textil: zbytky petrifikovaných tkanin a textilie z krypt; kůže: fragmenty obuvi, šatní doplňky, výrobní odpad aj.) a materiál určený pro antropologické, osteologické, paleobotanické, petrografické, mineralogické, spektrografické, dendrochronologické a radiokarbonové analýzy.

Podsbírka další – Památník II. světové války (CES: 24 – další – Památník II. světové války)

Obsahuje především trojrozměrné sbírkové předměty, které se váží k dějinám II. světové války. Jedná se zejména o textilie (uniformy) a výstrojní součásti z let 1938–1985. Dále jsou zde palné zbraně (pistole, pušky, samopaly aj. z období let 1930–1970), stejně jako různé vojenské přístroje (např. na měření radiace, radiostanice, zaměřovače, dalekohledy), náboje a modely nábojů, nášlapné miny, granáty, apod. z období 70. a 80. let 20. stol. Součástí podsbírky jsou předměty z pozůstalosti vězňů koncentračních táborů (např. součásti oblečení, látková označení vězeňských obleků, výrobky vězňů). Významnou částí je soubor sbírkových předmětů dokumentující činnost čs. pilotů v zahraničních jednotkách za II. světové války. Tuto část tvoří uniformy a výstrojní součástky čs. pilotů, přístrojové vybavení, listinný materiál (letecké deníky, průkazky, formuláře, učebnice, dále časopisy a tiskoviny, které se váží k letecké tematice). Soubor doplňuje 8 000 negativů z činnosti čs. pilotů na západní a východní frontě. Tato část podsbírky je dále doplňována, akviziční činnost se nadále soustřeďuje na militaria z období 1939–1945. V roce 2005 se významnou součástí podsbírky stala pozůstalost generála Heliodora Píky.

Divadelní podsbírka (CES: 24 – další – divadelní)

Obsahuje sbírkové předměty z oblasti profesionálního i ochotnického divadla a je rozdělena do 11 tematických skupin (fondů). Nejrozsáhlejší částí je fond fotografií, programů, plakátů a divadelních textů a nejvýznamnější je fond scénografie a loutek. Fond divadelních textů zahrnuje texty k lidovým hrám, pro loutková divadla, ochotnické knihovničky, českou i světovou dramaturgii, režijní knihy a texty her. Fond programů, plakátů a pozvánek obsahuje materiály týkající se německého divadla v Opavě (1932–37), Divadelní ochotnické jednoty Opava (1918–38), Českého divadla v Olomouci (1931–44), kočovných společností (1918–45) a soustavnou dokumentaci divadel po roce 1945 včetně amatérských souborů. Fond odborné literatury zahrnuje teoretické a historické publikace s divadelní tematikou a fond scénografických návrhů, návrhů kostýmů a loutek obsahuje většinou návrhy k ostravským a opavským inscenacím. Fond sbírka fotografií dokumentuje inscenace moravských a slezských divadel zejména za posledních 60 let. Fond kostýmů obsahuje především kostýmy z Národního divadla moravsko-slezského v Moravské Ostravě (20. – 30. léta 20. stol.) a opavského divadla. Fond sbírka loutek a loutkových divadel zahrnuje kromě loutek také dekorace a loutkové scény. Podsbírka dále obsahuje výstřižky, kritiky a články s divadelní tematikou, zvukové nahrávky a audiovizuální záznamy. Součástí jsou i pozůstalosti zahrnující korespondenci, písemnosti a osobní archivy a sbírka trofejí tvořící nejmenší soubor podsbírky obsahující stuhy, medaile a jiné drobné předměty vztahující se k divadelní činnosti.

Etnografická podsbírka (CES: 11 – etnografická)

Je rozdělena do osmi základních fondů. Fond textilu obsahuje doklady lidového oděvu, převážně ze Slezska a severní Moravy, např. kroje, krojové součástky a oděvní

doplňky. Fond lidového umění zahrnuje kolekce obrázků na skle, maleb, plastik, betlémů, betlémových prvků a ostatní předměty dekorativní povahy. Ve fondu pracovního náradí a výrobků je zastoupeno pracovní náradí různých odvětví výroby zemědělské, domácí a řemeslné. Fond lidového nábytku zahrnuje doklady (truhly, skříně, stoly, lavice, aj.), které se po stránce výrobní hlásí převážně do kategorie řemeslných truhlářských výrobků. Fond keramika obsahuje nádoby z hrnčiny, kameniny, fajánse, z hlediska sortimentu nádoby k přípravě pokrmů, na přechovávání zásob, nádoby jídelní a jiné keramické výrobky. Ve fondu varia jsou zařazeny modely, doklady o životě dětí, hračky, míry a váhy, svítidla, hodiny a výrobky ze současnosti inspirované tradicí. Fond grafiky obsahuje veškerý dvojrozměrný materiál, jako jsou sbírkové fotografie, tisky, rytiny a další grafické techniky, originální kresby, rukopisné knihy a listy, modlitební knihy, kramářské písně. Fond badatelský archiv soustřeďuje doklady vědeckovýzkumných a sbírkotvorných aktivit osobností působících v regionu, např. K. Černohorského, V. Večerkové, J. Králové aj.

Podsírka Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná media (CES: 21 – fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média)

Je rozdělena do sedmi fondů. Ve fondu výtvarné fotografie jsou uloženy černobílé a tónované výtvarné fotografie předních českých fotografů-výtvarníků (O. Schicka, R. Jandy, M. Bílka, B. Sousedíka, J. Štreita, V. Koláře P. Sikuly. M. Poláška a F. Zvardoně). Ve fondu barevné fotografie na stálobarevném materiálu jsou zastoupeny především práce se zaměřením na oblast severní Moravy a Slezska vynikající spíše popisností než tvůrčím projevem. Fond pohlednic se vyznačuje především místopisnou tematikou se zaměřením na Slezsko – důležitá je hlavně dokumentační hodnota, avšak jsou zde i doklady tvůrčí práce autorů a v neposlední řadě jsou i dokladem polygrafického zpracování své doby. Fond sbírka technického materiálu soustřeďuje nejen fotografickou snímání, laboratorní a osvětlovací techniku, ale i kinematografické přístroje a videotechniku, diaprojektory a promítací přístroje. Ve fondu fotografických ateliérů a fotografických alb jsou shromážděny snímky fotografů před I. světovou válkou. Mezi hodnotné sbírkové předměty patří soubor 8 daguerrotypií, nejstarší byla vytvořena kolem r. 1850, součástí jsou také ambrotypie a ferrotypie. Ve fondu archiválií jsou nejcennější archiválie (patenty, odborné články, doklady a údaje o pracovním a soukromém životě) týkající se dr. K. Schinzla, významného průkopníka barevné fotografie. Dále obsahuje písemné materiály dokumentující fotografickou činnost – pozvánky na výstavy, katalogy, plakáty a PF. Poslední skupinou je fond barevných diapozitivů a barevných negativů s místopisnou tematikou.

Historická podsírka (CES: 10 – historická)

Je rozčleněna do 16 fondů. Ve fondu A – militária jsou zastoupeny především chladné, krátké a dlouhé palné zbraně, dále výzbrojní předměty, střelivo a vojenská výstroj. K nejvýznamnějším předmětům fondu patří renesanční kulovnice a kulovnice tzv. lovecké těšínsky. Fond B obsahuje materiály k historii cechů pro oblast Slezska a zejména Opavska. Fond C – sfragistika tvoří převážně sbírky pečetí a odlitků pečetí bývalého rajhradského kláštera a dále soubor papírových pečetí. Soubor dokumentuje převážně střední Evropu a další části světa. Fond D – historická alba a fotografie obsahuje jednotlivé fotografie i soubory fotografií (alba) k dokumentaci hospodářských, politických i kulturních událostí ve Slezsku, střední a východní Evropě a jednotliviny z jiných částí světa. Ve fondu E – písemné materiály a pozůstalosti jsou písemné soubory vzniklé z činnosti významných vlastivědných pracovníků, např. J. Wiedermanna, J. Vochaly, dr. B. Sobotíka, J. Čapka,

J. Lukeše, F. Flanderky, M. Čeledy, J. Moslera, J. Havlicy, R. Malohlavy aj. Fond F – faleristika tvoří především odznaky a plakety z oblasti Slezska a severní Moravy (převážná část pochází ze sběrů Františka Kořínka). Ve fondu G – historická grafika jsou uloženy především grafické ilustrace čerpající náměty z politických dějin. Ve fondu H – heraldika jsou dřevěná znaková tabla opavských radních a přísedících městského soudu, dřevěné plastické erby šlechtických a měšťanských rodů ze Slezska a severní Moravy. Fond Ch – historické mapy, plány, atlasy patří k nejvýznamnějším uceleným souborům, vedle samostatných map uchovává zeměpisné atlasy a jejich fragmenty ze 16. – 20. století. Mapy zachycují hlavně české země, značná část z nich evropské oblasti, některé i jiné části světa. Ve fondu J - stuhy, prapory, textilie jsou především spolkové prapory, stuhy k praporům, stejnokroje a drobné textilie. Ve fondu L – průmyslové výrobky, modely a předměty k vybavení domácností jsou předměty k vývoji domácností, výrobky a technické modely se značným funkčním a tvarovým rozptylem, především ze Slezska a severní Moravy. Další součástí podsbírky jsou fondy K – diplomy, M – písemnosti a drobné tisky, N – rukopisy a strojopisy, O – fotokopie, které obsahují písemnosti různé provenience, diplomy, tiskoviny, formuláře, rukopisy, strojopisy, fotokopie vztahující se ke Slezsku a Opavsku. Ve fondu P - I – materiály z městské Hlávky jsou materiály nalezené při opravě věže městské Hlávky v roce 1961 (aktový a trojrozměrný materiál k historii Opavy v 17. až 19. stol.). Ve fondu P - II – střelecké terče jsou uloženy terče pocházející z výčepní místnosti restaurace Na střelnici v Opavě.

Podsbírka knihy (CES: 18 – knihy)

Se člení na dva fondy. Fond starých tisků je tvořen původně dvěma samostatnými fondy. První vzešel z muzejní knihovny, kde se dochovalo několik desítek tisků z bývalé gymnasiální knihovny, ostatní byly získány hlavně po II. světové válce sběrem, svozem z bývalých zámeckých knihoven a konfiskací. Druhý pochází z knihovny Slezského ústavu ČSAV, kde se tisky začaly sbírat po II. světové válce, pocházející taktéž z různých zámeckých knihoven a konfiskátů. Druhou velmi důležitou součástí podsbírky jsou silesiaka – písemné materiály vztahující se k dějinám Slezska.

Muzeologická podsbírka (CES: 24 – další – muzeologická)

Je tvořena třemi fondy - muzeologickým, plakátů, map a plánů. Muzeologický fond dokumentuje činnost muzeí (především SZM a ostatních muzeí v Moravskoslezském kraji). Jedná se o propagační tiskoviny (pozdávky na výstavy, vstupenky, oznámení, skládačky, informativní materiály, průvodce, pohlednice, programy akcí, kalendáře), katalogy výstav a sbírek, monografie, scénáře výstav, sborníky, spisový materiál muzeí atp. Fond plakátů osahuje plakáty především SZM a ostatních muzeí v Moravskoslezském kraji, resp. ČR, převážně plakáty výstav, expozic, programů akcí, přednášek. Fond map a plánů sdružuje faksimile a xerokopie map historických zemí českého státu pocházejících ze 17. – 19. století, originály i faksimile nebo kopie map politických okresů od roku 1900, zemského zřízení, krajského zřízení a správního rozdělení ve 20. století, dále pak demografické, hospodářské a církevní mapy.

Muzikologická podsbírka (CES: 24 – další – muzikologická)

Je rozdělena do tematických skupin (fondů). Nejdůležitější je fond A - rukopisy, staré tisky, díky němuž je muzikologické pracoviště členem IAML (Mezinárodní asociace hudebních knihoven, dokumentačních center a archivů). Ve fondu B – libreta jsou zastoupeny tisky operních libret slezské provenience, kramářské písně, kancionály atd. Ve fondu C - programy, plakáty, pozvánky jsou shromážděny podklady z hudebních produkcí

profesionálních a částečně i amatérských souborů z regionu. Fond D - teoretická díla obsahuje rukopisná i tištěná díla o hudební teorii, nástrojové školy, zpěvníky apod. Fond E - hudební nástroje je dalším vyhledávaným zdrojem informací, zvláště cenné jsou dvě skupiny - sbírka smyčcových nástrojů a historických klavírů. Hlavní součástí fondu F - ikonografie jsou scénografické návrhy vniklé pro severomoravské a slezské operní a baletní soubory. Fond G - písemnosti, pozůstalosti obsahuje písemnosti, zejména z pozůstalostí různých osobností regionu, např. V. Kálíka, P. Křížkovského atp. Ve fondu H - zvukové záznamy jsou záznamy ve formě nahrávek na historických i soudobých nosičích. Fond I - články, referáty, kritiky obsahuje materiály převážně výstrižkového a rukopisného charakteru, které vznikly buď určitou činností konkrétní osobnosti regionu, nebo se váží k činnosti regionálních souborů. Fond J - filmový archív je ponejvíce tvořen fotografiemi z regionálních představení a koncertů, dále jsou jeho součástí fotografie, které se vážou k osobnostem regionu. Fond M - notový materiál tištěný a rozmnožený vznikl po převzetí sbírek hudebnin ze zámku Hradec n. M. a SÚ ČSAV, je rozšiřován nejvíce z pozůstalostí a dary, slouží k rychlé orientaci především v klasické a romantické hudební literatuře, projevují o něj zájem zejména výkonní umělci. Fond N - grafika obsahuje zejména grafické listy s výjevy oper na libreta P. Metastasia, pohlednice s portréty hudebních osobností apod. Fond T - trofeje, plakety zahrnuje třírozměrné předměty, které získaly jako ocenění regionální soubory.

Podsíbírka novodobé dějiny (24 – další – novodobé dějiny)

Původně vznikala v Muzeu revolučních bojů a osvobození v Ostravě, po delimitaci této instituce byla v roce 1992 začleněna do sbírky SZM. Podle typu materiálů je rozdělena do několika tematických fondů: tzv. Kmenová sbírka obsahuje doklady z činnosti politických stran, spolků a organizací v meziválečném období a po roce 1945, materiály odborů, družstevního hnutí a závodů a dokumentuje také období okupace Československa a protifašistický odboj v regionu. Fond písemného a tištěného materiálu zahrnuje brožury, letáky, pozvánky, kandidátní listiny, dotazníky, průkazy, legitimace, potravinové lístky, noviny, časopisy, rukopisy, strojopisy, faksimile, literární rukopisy, vzpomínky a životopisy. Sbírkové předměty obrazového charakteru představují plakáty, fotografie, negativy, grafické listy, kresby, malby, mapy, plány, alba, diplomy, pamětní spisy a pohlednice. Další fond tvoří pozůstalosti regionálních činitelů - Arnošta Krpce, Miroslava Mamuly, Jana Kolbušovského, Viléma Nového a Václava Veselého. Pozůstalost Oldřicha Duška obsahuje vedle osobních dokumentů také kalendáře, pamflety, politické a odborné publikace – české, polské a německé, fotodokumentaci Ostravska a Karvinska – doly, dělnické kolonie, stávky a vystěhovalectví.

Numismatická podsíbírka (CES: 13 – numismatická)

Zahrnuje mince, medaile, žetony, známky, nouzová platidla, papírová platidla, vyznamenání, řády, písemné pozůstalosti numismatiků a části nálezových celků mincí. Fond I – mince představuje numismatický materiál torzovitě mapující mincovní činnost v regionu v minulých obdobích – ražby opavského, krnovského a těšínského knížectví, sporadicky jsou začleněny i konvoluty reprezentující vládní mincovnictví Koruny české. Fond II – medaile zahrnuje konvolut medailí, jehož jádro tvoří jáchymovské medaile z 16. a 17. století, a malá kolekce medailí dokumentující události spojené s mírem v Těšíně roku 1779, v souboru jsou zastoupeny rovněž medaile spolků, osobností a měst - nejen ze slezského regionu. Fond IIIA – papírová nouzová platidla představuje rozsáhlý soubor nouzových papírových

platidel rakouských a německých měst a obcí z období 1916–1922. Fond IIIB – papírová platidla představují torzovité celky od prvního decennia 20. století do současnosti. Fond IV – řády a vyznamenání zahrnuje přes 400 položek řádů, čestných vyznamenání a odznaků. Převažují rakousko–uherská a československá vyznamenání, zastoupeno je rovněž několik dekorací opavského spolku Schlaraffia. Fond V - nálezy zahrnuje jak depoty, tak také nálezy jednotlivých mincí z regionu i mimo region, zastoupeny jsou nálezy z Hostašovic, Třebovic, Horních Hoštic, Bolatic, Nových Lublic, Opavy a nejbližšího okolí. Fond VI – rukopisný materiál zahrnuje pozůstalosti především dvou opavských numismatiků Fr. Papouška a E. Bittnera. Fond VII – ostatní pomocný materiál zahrnuje doprovodný materiál k numismatickým reáliím jako spořitelní knížky, pojišťovací smlouvy a např. diplomy provázející udělované medaile.

Podsbírka písemnosti a tisky (CES: 19 – písemnosti a tisky)

Obsahuje fondy a pozůstalosti spisovatelů a básníků Slezska a Ostravska. Základ tvoří pozůstalost P. Bezruč a tzv. Bezručovský archiv, který je soustavně doplňován jako dokumentace bezručovského ohlasu ve společnosti v rámci celé ČR. Druhou získanou pozůstalostí byla pozůstalost V. Martínka a poté celá řada dalších pozůstalostí, takže v současné době dosáhl jejich počet 83, což staví tuto podsbírku ve svém rozsahu v rámci ČR na druhé místo za Památník národního písemnictví v Praze. Jednotlivé fondy obsahují zpravidla osobní doklady, korespondenci, rukopisy, přípravné materiály, tisky, výstřižky, fotografie a varia.

Podsbírka Slezský ústav (CES: 24 – další – sbírka Slezského ústavu)

Zahrnuje materiály pocházející z činnosti Slezského studijního ústavu, pozdějšího Slezského ústavu ČSAV. Jedná se především o fotodokumentaci, výzkumnou dokumentaci, rukopisy a strojopisy vědeckých prací, personální záležitosti, korespondenci, propagační materiály, publikace a novinové výstřižky.

Podsbírka výtvarné umění (CES: 15 – výtvarné umění)

Je rozdělena do tematických skupin – fondů. Fond A (sbírka obrazů a kreseb) zahrnuje několik ucelených kolekcí, především jsou zde gotické obrazy rakouské a slezské provenience, renesanční obrazy rakouské a slezské provenience, kvalitní soubor barokních obrazů rakouských, italských, holandských, umělců a slezských a moravských malířů. Malířství 19. stol. je zde zastoupeno předními rakouskými a německými autory, ale i nejvýznamnějšími slezskými, moravskými i českými malíři. V malířství 20. stol. převažují němečtí a čeští autoři z regionu Slezska. V souboru kreseb vynikají díla rakouská a italská především z období baroka, rakouská a slezská kresba 19. stol. a velká kolekce regionálních autorů 20. stol. Fond AP (pozůstalosti výtvarných umělců) zahrnuje doklady k životu a dílu regionálních malířů a sochařů: F. Žemlička, V. Wunsch, F. Duša, F. Podešva, J. Hynčica, K. Vávra, J. Šrámek, V. Držkovic, A. Polášek. Fond B (sbírka plastik) obsahuje vynikající kolekci gotických plastik slezské, německé a rakouské provenience, italskou renesanční plastiku a barokní plastiky rakouské, německé, slezské a moravské provenience. Poměrně početná je také kolekce sochařství 20. stol. umělců Slezska a severní Moravy. Fond F zahrnuje sbírku fotografií dokumentujících především památky Slezska, Moravy a Polska. Fond G (sbírka grafiky) zahrnuje grafiku 15. až 20. stol. německé, rakouské, holandské, italské, české, moravské, slezské, polské a ruské provenience. Cenná je zejména kolekce grafických portrétů a vedut a grafika regionálních umělců 20. stol. Fond K zahrnuje sbírku keramiky, majoliky, fajánse a kameniny italské, německé, anglické, španělské, nizozemské, rakouské

od konce 16. stol. až po moderní tvorbu. Ucelené a velmi cenné soubory tvoří habánská a proskovská fajáns, soubor pozdně renesanční a raně barokní italské a iberomaurské majoliky; významná je rovněž kolekce kachlů španělské, německé a rakouské provenience včetně Slezska a severní Moravy. Fond P zahrnuje velmi cennou sbírku porcelánu od jeho první evropské produkce v Míšni až po moderní dobu. K nejvýznamnějším souborům patří sbírka míšeňského porcelánu a vídeňského porcelánu, jehož vývoj je zde velmi kvalitně dokumentován. Reprezentativně je zde zastoupena produkce porcelánek na českém území, dále je zde jednotlivými kusy představena produkce porcelánek německých, francouzských nebo např. ruských. Fond S obsahuje sbírku skla od pozdně gotického skla slezské provenience a ukázek sklářské produkce 16. – 18. stol. převážně slezské, moravské nebo německé provenience až po období secese. Těžiště souboru spočívá v ucelené kolekci historizujícího skla z 2. pol. 19. stol. rakouské provenience a ve skle z období secese. Ucelený a cenný soubor tvoří lázeňské skleničky. Fond E zahrnuje zlatnické a stříbrnické práce od 2. pol. 17. stol. až po konec 18. stol. slezské, moravské, rakouské nebo německé provenience, a to jak sakrální nebo profánní funkce, spolu se šperky z 19. – 20. stol. až po současnost. Ucelený a velmi cenný soubor zlatnických a stříbrnických prací tvoří kolekce barokních děl z produkce opavských zlatníků a stříbrníků. Fond C zahrnuje sbírku stolního nádobí a předmětů utilitární povahy z cínu určených pro profánní účely, ale výjimečně i sakrální (kropenky) ze 17. – počátku 19. stol. většinou slezské nebo moravské provenience. Ucelený a velmi cenný soubor představují práce opavských cínařů ze 17. – 18. stol. Fond M zahrnuje sbírku předmětů utilitární povahy (klíče, zámky, kování, zábradlí, mříže, vývěsní znamení a štíty apod.) z železa nebo obecných kovů slezské nebo moravské provenience od 16. až po počátek 20. stol. Zastoupena je rovněž kovářská produkce určená pro funerální účely (vybavení náhrobků). Fond je cenný zejména pro poznání každodenního života. Fond T zahrnuje sbírku textilu od 2. poloviny 16. stol. až po současnost. Časově mimo toto období stojí velmi cenný soubor koptských liturgických textilií, mimořádný je rovněž soubor manýristických nebo raně barokních gobelínů a verdur. Bohatě a reprezentativně je zastoupena produkce gobelínové manufaktury ve Valašském Meziříčí. Fond doplňují jednotlivosti převážně slezské nebo moravské provenience z 19. – 20. stol. jako jsou šaty, obleky, módní doplňky, spodní prádlo, oděvní doplňky, textilní doplňky pro domácnost apod. Fond N představuje sbírku nábytku profánní povahy od pozdní gotiky až po počátek 20. stol. Sběrka vyváženě reprezentuje stylový a technologický vývoj nábytku převážně středoevropské provenience (Rakousko, Německo, Slezsko, Morava), ale jednotlivě je zastoupen i nábytek španělský z doby kolem roku 1600. Cenné jsou rovněž práce italské nebo anglické provenience, jednotlivě jsou také zastoupeny tzv. chebské práce. Fond H zahrnuje sbírku hodin od 17. až po 20. stol. s těžištěm v hodinářské produkci v 19. stol., většinou středoevropské provenience (Německo, Rakousko, Čechy) a to od stojacích, stolních až po náramkové hodiny, včetně hracích typů. Fond L zahrnuje rozmanité soubory exponátů z oblasti galanterie, bižuterie, různých společenských drobností každodenního života většinou slezské provenience z 19. a 1. pol. 20. stol., jako jsou např. taneční pořádky, růžence, vlasové ozdoby, pečatítka, brože, hřebeny, kabelky, náramky, knoflíky apod. Fond je reprezentativní především pro předvedení každodenního života měšťanských vrstev Opavska a rakouského Slezska v 19. a na počátku 20. stol.

5.2. Sbírkovatelná činnost v roce 2009

V roce 2009 bylo zapsáno 831 přír. č., tj. 26 695 j. Z tohoto počtu bylo koupi získáno 22 j., sběrem 5 011 j., sběrem 1 217 j., jinak 20 445 j. Byly vyřazeny celkem 3 inv. č., tj. 3 j.

Celkem obsahuje sbírka SZM 2 418 014 j. (k 31. 12. 2009), tj. 179 048 přír. č. V systematické evidenci je z celkového počtu přírůstkových čísel zpracováno 159 538, tj. 552 079 inv. č. (1 643 027 j.).

Chronologická evidence

podsbírka	přibylo		sběrem		koupí		darem		jinak		ubylo		konečný stav		
	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	Kč	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.
archeologická	9	18 998	0	0	0	0	0	0	0	9	18 998	0	0	4 519	348 954
botanická	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	490	188 226
další - Památník II. svět. války	4	20	0	0	0	0	0	4	20	0	0	0	0	1 186	11 213
dendrologická	2	343	2	343	0	0	0	0	0	0	0	0	0	452	18 140
divadelní	100	819	89	808	0	0	0	7	7	4	4	0	0	7 444	35 305
entomologická	5	3 531	5	3 531	0	0	0	0	0	0	0	0	0	507	821 757
etnografická	151	238	16	16	0	0	0	135	222	0	0	0	0	9 850	48 975
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	83	94	23	29	0	0	0	59	61	0	0	0	0	10 839	44 259
geologická	50	64	33	33	0	0	0	9	9	8	22	0	0	10 214	11 384
historická	47	452	15	33	0	0	0	32	419	0	0	0	0	5 745	53 020
knihy	137	137	0	0	11	11	3 175	84	84	42	42	0	0	36 696	37 887
muzeologická	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 688	7 362
muzikologická	150	1 442	14	82	0	0	0	1	1	135	1359	0	0	19 747	50 352
novodobé dějiny	3	35	1	18	0	0	0	1	16	1	1	0	0	4 716	94 834
numizmatická	9	9	0	0	9	9	6 350	0	0	0	0	0	0	10 762	104 014
paleontologická	9	97	4	86	0	0	0	0	0	5	11	0	0	1 019	58 683
písemnosti a tisky	16	360	2	10	0	0	0	14	350	0	0	0	0	21 310	200 678
Slezský ústav	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 978	21 019
výtvarné umění	2	2	0	0	2	2	4 180	0	0	0	0	0	0	17 874	32 396
zoologická	54	54	22	22	0	0	0	28	28	4	4	0	0	11 012	229 556
celkem	831	26 695	226	5 011	22	22	13 705	374	1 217	209	20 445	0	0	179 048	2 418 014

Přehled přírůstků do sbírky SZM za rok 2009

Úplatné nabytí:

Muzikologické pracoviště OSV SZM:

Soubor dokladů muzikologického výzkumu a odborné muzikologické literatury (15 000,- Kč).

Numizmatické pracoviště OSV SZM:

Papírová poukázka – kvitance tábora Terezín v hodnotě 20 K z 1. 1. 1943 (400,- Kč).

3 ks pamětních mincí ČR z emisí roku 2009 ve sbírkové kvalitě proof včetně katalogových karet ČNB (1 650,- Kč).

4 ks pamětních mincí ČR z emisí roku 2009 ve sbírkové kvalitě proof včetně katalogových karet ČNB a sada oběžných mincí ČR z emisí roku 2004 v etui (4 300,- Kč).

Uměleckohistorické pracoviště OSV SZM:

Adolf Zdrázila: Pohled na zámek v Porubě, překližka, 1. pol. 20. stol. (4 000,- Kč).

Adolf Zdrázila: Sušení sena na životských lukách s pohledem na Dolní Životice ve směru od Litultovic; akvarel na lepence, 17 x 28,3 cm, sign. vlevo dole autorem (3 500,- Kč).

Nízký taburet, dřevo, výlep, 1940 (680,- Kč).

Helena Salichová: soubor písemných pramenů a dokumentace sběratelské a literární činnosti (50 000,- Kč).

Bezúplatné nabytí:

Formou bezúplatného nabytí byla v roce 2009 rozšiřována většina podsbírek SZM (viz předcházející tabulka).

Přehled vyřazených muzejních sbírkových předmětů ze sbírky SZM

Archeologická podsbírka:

3 inv. č., tj. 3 j. – dřevěná polena z roštové konstrukce hradiska v Opavě-Kylešovicích – shořely při požáru základny AÚ AV ČR v Brně, v. v. i., v Mikulčicích v roce 2007.

Systematická evidence

Oddělení přírodních věd						
<i>podsbírka</i>		<i>počáteční stav</i>	<i>přibylo</i>	<i>ubylo</i>	<i>důvod úbytku</i>	<i>konečný stav</i>
botanická	<i>př. č.</i>	490	0	0	X	490
	<i>inv. č.</i>	188 226	0	0	X	188 226
	<i>j.</i>	188 226	0	0	X	188 226
entomologická	<i>př. č.</i>	64	9	0	X	73
	<i>inv. č.</i>	6 859	283	0	X	7 142
	<i>j.</i>	480 875	6 360	0	X	487 235
geologická	<i>př. č.</i>	10 164	50	0	X	10 214
	<i>inv. č.</i>	10 164	50	0	X	10 214
	<i>j.</i>	11 320	64	0	X	11 384
paleontologická	<i>př. č.</i>	1010	1	0	X	1011
	<i>inv. č.</i>	17 500	97	0	X	17 597
	<i>j.</i>	58 586	44	0	X	58 630
zoologická	<i>př. č.</i>	10 395	60	0	X	10 570
	<i>inv. č.</i>	11 475	60	0	X	11 650
	<i>j.</i>	222 092	60	0	X	222 336

Arboretum Nový Dvůr						
dendrologická	<i>př. č.</i>	447	3	0	X	450
	<i>inv. č.</i>	17626	171	0	X	17797
	<i>j.</i>	17626	171	0	X	17797

Oddělení společenských věd						
<i>podsbírka</i>		<i>počáteční stav</i>	<i>přibýlo</i>	<i>ubylo</i>	<i>důvod úbytku</i>	<i>konečný stav</i>
archeologická	<i>př. č.</i>	4257	0	0	X	4257
	<i>inv. č.</i>	15782	500	3	zničení - požár	16279
	<i>j.</i>	161315	1019	3		162331
divadelní	<i>př. č.</i>	7 050	141	0	X	7 191
	<i>inv. č.</i>	6 654	141	0	X	6 795
	<i>j.</i>	28 314	771	0	X	29 085
etnografická	<i>př. č.</i>	8 098	50	0	X	8 148
	<i>inv. č.</i>	17 215	474	0	X	17 689
	<i>j.</i>	23 369	474	0	X	23 843
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	<i>př. č.</i>	10 756	0	0	X	10 756
	<i>inv. č.</i>	18 056	0	0	X	18 056
	<i>j.</i>	44 165	0	0	X	44 165
historická	<i>př. č.</i>	4 028	47	0	X	4 075
	<i>inv. č.</i>	26 459	113	0	X	26 572
	<i>j.</i>	35 925	347	0	X	36 272
muzikologická	<i>př. č.</i>	18 577	250	0	X	18 827
	<i>inv. č.</i>	19 532	250	0	X	19 782
	<i>j.</i>	44 359	1816	0	X	46 175
numismatická	<i>př. č.</i>	3 924	7	0	X	3 931
	<i>inv. č.</i>	37 036	334	0	X	37 370
	<i>j.</i>	38 822	334	0	X	39 156
výtvarné umění	<i>př. č.</i>	17 852	21	0	X	17 873
	<i>inv. č.</i>	24 759	21	0	X	24 780
	<i>j.</i>	32 372	21	0	X	32 393
Slezský ústav						
muzeologická	<i>př. č.</i>	X	0	0	X	X
	<i>inv. č.</i>	1 732	0	0	X	1 732
	<i>j.</i>	5 928	0	0	X	5 928
Slezský ústav	<i>př. č.</i>	1 978	0	0	X	1 978
	<i>inv. č.</i>	2 002	0	0	X	2 002
	<i>j.</i>	21 019	0	0	X	21 019
novodobé dějiny	<i>př. č.</i>	3 123	0	0	X	3 123
	<i>inv. č.</i>	41 522	0	0	X	41 522
	<i>j.</i>	82 929	0	0	X	82 929
knihy	<i>př. č.</i>	36 559	137	0	X	36 696
	<i>inv. č.</i>	36 559	137	0	X	36 696
	<i>j.</i>	37 750	137	0	X	37 887

Památník Petra Bezruče						
písemnosti a tisky	<i>př. č.</i>	17 146	85	0	X	17 231
	<i>inv. č.</i>	44 178	4 750	0	X	48 928
	<i>j.</i>	80 234	4 750	0	X	84 984
Památník II. světové války a Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky						
další – Památník II. svět. války	<i>př. č.</i>	1181	3	0	X	1184
	<i>inv. č.</i>	1251	3	0	X	1254
	<i>j.</i>	11192	233	0	X	11425

Předměty v pomocné evidenci

Oddělení přírodních věd			
<i>podsbírka</i>	<i>počáteční stav</i>	<i>přibylo</i>	<i>konečný stav</i>
botanická	7 205	0	7 205
entomologická	14 179	0	14 179
geologická	1 880	50	2 130
Oddělení společenských věd			
divadelní	59	0	59
historická	8 251	0	8 251
muzikologická	838	0	838
numismatická	2 566	0	2 566
výtvarné umění	82 157	0	82 157
Slezský ústav			
muzeologická	740 př. č. (9 389 j.)	0	740 př. č. (9 389 j.)
Slezský ústav	3 321	0	3 321

5.3. Inventarizace

V roce 2009 bylo inventováno 208 046 sbírkových předmětů, tj. 8,6 % z celkového počtu 2 418 014 j.

Oddělení přírodních věd					
<i>podsbírka</i>	<i>př. č.*</i>	<i>inv. č.</i>	<i>j.</i>	<i>zpracoval</i>	<i>zápis ze dne</i>
botanická	X	21 279	21 279	Plášek	22. 12. 2009
entomologická	10	14	61 332	Roháček	14. 12. 2009
geologická	X	1 114	1234	Jarošová	17. 12. 2009
paleontologická	X	697	16 925	Jedličková	8. 12. 2009
zoologická	X	683	29 098	Gajdošík	17. 12. 2009
Arboretum Nový Dvůr					
dendrologická	X	2 777	2 777	Vlk	14. 10. 2009
Oddělení společenských věd					
archeologická	9	0	18 998	Tymonová	24. 6. 2009
divadelní	200	200	2 760	Pracná	16. 12. 2009
etnografická	6	41	2 718	Suchánková	8. 4. 2009, 1. 10. 2009
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	X	3 678	3 678	Wünsch	29. 11. 2009
historická	1	1 100	3 581	Křenovská	2. 12. 2009, 23. 6. 2009
muzikologická	2 488	2 488	2 488	Koukal	23. 3. 2009, 12. 11. 2009
numismatická	1 162	1 786	7 502	Michnová	11. 12. 2009
výtvarné umění	X	2 185	2 185	Schenkova, Jarošová	18. 6. 2009, 20. 6. 2009
Slezský ústav					
muzeologická	X	1 056	1 056	Váhala	23. 12. 2009
Slezský ústav	X	500	10 657		
novodobé dějiny	X	5 876	5 876	Nosková	12. 3. 2009, 24. 10. 2009
knihy	X	2 983	2 983	Volná	24. 11. 2009
Památník Petra Bezruče					
písemnosti a tisky	X	X	9847	Chudárková	9. 1. 2009 15. 12. 2009
Památník II.svět. války a Areál čs. opevnění v Hlučíně-Darkovičkách					
další – Památník II. svět. války	X	456	999	Horáková	15. 12. 2009

* pokud nejsou sb. př. zkatologizovány v systematické evidenci.

5.4. Digitalizace

Ke konci roku 2009 dosáhl počet digitalizovaných sbírkových předmětů 236 316. Z celkového počtu digitalizovaných sbírkových předmětů bylo v programu DEMUS a ProMuzeum zpracováno 156 316 j., v programu MS Access 80 000 j. V roce 2009 došlo k sjednocení dokumentačních systémů používaných v SZM – vzhledem k tomu, že většina podsbírek používala program ProMuzeum firmy Bach Systems, byl tento program vybrán jako hlavní dokumentační systém SZM. Ústřední knihovna SZM nadále používá systém Clavius. Tento rok byla dále dotvořena lokální počítačová síť, navýšena datová kapacita serveru, na což bude v roce 2010 navazovat připojení vzdálených pracovišť SZM k této síti a vytvoření účinného systému archivace a zálohování digitálních dat. Výsledkem bude interní databazový systém muzea, který umožní oprávněným uživatelům (kurátorům) editaci příslušných záznamů a zpřístupní ostatním zainteresovaným osobám informace využitelné k odborné činnosti jako např. příprava výstav a zápůjček, určování priorit pro ošetření atp.

Z důvodu celkové zvýšení efektivity digitalizace v SZM byla v závěru roku 2009 přijata Koncepce digitalizace sbírky SZM na léta 2010–2014 a Vnitřní směrnice k provádění dokumentace sbírky SZM v digitální podobě. Malá efektivita digitalizačního procesu byla zapříčiněna tím, že vlastnímu převodu se věnovalo pouze Fotografické pracoviště OSV SZM. Z tohoto důvodu byl podána žádost o dotaci z programu ISO/B.

Projekt digitalizace a digitální prezentace sbírky SZM byl definován kvůli své rozsáhlosti jako dlouhodobý cíl SZM.

Oddělení přírodních věd					
podsírka		elektronická katalogizace		digitální fotodokumentace	
		přibylo	celkem	přibylo	celkem
botanická	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	0	80 000	0	0
	<i>j.</i>	0	80 000	0	0
entomologická	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	0	0	0	0
	<i>j.</i>	0	0	0	0
geologická	<i>př. č.</i>	50	250	0	10
	<i>inv. č.</i>	50	250	0	10
	<i>j.</i>	51	418	0	0
paleontologická	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	0	0	0	75
	<i>j.</i>	0	0	0	95
zoologická	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	0	0	0	0
	<i>j.</i>	0	0	0	0
Arboretum Nový Dvůr					
dendrologická	<i>př. č.</i>	0	450	0	0
	<i>inv. č.</i>	0	17 797	0	0
	<i>j.</i>	0	17 797	0	0

Oddělení společenských věd					
archeologická	<i>př. č.</i>	0	261	0	0
	<i>inv. č.</i>	1 725	16 310	0	0
	<i>j.</i>	2 244	162 277	0	0
divadelní	<i>př. č.</i>	441	4 686	100	3 261
	<i>inv. č.</i>	441	4 686	100	3 261
	<i>j.</i>	2 742	11 779	351	3 512
etnografická	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	1 857	8 289	0	0
	<i>j.</i>	2 269	14 536	0	2192
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	4 979	7 979	0	0
	<i>j.</i>	10 452	15 591	10 549	10 549
historická	<i>př. č.</i>	258	258	0	0
	<i>inv. č.</i>	363	1 323	292	5 005
	<i>j.</i>	660	2 500	292	5 005
muzikologická	<i>př. č.</i>	250	1378	0	0
	<i>inv. č.</i>	250	1378	0	0
	<i>j.</i>	1816	6833	0	0
numismatická	<i>př. č.</i>	500	3 300	0	0
	<i>inv. č.</i>	1 019	2 950	50	50
	<i>j.</i>	1 019	2 950	0	0
výtvarné umění	<i>př. č.</i>	395	2 820	0	0
	<i>inv. č.</i>	395	2 820	0	0
	<i>j.</i>	431	3 207	0	0
Slezský ústav					
muzeologická	<i>př. č.</i>	0	1	0	0
	<i>inv. č.</i>	0	1 769	0	0
	<i>j.</i>	0	X	0	0
Slezský ústav	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	500	500	0	0
	<i>j.</i>	0	0	0	0
novodobé dějiny	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	0	94	0	0
	<i>j.</i>	0	8 365	0	0
knihy	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	0	31 134	0	0
	<i>j.</i>	0	33 859	0	0
Památník Petra Bezruče					
písemnosti a tisky	<i>př. č.</i>	85	85	0	0
	<i>inv. č.</i>	4 750	9 018	0	0
	<i>j.</i>	4750	9 018	0	0
Památník II. světové války a Areál čs. opevnění v Hlučíně-Darkovičkách					
další – Památník II. svět. války	<i>př. č.</i>	0	0	0	0
	<i>inv. č.</i>	0	0	0	0
	<i>j.</i>	0	0	0	0

5.5. Ošetřování muzejních sbírkových předmětů

Konzervátorské pracoviště OSV SZM

Pracoviště provádí v rámci SZM zejména tyto činnosti:

odborná konzervace a restaurování muzejních sbírkových předmětů, zajišťování komplexní dokumentace jednotlivých zásahů, revize stavu sbírky SZM a jejího uložení, monitoring klimatu v depozitářích SZM, zajišťování stabilního klimatu ve výstavních prostorách SZM, asistence a odborný dohled nad instalacemi a likvidacemi výstav ve SZM, posuzování stavu zapůjčovaných sbírkových předmětů, příprava transportů a odborný dohled.

Odborná spolupráce s dalšími subjekty

Spolupráce s muzejními institucemi v ČR (průzkumy stavu sbírek, metodika zásahů konzervace a restaurování), Metodickým centrem konzervace Technického muzea v Brně, Archeologickým ústavem AV ČR, Zemským archivem v Opavě, Konzervátorským centrem Ústavu historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, Opavskou kulturní organizací (OKO) – dohled a kompletní servis při tvorbě expozice. Ve spolupráci s organizací Archaia Olomouc o. p. s. zajištěn dohled při záchraně a stabilizaci archeologických dřevěných nálezů. V červnu 2009 byla poskytnuta pomoc Muzeu Novojičínska, p. o., při likvidaci povodňových škod (záchrana barokního sekretáře).

Přehled činnosti Konzervátorského pracoviště OSV SZM za rok 2009 (pro SZM):

Oddělení přírodních věd

Průzkum stavu zoologické podsírky a její uložení v novém depozitáři AND.

Arboretum Nový Dvůr

Likvidace bionapadení dendrologické podsírky včetně zajištění preventivní konzervace; stabilizace a petrifikace palmového dřeva.

Oddělení společenských věd

Archeologické pracoviště

Dokumentace, průzkum, předčištění, desalinace, čištění a sekundární desalinace železných archeologických předmětů - 18 ks;

RTG průzkum železných archeologických předmětů – 21 ks;

inventarizace a nová adjustace archeologických nálezů z kostela Svatého Václava v Ostravě – 189 ks.

Divadelní pracoviště

Konzervace a restaurování loutky kašpárka; konzervace fotografie ze hry „Lidé bděte“.

Historické pracoviště

Konzervace litinové výlevky, bicyklu, dřeváku vězně koncentračního tábora;

konzervace kulmy, kuchyňské váhy, gramofonového kufříku a úboru příslušníka partyzánského oddílu;

konzervace a restaurování mechanické valchové pračky;

konzervace a restaurování mechanické valchové pračky se ždímačkou;

konzervace a restaurování vířivé pračky, zn. Harmona;

konzervace prací pumpy z pozinkovaného plechu;

konzervace litinové žehličky;

konzervace a restaurování praporek dvojstuh;

konzervace a restaurování banderla na žerdi;

konzervace 8 ks označení opavských ulic z období před listopadem 1989.

Muzikologické pracoviště

Konzervace a restaurování tabla opavského pěveckého sboru;

konzervace a restaurování notového sešitu;
konzervace 2 ks zápisníků;
konzervace a restaurování seznamu skladeb;
konzervace a restaurování scénografického návrhu;
konzervace a restaurování 4 ks diagramů;
konzervace a restaurování 4 ks notových svazků.

Národopisné pracoviště

Konzervace šněrovačky, ženské zástěry;
konzervace 2 ks dvojdílného litinového pekáče;
konzervace 11 ks oděvních součástek dámského prádla;
konzervace a restaurování elektrické pračky zn. Elektrolux;
konzervace a restaurování stojanového mandlu dvouválcového;
konzervace a restaurování valchy plechové;
konzervace dřevěné mechanické pračky, zn. Triumf;
konzervace valchové mechanické pračky;
konzervace a restaurování – kovový stojanový mandl;
konzervace a restaurování – dřevěný stojanový mandl;
konzervace a restaurování dřevěného vědra na vodu;
konzervace 2 ks dámských kalhotek;
konzervace 3 ks dámských spodních košilek;
konzervace dřevěné pračky a trakaře;
konzervace rukávniku s dřevěným podstavcem;
konzervace žehličky pro vyhřívání na plotně;
konzervace žehličky s otvorem pro nahřívací tělísko;
konzervace 2 ks železek (jedna patentní rukojeť);
konzervace chromované a mosazné žehličky;
konzervace plynové žehličky;
konzervace žehličky zn. Omnia Levoča;
konzervace žehličky s dřevěnou rukojetí;
konzervace a restaurování dřevěného

košíku na příbory;
konzervace 2 ks bavlněného koberce.

Numismatické pracoviště

Konzervace Svatotrojiční medaile;
konzervace Řádu bílého lva I. st. a II. st.

Uměleckohistorické pracoviště

Konzervace a restaurování stolu;
konzervace keramiky;
konzervace a příprava souboru obrazů pro výstavu Zmučená země;
konzervace litografie „Štramberk“;
konzervace a restaurování plastiky „Ostrá Hůrka“;
konzervace sádrové plastiky „ženský akt“;
konzervace a restaurování 3 ks historických stolních hodin;
konzervace a restaurování dřevěného lustru;
konzervace a restaurování míšeňského porcelánu;
konzervace celuloidové ozdoby;
konzervace barokního nástěnného zrcadla a kvadratické šperkovnice;
konzervace 2 ks grafik „Výjev v parku“;
konzervace a restaurování kolekce 3 ks plánů muzejní budovy, autor J. M. Olbrich;
konzervace a restaurování 2 ks plakátů Alfonse Muchy.

Památník Petra Bezruče

Konzervace a restaurování grafického listu V. Preissiga (Zimní krajina);
konzervace a restaurování 13 ks map z pozůstalosti Petra Bezruče.

Památník II. světové války

Konzervace souboru militarií pro expozici „Doba zmaru a naděje“;
konzervace obrazových rámců (výstava „Zmučená země“);

Slezský ústav – Ústřední knihovna SZM

Likvidace bionapadení knižních vazeb.

Ošetřování muzejních sbírkových předmětů pracovníky jednotlivých sbírkotvorných pracovišť SZM

Oddělení přírodních věd					
<i>podsbírka</i>	<i>př. č.</i>	<i>inv. č.</i>	<i>j.</i>	<i>ošetření</i>	<i>ošetřil</i>
botanická	X	X	1 850	dezinfekce	RNDr. V. Plášek, Ph.D.
entomologická	5	X	3 531	preparace, konzervace, restaurování	RNDr. J. Roháček, CSc.
paleontologická	7	21	83	preparace, konzervace, restaurování	Bc. M. Hanáček, R. Jedličková
zoologická	X	X	82	preparace	V. Borůvka
	X	34	34	restaurování	V. Borůvka, Doc. Ing. J. Řehulka, CSc.
	X	X	1	konzervace	Doc. Ing. J. Řehulka, CSc.
Arboretum Nový Dvůr					
dendrologická	X	219	219	konzervace	Mgr. M. Rigauxová
Oddělení společenských věd					
<i>Část sbírkových předmětů byla přebalena do nových obalů a znovu uložena, vč. vyhotovení lokačních seznamů. Postupně probíhalo paspartování sbírky výtvarně fotografie. Nově byl seřazen a uložen fond řádů a vyznamenání.</i>					
archeologická	1	X	123	konzervace, restaurování	Z. Krejčí, Konzervátorské pracoviště SZM
divadelní	X	X	X	X	Konzervátorské pracoviště SZM
etnografická	X	X	X	X	Konzervátorské pracoviště SZM
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	X	X	X	X	Konzervátorské pracoviště SZM
historická	X	X	X	X	Konzervátorské pracoviště SZM
muzikologická	X	48	48	konzervace, restaurování	L. Čížková, Konzervační dílna ZAO, Konzervátorské pracoviště SZM
numismatická	1	8	210	konzervace, restaurování	Z. Michálková, Konzervátorské pracoviště SZM
výtvarné umění	X	22	22	konzervace, restaurování	R. Balcarová, akad. mal., Konzervátorské pracoviště SZM
Slezský ústav					
muzeologická	X	X	X	X	X
Slezský ústav	X	X	X	X	X
novodobé dějiny	X	X	X	X	X
knihy	X	X	X	X	Konzervátorské pracoviště SZM
Památník Petra Bezruče					
písemnosti a tisky	X	X	X	X	Konzervátorské pracoviště SZM
Památník II. svět. války a Areál čs. opevnění v Hlučíně-Darkovičkách					
další – Památník II. svět. války	X	X	X	X	Konzervátorské pracoviště SZM

Program ISO

Dotace na preventivní ochranu před nepříznivými vlivy prostředí, podprogram D, část c, náročné restaurování, konzervování a preparování sbírkových předmětů ze sbírek zapsaných do CES:

Pohřební štít s výjevem ukřižování, po stranách 16 erbů, olej na dřevě, průměr 128 cm, Slezsko, 1. polovina 17. století, inv. č.: U 1850 A. restaurátor: Romana Balcarová, akad. mal. Byl proveden chemicko-technologický průzkum, petrifikace dřeva (restaurátor Jaroslav Jakubek), konsolidace barevných a podkladových vrstev, očištění malby, bylo provedeno vytmelení defektů a retuše. Práce byly průběžně dokumentovány a konzultovány s investorem. Celková cena restaurátorského zásahu byla 63 000,- Kč.

5.6. Dislokace sbírkových předmětů

<i>podsbírka</i>	<i>dle záznamu o přemístění sb. př.</i>		<i>dle smlouvy o výpůjčce</i>		<i>dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci</i>	
	<i>př. č. / inv. č.</i>	<i>j.</i>	<i>př. č. / inv. č.</i>	<i>j.</i>	<i>př. č. / inv. č.</i>	<i>j.</i>
Oddělení přírodních věd						
botanická	0	0	0	0	0	0
entomologická	2	98	2 / 235	7514	0	0
paleontologická	158	161	0	0	0	0
geologická	284	327	192	246	0	0
zoologická	75 / 81	74	220 / 310	334	0	0
Arboretum Nový dvůr						
dendrologická	0	0	0	0	0	0
Oddělení společenských věd						
archeologická	259 / 40	399	1 046 / 20	1799	0	0
divadelní	14	26	0	0	2	X
etnografická	X	1 252	X	402	0	0
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	0	0	7	7	0	0
historická	55	68	23	23	0	0
muzikologická	1	1	0	0	8	8
numismatická	4 / 3	72	2	2	0	0
výtvarné umění	325	401	688	720	1	1
Slezský ústav						
muzeologická	0	0	0	0	0	0
Slezský ústav	0	0	0	0	0	0
novodobé dějiny	295	295	118	118	0	0
knihy	4	4	0	0	0	0
Památník Petra Bezruče						
písemnosti a tisky	16 / 1	37	0	0	0	0
Památník II. světové války a Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky						
další – Památník II. svět. války	0	0	1	6	0	0

5.7. Badatelské využívání sbírky SZM

Oddělení přírodních věd		
<i>podsbírka</i>	<i>počet badatelských návštěv</i>	<i>počet předložených sb. př.</i>
botanická	4	1 360
entomologická	6	22 679
geologická	10	540
paleontologická	0	0
zoologická	13	272
Arboretum Nový Dvůr		
dendrologická	3	50
Oddělení společenských věd		
archeologická	74	4 978
divadelní	13	1 034
etnografická	15	220
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	68	14 900
historická	32	1 341
muzikologická	12	29
numismatická	4	26
výtvarné umění	20	275
Slezský ústav		
muzeologická	0	0
Slezský ústav	0	0
novodobé dějiny	7	470
knihy	2	2
Památník Petra Bezruče		
písemnosti a tisky	44	10 790
Památník II. svět. války a Areál čs. opevnění v Hlučíně-Darkovičkách		
další – Památník II. svět. války	0	0

6. Poskytování standardizovaných služeb

Územní dostupnost standardizovaných služeb SZM byla zajišťována v rámci zveřejněné sítě na webových stránkách Ministerstva kultury ČR (www.mkcr.cz) a na internetových stránkách SZM ([/www.szmo.cz](http://www.szmo.cz)).

Časovou dostupnost standardizovaných služeb SZM představovala povinnost zpřístupnění sbírky prostřednictvím 8 expozic, 44 muzejních výstav a 66 muzejních programů, připravených pro širokou veřejnost, vydáním 3 samostatných muzejních publikací a 10 čísel tří vydávaných časopisů. Výstavy, programy i publikace byly průběžně uváděny na internetových stránkách SZM včetně návštěvní doby. Pro výstavní a badatelskou činnost v jiných zařízeních bylo zapůjčeno 10 845 sbírkových předmětů. V SZM se v roce 2009 realizovalo 327 badatelských návštěv, badatelům bylo předloženo 58 916 sbírkových předmětů. Od 1. 5. 2009 došlo k rozšíření otevírací doby v HVB, AND a PDSV o 21 hodin týdně na standardní dobu denně 9 – 17 hod.

Ekonomickou dostupnost představovalo poskytování zlevněného či volného vstupného. Přehled aktuálních poskytovaných slev byl zveřejněn na internetové adrese www.szmo.cz a byl aktualizován k 1. 4. 2009 s dobou platnosti do 31. 3. 2010.

Standard fyzické dostupnosti představoval povinnost odstraňování bariér znemožňujících osobám s omezenou schopností pohybu a orientace účastnit se muzejních výstav a muzejních programů.

Omezení nebo pozastavení standardizovaných veřejných služeb:

Do 28. 4. 2009 byla uzavřena expozice Památníku II. světové války pro rekonstrukci a budování nové expozice.

Od 1. 7. 2009 je z důvodu rekonstrukce Paláce Razumovských Ústřední knihovna SZM uzavřena – individuální studium bylo badatelům umožňováno po dohodě s vedoucím knihovny.

Omezení standardizovaných služeb bylo veřejně oznámeno prostřednictvím tisku a v informačním systému SZM.

7. Zajišťování působnosti zákona č. 80/2004 Sb.

V roce 2009 nebylo v SZM vydáno žádné osvědčení.

8. Spolupráce s jinými subjekty

S níže uvedenými subjekty se v průběhu roku 2009 podařilo realizovat společné projekty či jinak spolupracovat.

Za zmínku stojí zejména navázání rozsáhlé spolupráce se Statuárním městem Opavou. V létě 2009 byla podepsáno *Memorandum o spolupráci „Město a Muzeum“*, na jehož základě dochází k realizaci několika společných projektů. Nejvýznamnější akcí v tomto směru byly přípravné práce na nové expozici o historii města Opavy, která bude veřejnosti zpřístupněna v Obecním domě v roce 2010. Statutární město Opava také podporuje investiční aktivity a rozvoj SZM. I díky padesátitisícové finanční dotaci byl možné opravit havarijní stav střechy Blücherova paláce.

Další významná spolupráce byla navázána v listopadu 2009, kdy došlo k podpisu smlouvy o spolupráci s Hornoslezským zemským muzeem v Ratingen. Spolupráce se bude zaměřovat především na společné výstavní projekty.

Partnerské instituce

Slezská univerzita v Opavě
Oberschlesisches Landesmuseum, Ratingen
Ministero per i Beni e le Attività culturali,
Roma
Państwowy Instytut Naukowy - Instytut
Śląski w Opolu
Statutární město Opava
Národní technické muzeum
Muzeum Śląskie w Katowicach

Vysoké školy a vědeckovýzkumné instituce

Česká zemědělská univerzita v Praze
Masarykova univerzita
Ostravská universita
Univerzita Palackého

Archeologický ústav AV ČR v Brně
a Praze, v.v.i.
Národní památkový ústav – ú. o.
p. Ostrava, Olomouc, Brno
Ústav archeologické památkové péče,
v. v. i., Brno
Ústav pro českou literaturu AV ČR v Praze
Výzkumný ústav rybářský
a hydrobiologický Jihočeské univerzity
ve Vodňanech
Výzkumný ústav vodohospodářský
T. G. Masaryka, v. v. i., Ostrava

Paměťové instituce (muzea, galerie, knihovny, archivy)

Magyar Természettudományi Múzeum
(Hungarian Natural History Museum)
Metodické centrum konzervace –
Technické muzeum v Brně
Moravská galerie v Brně
Moravské zemské muzeum
Muzeum Beskyd Frýdek–Místek
Muzeum Brněnska – Památník
písemnictví na Moravě
Muzeum Hlučínska v Hlučíně
Muzeum Jana Amose Komenského
v Uherském Brodě
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi
Muzeum města Brna
Muzeum Narodowe we Wrocławiu
Muzeum Nowojičńska
Muzeum Śląska Cieszyńskiego
Muzeum Těšínska
Muzeum v Bruntále
Muzeum w Gliwicach
Muzeum w Wodzisławiu
Muzeum umění v Olomouci
Národní galerie v Praze
Národní muzeum
Národní technické muzeum
Ostravské muzeum
Schlesisches Museum zu Görlitz
Vlastivědné muzeum Jesenicka

Vlastivědné muzeum v Olomouci
Vlastivědné muzeum v Šumperku
Zámecké muzeum Kravaře ve Slezsku
Západočeské muzeum v Plzni
Zemský archiv v Opavě

Samosprávné celky, města a obce

Statutární město Ostrava
Město Hlučín
Obec Darkovice
Obec Hať
Obec Hrabyně
Obec Šilheřovice
Obec Markvartovice

Ostatní

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Archaia Brno, o. p. s.
Archaia Olomouc, o. p. s.
Asociace muzeí a galerií ČR
Canadian Forest Service, Great Lakes
Forestry Centre, Sault Ste. Marie,
Ontario, Kanada
Česká geologická služba
Česká numismatická společnost
Česká společnost pro ochranu netopýrů
Český rybářský svaz
Ekocentrum Ovalab, s.r.o., Ostrava
CHKO Poodří
Institut umění – Divadelní ústav v Praze
Integrovaný záchranný systém
obyvatelstva Ostrava
International Centre for the Study
of the Preservation and Restoration of
Cultural Property
Lesy ČR Šenov
Matiční gymnázium Ostrava
Masarykova střední škola zemědělská
a Vyšší odborná škola, Opava
Národní informační a poradenské
středisko pro kulturu
Občanské sdružení Ámos
Pozemkový fond ČR Opava
Správa CHKO a BR Pořana, Zvolen, SR

Stanice mladých turistů a přírodovědců
Opava
Státní zdravotní ústav
Střední vojenská škola v Moravské
Třebové
Školkařské firmy a závody
Unie botanických zahrad ČR
Vojenská akademie v Brně
Vojenský útvar v Prostějově a Opavě
ZOO Ostrava

Arboretum Nový Dvůr spolupracuje formou Indexu Seminum (výměnou semen rostlin) s cca 400 botanickými zahradami ve světě, kterým pravidelně již od roku 1960 zasílá svou nabídku rostlin prostřednictvím jednotlivých ročníků tištěné brožury *Index Seminum*. Počet spolupracujících zahrad se v průběhu let proměňuje různou intenzitou spolupráce.

9. Expozice, výstavy a akce pro veřejnost

9.1. Statistický přehled

počet veřejně přístupných objektů – expozice, výstavy		6*
počet uspořádaných výstav		44
vlastních		34
z toho	putovních	5
	počet instalací putovních výstav	7
	počet zapůjčených výstav do zahraničí	0
převzatých		10
v tom	od jiných muzeí v ČR	2
	ze zahraničí	1
	jiných (ze soukromých sbírek atd.)	7
zaměření výstav		
výtvarné umění		2
umělecké obory ostatní		1
archeologie a historie		10
historie přírody a přírodovědné obory		9
věda a technika		0
etnografie (etnologie) a antropologie		1
všeobecné, kombinované		4
ostatní		17
počet návštěvníků expozic a výstav		89 447
v tom	za celé vstupné	18 746
	za vstupné snížené	34 753
	za vstupné zvýšené za speciální služby	0
	za rodinné vstupné	15 893
	neplaticích	20 055
počet kulturně-výchovných akcí pro veřejnost		66
zaměření kulturně-výchovných akcí		
koncerty		2
literárně-dramatická vystoupení		2
ostatní (přednášky atd.)		62
počet návštěvníků kulturně-výchovných akcí		27 048
koncerty		263
literárně-dramatická vystoupení		83
ostatní (přednášky atd.)		26 702

* Historická výstavní budova, Památník Petra Bezruče, Srub Petra Bezruče, Arboretum Nový Dvůr, Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky, Památník II. světové války.

9.2. Expozice

Historická výstavní budova SZM (kulturní památka)

Komenského 10

746 48 Opava

tel.: 553 714 809

Otevřeno: denně 9:00 – 17:00

Evropské umění 14. - 18. století ze sbírky SZM

Umělecko-historická podsběrka SZM se svým charakterem a kvalitou řadí k nejvýznamnějším kolekcím staršího umění v České republice. V současnosti je prezentován soubor středověkého a raně novověkého umění včetně uměleckého řemesla. Vystavena jsou díla např. Petra Brandla, Benedetta de Miano, Lucase van Valkenborcha, Quentina Metsyse a dalších významných evropských umělců.

Slezsko v lidovém umění

Národopisnou expozici tvoří převážně kroje a krojové ozdoby z Opavska a Těšínska. Bohatá kultura Slezska a severní Moravy je zastoupena ukázkami lidového umění.

Vývoj přírody ve Slezsku a na severní Moravě

Přírodovědecká expozice není zaměřena jen na region, ale přináší i řadu exotických exponátů a další unikáty ze světa rostlin i živočichů.

Kromě stálých expozic disponuje HVB i výstavními prostorami, kde se konají příležitostné výstavy. V suterénu budovy je dále provozována občanským sdružením Bludný kámen Galerie Cella sloužící k prezentaci současného umění.

Arboretum Nový Dvůr

746 01 Opava

tel.: 553 661 031 / 553 661 032

Otevřeno: denně 8:00 – 18:00

Dřeviny pěti světadílů

Arboretum tvoří bohatá dendrologická expozice s částí historického parku založeného v roce 1906 Quido Riedlem. Dnešní kolekce zahrnuje na 7 000 druhů taxonů dřevin a bylin rozmístěných na ploše 23 ha. Ve skleníku se nachází malá expozice subtropických a tropických rostlin. Součástí arboreta je zookoutek, ve kterém si děti mohou pohladit a nakrmit zvířecí miláčky.

Památník II. světové války (kulturní památka)

747 63 Hrabyně 192

tel.: 553 775 091

Otevřeno: denně 9:00 – 17:00

Doba zmaru a naděje

Nová dynamická expozice otevřená 29. dubna 2009 v národním Památníku II. světové války představuje válečné období v jeho komplexnosti. Vystaveny jsou jak unikátní osobní předměty, výstroj a výzbroj příslušníků čs. zahraničního a domácího odboje, tak předměty připomínající každodenní život lidí v protektorátu. V realistických dioramatech

se návštěvníci ocitnou ve vesnici bezprostředně po jedné z bitev o Ostravu, v ostravské ulici po náletu spojeneckých bombardérů či přímo v koncentračním táboře Mauthausen.

Skansen bojové techniky

Expozice těžké bojové techniky v areálu památníku.

Ve správní budově památníku jsou pořádány příležitostné výstavy.

Památník Petra Bezruče (kulturní památka)

Ostrožná 35

746 01 Opava

tel.: 553 625 024

Otevřeno: po – pá 8:00 – 12:00, 13:00 – 16:00

Život a dílo Petra Bezruče

Expozice je instalována v budově, která stojí na místě rodného domu básníka a která byla vybudována pod záštitou UNESCO v rámci oslav 100. výročí básníkovy narození. Je pojata netradičně, se snahou působit na emoce návštěvníků. Kromě expozice vztahující se k osobnosti Petra Bezruče disponuje i výstavním prostorem, kde se konají příležitostné výstavy.

Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

748 01 Hlučín-Darkovičky

tel.: 595 051 110

Otevřeno: červenec - srpen út - pá 9:00 – 17:00; so, ne, svátky 11:00 – 17:00

duben – říjen čt – pá 9:00 – 15:30; so, ne, svátky 11:00 – 17:00

listopad – březen pouze pro předem ohlášené návštěvy

Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

Pevnostní areál je dnes vysoce ceněnou prezentací ojedinělého fortifikačního systému naší republiky, který vznikl v letech 1935–1938. Tvoří jej pěchotní sruby MO-S 18, S 19, S 20 a lehký objekt vz. 37A. Uvnitř expozice se návštěvníci setkají s originální výzbrojí, kterou disponovala československá armáda před II. světovou válkou, a mohou se seznámit se životem vojáků v opevnění. Součástí venkovní expozice je i těžká bojová technika.

Srub Petra Bezruče (kulturní památka)

739 14 Ostravice 41

tel.: 558 682 356 / 553 625 024

Otevřeno: květen – říjen út – ne 9:00 – 11:00, 14:00 – 16:00

listopad – duben pouze pro předem ohlášené návštěvy

Krajem Petra Bezruče

Srub Petra Bezruče je ponechán v původní podobě i se zařízením interiéru, který si autor Slezských písní sám navrhl. V básníkově díle je patrný vliv krásné beskydské přírody a poklidné atmosféry Ostravice a jejího okolí.

9.3. Výstavy v SZM

Ladovské Vánoce – Atmosféra Vánoc s obrázky Josefa Lady

10. 12. 2008 – 18. 1. 2009

Autor/garant: Bc. Kamila Bindrová-Streitová

Ve spolupráci s Regionálním muzeem ve Vysokém Mýtě, SŠPU

Opava a VO ZUŠ Opava

HVB

Vzpomínky z poutí – Svaté obrázky ze sbírky SZM

27. 11. 2008 – 28. 2. 2009

Autor/garant: PhDr. Miroslava Suchánková

HVB

Kouzlo krystalu (výstava v rámci předsednictví ČR v Radě EU)

15. 1. – 29. 3. 2009

Autor/garant: Mgr. Lenka Jarošová, Ph.D., RNDr. Jan Hauk, CSc.

Ve spolupráci s Vlastivědným muzeem Jesenicka

HVB

Slezsko v díle Adolfa Zdrázily (výstava věnovaná 140. výročí narození malíře)

6. 11. 2008 – 13. 2. 2009

Autor/garant: PhDr. Marie Schenková, CSc.

PPB

Opava v proměnách času

12. 2. – 19. 4. 2009

Autor/garant: Bc. Luděk Wünsch

HVB

Petr Štícha – dřevorezby, přírodní inspirace

1. 12. 2008 – 11. 1. 2009

Autor/garant: Petr Štícha / Ing. Miroslav Frank, CSc.

AND

50 let návštěvnické sezóny v Arboretu Nový Dvůr (1959–2009)

17. 1. – 31. 12. 2009

Autor/garant: Ing. Miroslav Frank, CSc.

AND

Kronika Arboreta Nový Dvůr (1958–2009)

1. 1. 2009 – 31. 1. 2010

Autor/garant: Ing. Miroslav Frank, CSc.

AND

Amoniti – ozdoby i dravci dávno zaniklých moří

19. 3. – 18. 5. 2009

Autor/garant: Bc. Martin Hanáček

HVB

Kráska, která hřeje – Gotické a renesanční kachle Moravy a Slezska

30. 4. – 23. 8. 2009

Autor/garant: PhDr. et PhDr. Markéta Tymonová

Ve spolupráci se Slováckým muzeem v Uherském Hradišti, Ústavem archeologie a muzeologie FF Masarykovy univerzity v Brně

HVB

Sto let od prvního vydání Slezských písní

1. 4. – 16. 8. 2009

Autor/garant: Alena Chudárková

PPB

Arboretum Nový Dvůr v Evropě - Evropská dimenze dendrologických sbírek SZM (výstava v rámci předsednictví ČR v radě EU)

25. 3. – 30. 6. 2009

Autor/garant: Ing. Miroslav Frank, CSc.

AND

Hrajeme si s obrazy Zdeňka Buriana

6. 6. – 23. 8. 2009

Autor/garant: Karel a Jana Praisovi, Martin Owsianka, Jaroslav Vašut / Bc. Kamila Bindrová-Streitová, Marie Víchová, Jiří Král
Ve spolupráci s Klubem Ámos – Centrem pro rodinu a sociální péči, o. s., Ostrava

HVB

Kouzlo živých motýlů

1. 6. – 30. 6. 2009

Autor/garant: Ing. Petr Vlk, Ing. Šárka Zemková

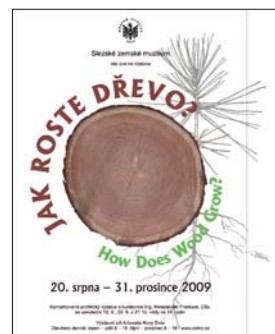
AND

Jak roste dřevo

20. 8. 2009 – 28. 2. 2010

Autor/garant: Ing. Miroslav Frank, CSc.

AND

Zookoutek pro přátele zvířat a nejmenší návštěvníky

Od 6. 6. 2009

Autor/garant: Ing. Petr Vlk

AND

Zmučená země – výstava malířství ve Slezsku a na Moravě ve 40. letech 20. stol.

29. 4. 2009 – 31. 12. 2009

Autor/garant: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D. / Mgr. Jana Horáková, Kamila Poláková

PDSV

122 dní v Afghánistánu

8. 7. – 30. 8. 2009

Autor/garant: podpraporčík Daniel Hlaváč / Mgr. Jana Horáková

PDSV

Ptáci: letci i běžci (rekordy a kuriozity ze světa zvířat)

10. 9. – 31. 10. 2009

Autor/garant: Karel Prais / Mgr. Hana Šústková

Ve spolupráci s Klubem Ámos – Centrem pro rodinu a sociální péči, o. s., Ostrava.

HVB

Úžasný svět létavců (světem bájných okřídlených zvířat)

10. 9. – 15. 11. 2009

Autor/garant: Dan Klose / Mgr. Hana Šústková

Ve spolupráci se Střední školou průmyslovou a uměleckou, Opava.

HVB SZM

Čisté prádlo (výstava historických praček a pomůcek na praní a žehlení)

17. 9. – 15. 11. 2009

Autor/garant: PhDr. Miroslava Suchánková

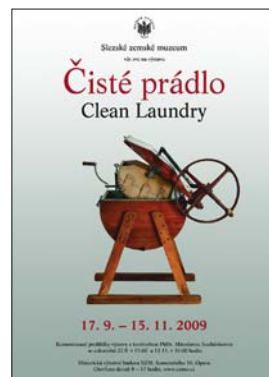
HVB

Petr Klůčik – Fantastická zoologie

7. 9. – 30. 10. 2009

Autor/garant: Dušan Urbaník / Alena Chudárková

PPB

Mnichov, okupace, osvobození

30. 9. – 30. 11. 2009

Autor/garant: Vojtěch Žižka, Šárka Kunčická, Nikola Kryštofová, Mgr. Lenka Hrušková, Mgr. Jana Horáková

Ve spolupráci se Střední průmyslovou školou v Ostravě-Vítkovicích a Městským výborem Českého svazu bojovníků za svobodu.

PDSV

Střepiny ve dřevě stromů – pamětníci války

celoročně

Autor/garant: Ing. Miroslav Frank, CSc.

PDSV

Proč zvonily klíče? (výstava k 20. výročí „sametové revoluce“)

3. 11. – 30. 11. 2009

Autor/garant: Kamila Poláková, Mgr. Jana Horáková, PhDr. Miroslava Nosková

HVB

Vánoce se Slezskou tvorbou

5. 12. 2009 – 17. 1. 2010

Autor/garant: Ing. Jaroslav Veverka / Mgr. Markéta Jarošová, Mgr. Hana Šústková

Ve spolupráci s výrobním družstvem Slezská tvorba, Opava

HVB

Panenky 1890–1960

5. 12. 2009 – 17. 1. 2010

Autor/garant: Alena Benešová / Mgr. Hana Šústková

HVB

Ukaž, co umíš

5. 12. 2009 – 19. 1. 2010

Autor/garant: Svatopluk Král / Mgr. Hana Šústková

Výstava stavebnic, kinetických hraček a interaktivních objektů pořadaná ve spolupráci s Národním technickým muzeem v Praze.

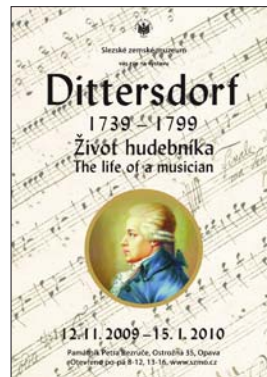
HVB

Dittersdorf

12. 11. 2009 – 15. 1. 2010

Autor/garant: PhDr. Petr Koukal, Ph.D.

PPB

9.3. Minivýstavy v SZM (Zajímavosti a překvapení z našich depozitářů)

Rostliny, které změnilly svět

5. 1. – 31. 1. 2009

Autor/garant: RNDr. Vítězslav Plášek, Ph.D.

HVB

Nové velkomoravské nálezy na Opavsku

5. 1. – 31. 1. 2009

Autor/garant: PhDr. et PhDr. Markéta Tymonová

Ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR, Brno, v. v. i.

HVB

Grafické perforované listy pro pouťové kinetoskopy (období 18. a 1. pol. 19. stol.)

1. 2. – 1. 3. 2009

Autor/garant: Mgr. Sylva Pracná

HVB

Kultura nálevkovitých pohárů v českém Slezsku

5. 2. – 30. 4. 2009

Autor/garant: PhDr. et PhDr. Markéta Tymonová

HVB

Kamnářská výroba v Opavě

16. 2. – 1. 3. 2009

Autor/garant: PhDr. et PhDr. Markéta Tymonová

HVB

Mormolyce – nejbizarnější střevlíkovitý brouk

1. 3. – 31. 3. 2009

Autor/garant: RNDr. Jindřich Roháček, CSc.

HVB

Ksukol – unikátní vymírající opice z Madagaskaru

1. 4. – 6. 5. 2009

Autor/garant: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

HVB

Kotouč u Štramberka – posvátná hora bronzového věku

1. 5. – 31. 5. 2009

Autor/garant: PhDr. et PhDr. Markéta Tymonová

HVB

Portrétní tvorba opavských fotoateliérů 2. pol. 19. stol.

1. 6. – 30. 6. 2009

Autor/garant: Bc. Luděk Wünsch

HVB

Wollemia Nobilis – nejstarší žijící fosilie světa

celoročně

Autor/garant: Ing. Miroslav Frank, CSc.

AND

Co víme o korku – Příběh korkového dubu z Portugalska

1. 7. – 31. 8. 2008

Autor/garant: Ing. Miroslav Frank, CSc.

HVB

Rostliny bez půdy

1. 8. 2009 – 30. 6. 2010

Autor/garant: Ing. Miroslav Frank, CSc.

AND

Máte na zahradě trpaslíka? Lepší živý než suchý nebo hliněný

ukázka a rady jak pěstovat zakrslé smrky

15. 8. – 31. 12. 2009

Autor/garant: Ing. Miroslav Frank, CSc.

AND

Boleslavecká keramika

1. 9. – 30. 9. 2009

Autor/garant: PhDr. Miroslava Suchánková

HVB

Skupina X – Pocta Petru Bezručovi

2. 9. – 30. 9. 2009

Autor/garant: Alena Chudárková

PPB

Československý Řád bílého lva

1. 10. 2009 – 31. 10. 2009

Autor/garant: Mgr. Věra Michnová

HVB

Gigantičtí žraloci středoevropských třetihorních moří

1. 11. – 30. 11. 2009

Autor/garant: Bc. Martin Hanáček, Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

HVB

Pocta Petru Bezručovi II.

14. 12. – 31. 12. 2009

Autor/garant: Alena Chudárková

PPB

9.4. Výstavy mimo SZM

Pestrá krása papoušků

14. 1. – 7. 3. 2009

Garant: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

Vlastivědné muzeum Jeseník.

Pestrá krása papoušků

28. 3. – 29. 5. 2009

Garant: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

Městské kulturní středisko Javorník

Pestrá krása papoušků

14. 8. – 8. 11. 2009

Garant: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod

Muzejník, preparátor a cestovatel Vilém Borůvka

28. 3. – 29. 5. 2009

Garant: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

Městské kulturní středisko Javorník

Generál Heliodor Píka – tragický osud vlastence

2. 6. – 31. 8. 2009

Garant: Mgr. Jana Horáková

Univerzita obrany, Brno

Heliodor Píka – voják a diplomat

27. 6. – 30. 9. 2009

Garant: Mgr. Jana Horáková

ZŠ gen. H. Píky Štítina

Heliodor Píka – první z obětí

25. 6. – 30. 9. 2009

Garant: Mgr. Jana Horáková

ZŠ gen. H. Píky Ostrava

9.5. Výstavy v zahraničí

V roce 2009 se neuskutečnila v zahraničí žádná výstava.

9.6. Další akce pro veřejnost

V roce 2009 uskutečnilo muzeum 66 kulturně-výchovných akcí (přednášky, exkurze, literární večery, koncerty, ukázka obrany čs. opevnění, muzejní noc, atd.), které navštívilo 27 048 osob. Mezi nejúspěšnější akce patřila Slezská muzejní noc, Vzpomínková akce k 71. výročí květnové mobilizace a 64. výročí osvobození Československa a Evropská noc pro netopýry.

Slavnostní otevření Památníku II. světové války

29. 4. 2009

Promítání filmu Tobruk

1. 5. 2009

PDSV

Vzpomínková akce k 71. výročí květnové mobilizace a 64. výročí osvobození Československa

23. 5. 2009

Ve spolupráci s Krajským vojenským velitelstvím v Ostravě, Velitelstvím společných sil a Velitelstvím sil podpory Armády ČR a městem Hlučín.

Dynamická bojová ukázka v pojetí roku 1938 a prezentace výzbroje a výstroje Armády ČR.

Areál československého opevnění Hlučín-Darkovičky

Brány muzea pobožené – Slezská muzejní noc 2009

29. 5. 2009 – 19:00-24:00

Za spolupráce SZM, Národního památkového ústavu – ú. o. p. Ostrava, Magistrátu statutárního města Opavy, Dopravního podniku města Opavy a Slezských zemských drah.

Během akce byly zpřístupněny tyto objekty a areály SZM:

Historická výstavní budova

Blücherův palác

Památník Petra Bezruče

Bývalý Františkánský klášter

Palác Razumovských

Arboretum Nový Dvůr

Památník II. světové války

Den dětí v Arboretu Nový Dvůr

1. 6. 2009

AND

Komentovaná prohlídka výstavy Krása, která hřeje s kurátorkou PhDr. et PhDr. Markétou

Tymonovou

4. 6. 2009

HVB

Beseda s Adolfem Kaletou a promítání dokumentu o invazi v Normandii

6. 6. 2009

PDSV

Okna do pravěku, aneb jak se díváme na svět pravěkých zvířat

10. 6. 2009

Doprovodná přednáška Bc. Martina Hanáčka k výstavě Hrajeme si s obrazy Zdeňka Buriana.
HVB

Zdeněk Burian – malíř, který viděl do pravěku

23. 6. 2009

Doprovodná přednáška Bc. Martina Hanáčka k výstavě Hrajeme si s obrazy Zdeňka Buriana.

HVB

Evropská noc pro netopýry

11. 9. 2009

Přednášky Mgr. Martina Gajdošíka, Ph.D. („Netopýři – mýty a realita“, „Exotičtí netopýři Panamy“, „Exotičtí netopýři Mexika“ „Minulost a současnost letounů“, film „Netopýři Hranické propasti“ a program „Origami - netopýři“) s doprovodným programem (promítání filmu Netopýři Hranické propasti, ukázka chiropterologických metod, výstava preparátů, malování a skládání netopýřů).

HVB

Dny evropského dědictví

12. 9. 2009

Zpřístupnění Blücherova paláce a Paláce Razumovských.

Indiánské léto

12. 9. 2009

Program pro návštěvníky (indiánské dovednosti – vrhání lasem, projížďky na koni, lukostřelba) doplněný ukázkami westernového ježdění, indiánského teepee, příjezdem osadnického vozu a celodenním hudebním doprovodem.

AND

Pochod po linii čs. opevnění v Hlučíně-Darkovičkách

26. 9. 2009

Pochod se vstupem do pevnostních srubů.
Areál čs. opevnění v Hlučíně-Darkovičkách

Výlov rybníka

10. 10. 2009

Výlov rybníka v arboretu s doprovodným programem.

AND

Vyřež/š si svou dýni

31. 10. 2009

Soutěž o nejkrásnější vyřezanou dýni s doprovodným programem.

AND

Proč zvonily klíče? – Opava v listopadu 1989

Doprovodný program k výstavě

Ivan Martin Jirous a Jaroslav Erik Frič

11. 11. 2009

Autorský literární večer pořadáný Galeríí Cella (Bludný kámen, o. s.)

Café Evžen, Opava

Leo Židek a Antonín Zelenka – Zářné zítřky aneb bylo to včera

18. 11. 2009

Vyprávění a beseda o životě v komunistickém Československu.

HVB

Komentovaná prohlídka výstavy s PhDr. Miroslavou Noskovou

24. 11. 2009

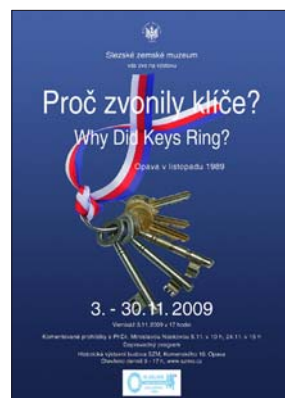
HVB

Hej, pane králi

25. 11. 2009

Komponovaný pořad Richarda Pogody z písniček, které zazněly na jevišti opavského divadla před dvaceti lety v inscenaci Balada z hadrů.

HVB

Vánoce se Slezskou tvorbou

Doprovodný program k výstavě

Komentované prohlídky výstavy s kurátorkou Mgr. Markétou Jarošovou

Každý víkend mezi 5. 12. 2009 – 17. 1. 2010

Lektorské výklady Příběh vánoční, Světci adventního času a Tři králové

Příběh vánoční: 6. – 22. 12. 2009 (každý den)

Světci adventního času: 6. 12. – 22. 12. 2009 (každý den)

Tři králové: 4. – 6. 1. 2010 (každý den)

Součástí programů byly interaktivní činnosti určené pro různé věkové kategorie. Návštěvníci si mohli společně vytvořit práce s náměty, o kterých byla v průběhu výkladu řeč nebo si prověřit své znalosti v kvízu.

HVB

Koncert dětského sboru Domino

6. 12. 2009

Adventní a vánoční písně, ukázky z nové opery Jaroslava Křičky České jesličky

HVB

Malování baněk se Slezskou tvorbou

8. 12., 9. 12., 10. 12., 13. 12., 15. 12., 16. 12., 17. 12., 20. 12. 2009

Ukázky malování baněk s pracovníci Slezské tvorby s možností výroby vlastní baňky.

HVB

Vánoční jarmark

6. 12., 13. 12., 20. 12. 2009

O adventních nedělích byl připraven vánoční jarmark, kde si návštěvníci mohli vybrat krásné dárky pro své nejbližší.

HVB

9.7. Kulturní programy a akce pro veřejnost

Akce pořádané SZM

Přednášky

Zrod stavovského Hlohovska

Přednáška a prezentace stejnojmenné knihy Mgr. Petra Kozáka, Ph.D., která byla věnována mocenským strukturám slezského pozdního středověku.

25. 3. 2009

HVB

Zvířata se probouzejí - Jaro z cyklu Rok se zvířaty

Přednáška Mgr. Martina Galdošíka, Ph.D.

24. 4. 2009

HVB

Mlád'ata

Přednáška Mgr. Martina Galdošíka, Ph.D. a J. Halfarové

12. 5. 2009

HVB

Rok 1939 ve Slezsku

Přednáška Dr. Věroslava Duška v rámci výstavy Mnichov, okupace, osvobození.

26. 9. 2009

PDSV

Akce s účastí pracovníků SZM

RNDr. Vítězslav Plášek, Ph.D. (v rámci ČBS při SZM):

Bryologická exkurze do údolí potoka Červík – červen 2009;
přednáška pro studenty a odbornou veřejnost Láčkovky Bornea – prosinec 2009;
přednáška pro studenty a odbornou veřejnost Biologie rostlinné buňky – prosinec 2009;

Doc. Ing. Jiří Řehulka, CSc.:

Přednáška „Ichtyoparazitologie“ a praktické cvičení s ukázkou parazitologické pitvy, PŘF Palackého univerzity v Olomouci, 7. 4. 2009;
přednáška „Choroby ryb v akvakultuře“, Roudno, 18. 4. 2009;

Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.:

Přednáška „Zvířata se probouzejí - Jaro“ z cyklu „Rok se zvířaty a hvězdami aneb Roční období v přírodě a ve vesmíru“, Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod, 20. 4. 2009;
„Zvířata o prázdninách - Léto“ z cyklu „Rok se zvířaty a hvězdami aneb Roční období v přírodě a ve vesmíru“, Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod, 29. 5. 2009;
Evropská noc pro netopýry (13. ročník), přednášky: „Netopýři – mýty a realita“, „Exotičtí netopýři Panamy“, „Exotičtí netopýři Mexika“, „Minulost a současnost letounů“, film „Netopýři Hranické propasti“ a program „Origami - netopýři“, ZOO Ostrava, Výukové centrum (ve spolupráci s ČESON a ZOO Ostrava), 3. 9. 2009;
přednáška „Zvířata usínají - Podzim“ z cyklu „Rok se zvířaty a hvězdami aneb Roční období v přírodě a ve vesmíru“, Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod, 18. 9. 2009;
přednášky „Letouni ČR“, „Minulost a současnost letounů“, filmy „Netopýři Hranické propasti“ a „Netopýři“ v rámci předmětu „Zoologický seminář“, Katedra biologie a ekologie, Přírodovědecká fakulta Ostravské university, 6. 10. 2009;
přednáška „Co očekává zoologa v muzeu aneb Příběh černé muzejní veverky“ v rámci předmětu „Vertebratologický seminář“, Ústav botaniky a zoologie PŘF MU Brno – Řečkovice, 19. 10. 2009;
přednášky „Letouni ČR“, „Hmyzožravci ČR“ a „Hlodavci ČR“ v rámci předmětu „Obratlovci ČR - seminář“, Katedra biologie a ekologie, Přírodovědecká fakulta Ostravské university, 7. 12. 2009;
přednášky „Zajícovci ČR“, „Šelmy ČR“ a „Kopytníci ČR“ v rámci předmětu „Obratlovci ČR - seminář“, Katedra biologie a ekologie, Přírodovědecká fakulta Ostravské university, 14. 12. 2009;
přednáška „Zvířata o vánocích - Zima“ z cyklu „Rok se zvířaty a hvězdami aneb Roční období v přírodě a ve vesmíru“, Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod, 18. 12. 2009.

Mgr. Petr Kozák, Ph.D.:

Veřejná přednáška P. Kozák, *Szlachta kontra mieszczenie: kryzys lat 1488 a 1493* konaná na pozvání Towarzystwa Ziemi Głogowskiej v polském Hlohově (Głogów) dne 23. dubna 2009.

Prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc.:

úvodní slovo k předpremiéře dokumentárního filmu *Zatajené popravy*, shrnujícího výsledky výzkumu čs. obětí perzekuce v SSSR, pořádala ČT Ostrava 3. 3. 2009 v Minikině v Ostravě;

přednáška *Popravy Čechoslováků v době velkého teroru v SSSR* a diskuse po promítání filmu *Zatajené popravy* na festivalu Academiafilm Olomouc 16. 4. 2009 v Olomouci;
úvodní slovo k vernisáži výstavy *Návraty paměti*, pořádané 26. 6. 2009 v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze (o nálezů obrazů v SZM);
prezentace filmu *Zatajené popravy* v rámci doprovodného programu Dnů NATO, pořádaná Televizním studiem Ostrava 17. 9. 2009 v Minikině v Ostravě;
prezentace filmu *Transporty do neznáma* v rámci doprovodného programu mezinárodní vědecké konference První deportace evropských Židů 14. 10. 2009 v aule Ostravské univerzity v Ostravě;
prezentace filmu *Zatajené popravy* na přehlídce dokumentárních filmů FITES 21. 11. 2009 v kině Mat v Praze
úvodní slovo k prezentaci knihy Boleslava Navrátila *Mužové Velké Ostravy*, pořádal vydavatelství Repronis v Ostravském muzeu 2. 12. 2009 v Ostravě.

Ing. Miroslava Frank, CSc.:

přednáška o rostlinných pochutinách, SOU – Husova ul., Opava, 15. 4. 2009.

10. Účast na seminářích a konferencích

10.1. Přírodní vědy

RNDr. Vítězslav Plášek, Ph.D.:

Mezinárodní bryologická konference, Vierves sur Viroin, Belgie, červen 2009, přednáška, 2 postery;

mezinárodní konference - Racibórz, Polsko, září 2009;

mezinárodní konference „Od jedinců k ekosystémům“, Ostrava, 2009.

RNDr. Jindřich Roháček, CSc., RNDr. Jan Ševčík, Ph.D.:

Zoologické dny, Brno 2009, 12. – 13. 2. 2009 (organizátor Ústav biologie obratlovců AV ČR), J. Ševčík;

Od jedinců k ekosystémům – struktury a vztahy, Ostrava 17. – 19. 4. 2009 (organizátor Ostravská univerzita), J. Ševčík;

20. seminář českých a slovenských dipterologů, Cikháj u Žďáru n. S., 14. – 17. 9. 2009 (organizátor Masarykova univerzita, Brno), J. Roháček (3 referáty), J. Ševčík (1 referát).

Referáty (prezentace): J. Roháček: Anthomyzidae (Diptera) vychované z trsů trav, ostřic a stébel orobinců; První apterní druh rodu *Pteremis Rondani*, 1856 (Diptera, Sphaeroceridae); Nové poznatky o druzích čeledi Stenomicrodidae (Diptera); J. Ševčík: Nové taxony nadčeledi Sciaroidea v Orientální oblasti.

Mgr. Lenka Jarošová, Ph.D.:

Seminář geologů muzeí ČR a SR, Znojmo, 25. 5. – 29. 5. 2009. Organizátor: Jihomoravské muzeum Znojmo (Mgr. Jaroslav Šmerda) a AMG ČR. Prezentace činnosti mineralogicko-petrografického pracoviště SZM, sběr minerálů z významných jihomoravských lokalit pro geologickou podsbíрку.

Seminář „Tradiční vápenné technologie“, Příbor, 4. 6. 2009. Navázání spolupráce s J. Koudelovou (NP Ostrava) a E. Pulkertovou (NP Olomouc) - problematika složení historických omítek.

Seminář „Mineralogie Českého masivu a Západních Karpat 2009“ (23. – 25. 6. 2009). Organizátor akce: doc. RNDr. Jiří Zimák, CSc., Katedra geologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Dokumentace stavu lokalit na Žulovsku a odběr vzorků z významných mineralogických lokalit pro geologickou podsbíрку.

Bc. Martin Hanáček:

Účast na konferenci 15. Kvartér 2009, pořádané Ústavem geologických věd PřF Masarykovy univerzity a Českou geologickou společností v Brně dne 26. 11. 2009

Příspěvek (přednášel M. Hanáček):

Hanáček M, Nývlt D: Výzkum subglaciálních šterkovitých tillů u Jindřichova na Osoblažsku.

Účast na Studentské geologické konferenci, pořádané Ústavem geologických věd PřF Masarykovy univerzity a Českou geologickou společností v Brně dne 22. 5. 2009

Příspěvek (přednášel M. Hanáček):

Hanáček M: Provenience šterkových klastů glaciálu sedimentů na lokalitě Stará kaolínová jáma u Vidnavy. (příspěvek byl hlasováním účastníků vyhlášen nejlepším referátem Studentské geologické konference 2009).

Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.; Doc. Ing. Jiří Řehulka, CSc.:

Diseases of Fish and Shellfish (mezinárodní symposium o nemocech ryb) – Praha, 14. – 19. 9. 2009 – organizováno EAFP (European Association of Fish Pathologists) (Řehulka), kde byly předneseny příspěvky:

Řehulka J., Aldová E., Marejková M., Petráš P.: Bacterial flora of rainbow trout *Oncorhynchus mykiss* (Walbaum) from raceway culture in Czech Republic.

Řehulka J., Minařík B.: Plasma lactate dehydrogenase (LDH) in rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss* (Walbaum): Physiological values and fluctuations in disease or in exposure to toxic substances.

Řehulka J.: Branchiomycosis infection in rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss* (Walbaum).

Řehulka J., Cink D., Minařík B., Žalák J.: Testing the effect of fructo-oligosaccharides on the growth and physiological state of rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss* (Walbaum).

Zoologické dny 2009 – Brno, 12. – 13. 2. 2009 - organizováno Ústavem biologie obratlovců AV ČR Brno, Ústavem botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty MU Brno a brněnskou pobočkou České zoologické společnosti (Gajdošík)

Česko-slovenská vědecká mykologická konference – Brno, 27. až 29. 8. 2009 – (Řehulka), kde byly přednesen příspěvek:

Řehulka J.: Přehled mykoflóry a její patogenity u ryb v České republice.

Ing. Miroslav Frank, CSc.:

Miedzynarodowa Konferencja Naukowa „Brama Morawska Szlakiem Migracji Roślin“, 17. – 18. 9. 2009, Ratiboř, Polsko, prezentace činnosti AND (Frank, Lička, Vlk, Zemková, Plášek), přednáška Historie introdukce dřevin arboreta a jeho současné sbírky, 19. 9. 2009, výstup: M. Frank – rod *Rubus* v příhraniční oblasti Opavska a Ratibořska a historie jeho poznávání.

Ing. Petr Vlk:

IX. Sněm AMG ČR v Písku (září 2009).

10.2. Společenské vědy

Mgr. Ivan Berger:

duben 2009 – Valné shromáždění European Confederation of Conservator-Restorers' Organizations, Sofie, Bulharsko, zástupce ČR, referát: Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR;

Muzea, památky a konzervace 2009 – květen 2009, Praha, NA – organizace a aktivní účast na mezinárodní konferenci, přednáška: Mezinárodní projekt reorganizace depozitářů - jiný pohled na preventivní konzervaci;

5th Workshop „Preventive conservation and methods of extermination of wood infesting insect“, Wallachian Open-Air Museum in Rožnov pod Radhoštěm, November 2–6, 2009.

Aktivní účast na workshopu a vedení hlavní části workshopu „Preventive conservation and methods of extermination of wood infesting insect“.

Mgr. Ivan Berger, Mgr. Markéta Kouřilová, Mgr. Antonín Šimčík:

IX. Sněm AMG ČR v Písku (září 2009) – kandidatura I. Bergera do Exekutivy AMG.

Prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc.:

mezinárodní vědecká konference *Okupace, kolaborace, retribuice*, pořádaná Vojenským historickým ústavem a Ministerstvem obrany ČR 17. – 18. 3. 2009 v Praze. Referát: Fenomén německé volkslisty, bude publikován v monografii vydané pořadatelem;

mezinárodní vědecká konference *300 lat tolerancji na Śląsku Cieszyńskim*, pořádaly Parafia Ewangelicko-Augsburska w Cieszynie a Śląski Kosciół Ewangelicki Augsburskiego Wyznania w Republice Czeskiej 21. – 22. 5. 2009 v Cieszyně. Referát: Ewangelicy ze Śląska Cieszyńskiego wśród ofiar Zbrodni Katyńskiej, bude publikován ve sborníku z konference;

mezinárodní vědecká konference *Holocaust Era Assets*, pořádaná vládou České republiky v rámci českého předsednictví v Radě EU 26. – 30. 6. 2009 v Praze a Terezíně. Podíl na přípravě konference a referát v sekci Looted Art: Identification of Art Objects Belonging to the Holocaust Victims and the Possibility of Restitution to the Original Owners (on Example of Silesian Land Museum in Opava), bude publikován ve sborníku z konference a na webových stránkách vlády ČR, prezentace výsledků vědecké činnosti SZM na nejvyšším světovém odborném fóru;

mezinárodní vědecká konference *První deportace evropských Židů. Transporty do Niska nad Sanem 1939–1940*, pořádaná Slezskou univerzitou v Opavě a Ostravskou univerzitou pod záštitou ministra zahraničních věcí ČR Jana Kohouta, hejtmána Moravskoslezského kraje Jaroslava Palase a primátora města Ostravy Petra Kajnara dne 14. 10. 2009 v Ostravě. Organizační příprava a řízení konference, hlavní referát: Místo Niska v historii holocaustu a osudy transportů z českých zemí, bude publikován v časopise FF OU Historica, Revue pro historii a příbuzné vědy;

konference s mezinárodní účastí *Udržitelnost rozvoje společnosti a kvalita života*, pořádaná Ústavem veřejné správy a regionální politiky Fakulty veřejných politik Slezské univerzity 20. 11. 2009 v Opavě;

studentský vědecký seminář *Ostravská židovská kultura a holocaust Židů za II. světové války*, pořádaný katedrou historie FF Ostravské univerzity 15. 10. 2009 v Ostravě. Referát: Transport ostravských Židů do Niska nad Sanem a jeho historické souvislosti.

Mgr. Jana Horáková:

Seminář Péče o válečné hroby, 15. 10. 2009, Památník II. světové války, pořádalo Ministerstvo obrany ČR a Moravskoslezský kraj, příspěvek: Problematika zpracovávání databáze padlých vojáků Rudé armády v ostravsko-opavské operaci;

Muzeum a rodina, seminář pro muzea ČR, 19. 11. 2009, Umělecko-průmyslové muzeum Praha, účast: K. Poláková, H. Polášová, příklady tvorby programů pro rodiny s dětmi v muzeích ČR, poznatky budou využity pro vytváření obdobných programů.

Mgr. Markéta Jarošová:

Sjezd Historiků umění, 24. – 25. 9. 2009, Praha, Umělecko-historická společnost, AVČR; Umění gotiky ve Slezsku, 22. – 23. 10. 2009, Krnov, NPÚ Ostrava, město Krnov.

Doc. PhDr. Irena Korbelařová, Dr.:

Colloquium Opole 2009. Od okragłego stołu do obalenia muru i aksamitnej rewolucji. Polaci - Niemcy - Czesi - nowe wartości - nowe relacje. PIN - IS w Opolu, Osteuropa-Institut, Regensburg, Opole 16. – 17. 11. 2009.

PhDr. Petr Koukal, Ph.D.:

Mezinárodní muzikologická konference v Czestochowé (Polsko), 3. – 6. 5. 2009. Příspěvek: PhDr. P. Koukala, Ph.D., Hudební rukopisy a tisky Josefa Elsnera v českých zemích.

Mgr. Petr Kozák, Ph.D.:

Konference *Dvory a rezidence ve středověku III. Všední a sváteční život na středověkých dvorech* (uspoř. HÚ Akademie věd ČR) konaná v Praze ve dnech 4. – 5. února 2009; referát: „Citharedo cum cane saltante ad mandata domini principis dedi“. Všední den na dvoře hlohovského a opavského vévody Zikmunda Jagellonského. Výstupem je studie ve zvláštním svazku recenzovaného periodika *Mediaevalia Historica Bohemica*;

konference *Forum Urbes Medii Aevi VIII. Farní kostely, špitály a hřbitovy ve struktuře vrcholně středověkého města a raně středověkých aglomerací* (uspoř. Archaia Brno o.p.s.) konaná ve Znojmě ve dnech 17. – 19. června 2009; referát (ve spolupráci s Františkem Kolářem a Michalem Zezulou z NPÚ, úz. odb. pr. Ostrava): Středověké a raně novověké hřbitovy v Opavě. Výstupem bude studie v tematicky zaměřeném sborníku;

konference *Glogovia Maior: Wielki Głogów między blaskiem dziejów i cieniem ruin* (uspoř. Instytut Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego a HÚ Univerzity Hradec Králové) konaná v polském Hlohově (Głogów) ve dnech 24. – 25. září 2009; referát: „Omnium ducum Glogoviensium de stirpe Hedvigis ultimus“. Kníže Jindřich XI. (1467–1476) a jeho časy. Výstupem bude studie v tematicky zaměřeném sborníku;

konference *Šlechtic v Horním Slezsku v novověku (16. – 19. stol.): Vztah regionu a center v osudech a kariérách místní či příchozí šlechty* (uspoř. FF Ostravské univerzity v Ostravě, Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach a Muzeum Těšínska v Těšíně) konaná v polském Těšíně (Cieszyn) ve dnech 5. – 6. listopadu 2009; referát: Z dolnoslezské Olešnice do hlavního města Českého království. Pozoruhodný život opavského zemského hejtmána Bernarda Bírky z Násilé († 1483). Výstupem bude autorský podíl na kolektivní monografii;

česko-polské pracovní zasedání *Moc a její symbolika ve středověku* (uspoř. Centrum mediévistických studií v Praze a FF Masarykovy univerzity v Brně) konané v Praze dne 20. listopadu 2009; referát: „Moc“ v rukou „mocného“. Několik tezí na příkladě hlohovského knížectví doby pozdního středověku. Výstupem byla odborná diskuse, výhledově pak studie v tematicky zaměřeném sborníku;

odborné kolokvium *Hejtmanská správa ve vedlejších zemích Koruny české* (uspoř. FF Karlovy univerzity v Praze a FPF Slezské univerzity v Opavě) konané v Opavě dne 22. června 2009; referát: Úřad zemského hejtmána v proměnách středověkého Opavska. Výstupem je autorský podíl na kolektivní monografii.

Mgr. Věra Michnová:

Peníze v proměnách času VII., Středověké mincovnictví a peněžní oběh v Čechách a na Moravě, Katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě, Numismatické oddělení MZM Brno, Olomouc 5.–7. května 2009. Příspěvek: Mgr. V. Michnová, Fragment komárovského nálezu na pozadí nálezu z Kelče. Podobnosti a rozdíly.

Bc. Martin Polášek, Mgr. Pavel Petr:

Konference konzervátorů-restaurátorů v Hradci Králové, 8. – 10. 9. 2009. Prezentace posterů: Mgr. P. Petr Konzervace a restaurování knihy kostelních účtů z let 1836–1856, Bc.

M. Polášek Konzervátorsko-restaurátorský zásah na pianinu Werner.

PhDr. Ol'ga Šrajerová, CSc.:

Mezinárodní vědecká konference *Terra interculturalis*, pořádalo Svetové združenie Slovákov v zahraničí a Slovensko-český klub, Praha 24. – 26. 9. 2009. Vystoupení s referátem Slováci v České republice ako špecifická národnostná menšina, bude publikováno v samostaném sborníku z konference;

konference s mezinárodní účastí *Udržitelnost rozvoje společnosti a kvalita života*, pořádaná Ústavem veřejné správy a regionální politiky Fakulty veřejných politik Slezské univerzity 20. 11. 2009 v Opavě;

mezinárodní vědecká konference *Tolerance a multikulturní společnost*, pořádal Magistrát hl. města Prahy v rámci 9. setkání národnostních menšin, 24. 11. 2009, vystoupení v diskusi.

PhDr. et PhDr. Tymonová:

Výrobní a technologické aspekty středověkých a raně novověkých komorových kachlů, Slováké muzeum v Uherském Hradišti, ÚAM FF MU Brno, 11. 2. 2009. Příspěvek: Keramický kadlub z Opavy – Krnovské ul. s letopočtem 1571 (vč. PC prezentace);

XVI. Ślaskie Spotkania Archeologiczne, Institut archeologii Unywrsytetu Wrocławskiego (RP), 27. – 29. 5. 2009. Příspěvek: Kamnářská výroba v Opavě (včetně PC presentace);

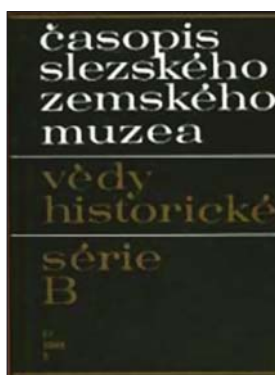
41. mezinárodní konference archeologie středověku, Východočeské muzeu v Pardubicích, ÚHM FF MU Brno, 21. 9. – 25. 9. 2009. Příspěvek: Archeologické doklady každodenního života obyvatel hradu Cvilína v období středověku a raného novověku (vč. PC presentace).

Mgr. David Váhala:

Konference „*Digitalizácia múzejných zbierok – vízie a východiská*“, 20. – 21. října 2009, Slovenské banské múzeum v Banské Štiavnici. Pořadatelé Zváz múzeí na Slovensku, Slovenské technické múzeum, Slovenské národné múzeum a Slovenské banské múzeum. Příspěvek „*Digitalizace sbírek a Slezské zemské muzeum*“ – stejnojmenný článek vyšel tiskem;

5th Workshop „*Preventive conservation and methods of extermination of wood infesting insect*“, Wallachian Open-Air Museum in Rožnov pod Radhoštěm, November 2–6, 2009. Aktivní účast na workshopu a přednesení příspěvku „*Principle of collection complementation activities in Czech republic*“.

11. Publikační činnost

11.1. Přírodní vědy

Ediční činnost

VLK, P. – vedoucí redaktor Časopisu Slezského zemského muzea – série A – vědy přírodní.

PLÁŠEK, V. – výkonný redaktor Časopisu Slezského zemského muzea – série A – vědy přírodní.

FRANK, M., JAROŠOVÁ, L., ROHÁČEK, J. – členové redakční rady Časopisu Slezského zemského muzea – série A – vědy přírodní.

ROHÁČEK, J.: A monograph of Palaearctic Anthomyzidae (Diptera) Part 2. - Čas. Slez. Muz. Opava (A), 58, supplement 1, 2009, s. 1-180. ISBN 978-80-86224-76-3, 400 výtisků, vydalo SZM, editoval J. Roháček.

ROHÁČEK, J., ŠEVČÍK, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen, 2009, 340 s. ISBN 978-80-89310-55-5, vydala Správa CHKO-BR Poľana vo Zvolene, editovali J. Roháček a J. Ševčík.

Monografie

ROHÁČEK, J.: A monograph of Palaearctic Anthomyzidae (Diptera) Part 2. Časopis Slezského zemského Muzea, Opava (A) 58, supplement 1, s. 1-180.

ROHÁČEK, J., ŠEVČÍK, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s., SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.

Studie (ve vědeckých časopisech – impaktovaných, recenzovaných)

BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Atelestidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 126), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.

BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Hybotidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the

- Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 126-133), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Empididae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 133-141), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Lonchopteridae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 160-162), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Piophilidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 193-195), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Sepsidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 215-217), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Scathophagidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 285-288), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Muscidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 295-298), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Rhinophoridae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 300-301), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- BARTÁK, M., ROHÁČEK, J., HEŘMAN, P.: New records of Pallopteridae (Diptera) from the Czech Republic. *Folia faunistica Slovaca*, 2009, 14(4), s. 37.
- BLAGODEROV, V., HIPPA, H., ŠEVČÍK, J.: *Asiorrhina*, a new Oriental genus of Lygistorrhinidae (Diptera: Sciaroidea) and its phylogenetic position. *Zootaxa*, 2009, 2295, s. 31-45.
- BOSÁK, J., HAENNI, J.-P., ROHÁČEK, J.: Bibionidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 47-48), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- BOSÁK, J., ROHÁČEK, J.: Scenopinidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 123-124), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- DISNEY, R. H. L. D., ŠEVČÍK, J.: A new species of fungus breeding *Triphleba Rondani* (Dipt., Phoridae) from Malaysia, including an intriguing mutant. *Entomologist's Monthly Magazine*, 2009, 145, s. 203-210.
- DISNEY, R. H. L. D., ŠEVČÍK, J.: New rearing records of scuttle flies (Diptera: Phoridae) associated with fungi from the Czech and Slovak Republics. *Časopis Slezského zemského Muzea, Opava (A)*, 2009, 58, s. 47-48.
- DROZD, P., CEH, Š., JAŠÍK, M., PLÁŠEK, V. (2009): Kompozice bezobratlých v mechovém patru horských a podhorských lesních ekosystémů. *Zoologické dny - Brno 2009, Sborník abstraktů*. Brno: Ústav biologie obratlovců AVČR, 2009. s. 52-53. [2009-02-12]. ISBN 978-80-87189-03-0

- DROZD, P., DOLNÝ, A., KOČÁREK, P., PLÁŠEK, V. (2009): Patterns of abundance and higher taxa composition of moss arthropod association in submountain and mountain forest ecosystem. *Nowellia Bryologica*. 2009, roč. 38, sv. 1, s. 19-26. ISSN 1377-8412.
- DVOŘÁKOVÁ, K., PREISLER, J., ROHÁČEK, J. (2009): Helomyzidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 254-259), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- DVOŘÁKOVÁ, K., ROHÁČEK, J.: Lauxaniidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 202-206), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- HÁJEK, M., HÁJKOVÁ, P., APOSTOLOVA, I., PLÁŠEK, V. (2009): Disjunct Occurrences of Plant Species in the Refugial Mires of Bulgaria. *FOLIA GEOBOT*. 2009, roč. 44, sv. 1, s. 365-385. ISSN 1211-9520.
- HANÁČEK, M.: Valounové analýzy glaciálu sedimentů na lokalitě Stará kaolínová jáma u Vidnavy. *Časopis Slezského zemského muzea (série A)*, 57 (3), 2008, s. 222–236. (vyšlo v červnu 2009).
- HEŘMAN, P., ROHÁČEK, J.: Platystomatidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 197), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- HEŘMAN, P., ROHÁČEK, J.: Tephritidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 197-201), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- KEJVAL, Z., ROHÁČEK, J.: Sarcophagidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 301-303), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- KOČÁREK, P., GRUCMANOVÁ, Š., FILIPCOVÁ, Z., PLÁŠEK, V. (2009): Mosses in the diet of groundhopper *Tetrix tenuicornis* (Orthoptera: Tetrigidae). *Zoologické dny Brno 2009*. Brno: Ústav biologie obratlovců AVČR, 2009. s. 103-103. [2009-02-12]. ISBN 978-80-87189-03-0
- KOČÁREK, P., GRUCMANOVÁ, Š., FILIPCOVÁ, Z., PLÁŠEK, V. (2009): Food composition of two European groundhoppers (Orthoptera: Tetrigidae: *Tetrix tenuicornis*, *Tetrix ceperoi*): bryophagy or detritophagy?. *Metaleptea, Special Conference Issue*. Antalya, Turkey: Orthopterists' Society & Akdeniz University, 2009. s. 123-124. [2009-06-21]. ISBN 978-80-87189-03-0
- KOMZÁKOVÁ, O., ROHÁČEK, J.: Anthomyiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 288-292), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- KOŠEL, V., ŠEVČÍK, J.: Bolitophilidae Malloch, 1917. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): *Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia*. Electronic version 2, 2009. <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- KOŠEL, V., ŠEVČÍK, J.: Ditomyiidae Edwards, 1921. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): *Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia*. Electronic version 2, 2009. <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- KUBÁTOVÁ-HIRŠOVÁ, H., ROHÁČEK, J.: Ephydriidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds):

- Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 279-285), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- KUBÍK, Š., ROHÁČEK, J.: Chloropidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 246-254), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- KUČERA, J., KUBEŠOVÁ, S., HÁJEK, M., PLÁŠEK, V. (2009): Nová bryologická literatura XXI.. Bryonora. 2009, roč. 43, s. 25-35. ISSN 0862-8904.
- LUTOVINOVAS, E., ROHÁČEK, J., VAŇHARA, J.: Tachinidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 303-310), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- MÁCA, J., ROHÁČEK, J.: Drosophilidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 276-277), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- MÁCA, J., ROHÁČEK, J.: Campichoetidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 271-276), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- MÁCA, J., ROHÁČEK, J.: Aulacigastridae Duda, 1924. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2., 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- MAZÁNEK, L., ROHÁČEK, J.: Syrphidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 162-178), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- MOCEK, B., ROHÁČEK, J.: Phoridae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 155-160), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- PLÁŠEK, V. (2009): New national a regional bryophyte records, 21: *Orthotrichum sordidum* Sull. & Lesq.. J BRYOL. 2009, roč. 31, sv. 2, s. 135-136. ISSN 0373-6687.
- PLÁŠEK, V., SAWICKI, J., TRÁVNÍČKOVÁ, V., et al. (2009): *Orthotrichum moravicum* (Orthotrichaceae), a new moss species from the Czech Republic. BRYOLOGIST. 2009, roč. 112, sv. 2, s. 329-336. ISSN 0007-2745.
- PLÁŠEK, V., SAWICKI, J. (2009): New endemic moss species from the Czech Republic. Traisiemes rencontres Bryologiques Interbationales. Belgium: Nowellia Bryologica, 2009. s. 43-51. [2009-06-09].
- PLÁŠEK, V., Wiercholska, S., Krzysztofiak, A. (2009): List of collected species during field excursions, 10.-12.June 2009. Traisiemes rencontres Bryologiques Interbationales. Belgium: Nowellia Bryologica, 2009. s. 52-52. [2009-06-09].
- POLETT, M., BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Dolichopodidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 141-151), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: New biological and biogeographical data about two European species of Stenomicrodidae (Diptera). Časopis Slezského zemského Muzea, Opava (A) 2009, 58, s. 1-8.

- ROHÁČEK, J.: West Palaearctic *Minilimosina* (*Svarciella*): a new species, new records, key and taxonomical notes (Diptera: Sphaeroceridae). *Časopis Slezského zemského Muzea, Opava (A)*, 2009, 58, s. 97-114.
- ROHÁČEK, J.: History of investigations of Diptera in the Poľana PLA-BR. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 8-10), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Pleciidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 48-49), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Canthylloscelidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 96-97), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Micropezidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 183-184), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Pseudopomyzidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 184-185), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Strongylophthalmyiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 185-186), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Psilidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 186-188), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Megamerinidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 188-189), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Conopidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 189-190), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Chamaemyiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 206-208), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Cremifaniidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 208-209), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Dryomyzidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 209), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Clusiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 218-219), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Acartophthamidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 219-

- 220), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Anthomyzidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 237-239), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Aulacigastridae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 240), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Perisclididae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 240-241), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Asteiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 241-242), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Carnidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 242-243), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Milichiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 243-245), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Trixoscelididae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 259), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Chyromyidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 259-260), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Sphaeroceridae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 260-271), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Diastatidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 277-278), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Hippoboscidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 285), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Oestridae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 311), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J.: Acartophthalmidae Czerny, 1928. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Anthomyzidae Czerny, 1903. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Asteiidae Rondani, 1856. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V.

- (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Axymyiidae Shannon, 1921. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Braulidae Egger, 1853 (1846). In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Canacidae Jones, 1906. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Canthyloscelidae Shannon, 1927. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Carnidae Newman, 1834. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Chyromyidae Hendel, 1916. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Clusiidae Handlirsch, 1884. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Megamerinidae Hendel, 1913. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2. <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Micropezidae Desmarest, 1860. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Milichiidae Schiner, 1862. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Nycteribiidae Samouelle (ex Leach) 1819. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Opomyzidae Fallén, 1820. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Pseudopomyzidae McAlpine, 1966. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Sphaeroceridae Macquart, 1835. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera>.

- ROHÁČEK, J.: Stenomicridae Papp, 1984. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Strongylophthalmyiidae Hendel, 1917. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Tanypezidae Andersen, 1876. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Trixoscelididae Hendel, 1916. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J.: Ulidiidae Macquart, 1835. In Jedlička, L., Stloukalová, V., Kúdela, M. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J., BARTÁK, M.: Cremifaniidae McAlpine, 1963. In Jedlička, L., Kúdela M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J., BARBER, K. N.: New reduced-winged species of *Mumetopia* Melander, with analysis of the relationships of this genus, *Chamaebosca* Speiser and allied genera (Diptera: Anthomyzidae). *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae* 2009, 72(3-4)(2008), s. 191-215.
- ROHÁČEK, J., HEŘMAN, P.: Pallopteridae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Pořana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 192-193), SNC SR, Administration of the PLA – BR Pořana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., HEŘMAN, P.: Ulidiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Pořana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 195-197), SNC SR, Administration of the PLA – BR Pořana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., HEŘMAN, P.: Platystomatidae Schiner, 1862. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ROHÁČEK, J., STARÝ, J., ŠEVČÍK, J.: Material and methods. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Pořana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 14-16), SNC SR, Administration of the PLA – BR Pořana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., STARÝ, J., ŠEVČÍK, J.: Species richness and composition. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Pořana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 311-314), SNC SR, Administration of the PLA – BR Pořana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., STARÝ, J., ŠEVČÍK, J.: Species described from the Pořana PLA-BR. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Pořana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 314-315), SNC SR, Administration of the PLA – BR Pořana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., STARÝ, J., ŠEVČÍK, J.: Most interesting and important findings. In

- Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 315-320), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., STARÝ, J. & ŠEVČÍK, J.: Evaluation of localities in the Poľana PLA-BR. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 321-322), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., STARÝ, J., ŠEVČÍK, J., VÁLA, M.: Localities studied. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 16-20), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., ŠEVČÍK, J.: Platypezidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 151-155), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., ŠEVČÍK, J.: Opetiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 155), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROHÁČEK, J., TÓTHOVÁ, A., VAŇHARA J.: Phylogeny and affiliation of European Anthomyzidae (Diptera) based on mitochondrial 12S and 16S rRNA. Zootaxa 2009, 2054, s. 49-58.
- ROZKOŠNÝ, R., ROHÁČEK, J.: Athericidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 116-117), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROZKOŠNÝ, R., ROHÁČEK, J.: Sciomyzidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 209-214), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ROZKOŠNÝ, R., ROHÁČEK, J.: Phaeomyiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 215), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- RUDZINSKI, H.-G., ŠEVČÍK, J.: Sciaridae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 78-86), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- SAWICKI, J., PLÁŠEK, V., SZCECIŃSKA, M. (2009): Preliminary Studies on the Phylogeny of the Genus *Orthotrichum* Inferred from Nuclear ITS Sequences. ANN BOT FENN. 2009, roč. 46, sv. 6, s. 507-515. ISSN 0003-3847.
- SAWICKI, J., PLÁŠEK, V., SZCECIŃSKA, M. (2009): Molecular evidence does not support the current division of *Orthotrichum* subgenus *Gymnoporus*. Plant Systematics and Evolution. 2009, roč. 279, s. 125-137. ISSN 0378-2697.
- ŠEVČÍK, J.: *Langkawiana maculata* gen. et sp. n. from Malaysia and its systematic position in the tribe Robsonomyiini (Diptera: Keroplatidae). Zootaxa 2009, 2221, s. 58–66.
- ŠEVČÍK, J.: Two new species and other new records of fungus gnats (Diptera: Mycetophilidae and Keroplatidae) from Slovakia and the Czech Republic. Časopis Slezského zemského Muzea, Opava (A), 2009, 58, s. 55–60.
- ŠEVČÍK, J.: Anisopodidae Edwards, 1921. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V.

- (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ŠEVČÍK, J.: Mycetobiidae Crampton, 1924. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ŠEVČÍK, J.: Thaumaleidae Bezzi, 1913. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ŠEVČÍK, J.: Neuroptera, Raphidioptera and Mecoptera from Poľana Biosphere reserve of UNESCO (central Slovakia). Časopis Slezského zemského Muzea, Opava (A) 2009, 58, s. 89–93.
- ŠEVČÍK, J.: Bolitophilidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 49-51), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ŠEVČÍK, J.: Diadocidiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 51-52), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ŠEVČÍK, J.: Ditomyiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 52-53), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ŠEVČÍK, J.: Keroplatidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 53-56), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ŠEVČÍK, J.: Mycetophilidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 56-78), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ŠEVČÍK, J.: Anisopodidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 93), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ŠEVČÍK, J.: Mycetobiidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 94), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ŠEVČÍK, J.: Dixidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 99), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ŠEVČÍK, J.: Thaumaleidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia). 2009, 340 s. (s. 100), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- ŠEVČÍK, J., HALGOŠ, J.: Dixidae Schiner, 1868. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ŠEVČÍK, J., KOŠEL, V.: Diadocidiidae Winnertz, 1863. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.

- ŠEVČÍK, J., KOŠEL, V.: Keroplatidae Rondani, 1856. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ŠEVČÍK, J., KOŠEL, V.: Mycetophilidae Newman, 1834. In Jedlička, L., Kúdela, M. & Stloukalová, V. (eds): Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia. Electronic version 2, 2009, <http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>.
- ŠEVČÍK, J., PAPP, L.: Microkeroplatus, a new genus of Keroplatidae (Diptera) from the Oriental region. *Acta Zoologica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 2009, 55, s. 339-347.
- ŠEVČÍK, J., VONIČKA, P.: Dvoukřídli (Diptera: Nematocera) čeledí Mycetophilidae (bedlobytkovití), Keroplatidae, Bolitophilidae, Diadocidiidae, Sciaridae (smutnicovití) a Anisopodidae (stružilkovití) Jizerských hor. *Sborník Severočeského Muzea, Přírodní vědy, Liberec*, 2009, 26, s. 95-127.
- ŠEVČÍK, J., BARTÁK, M., VANĚK, J.: Dvoukřídli (Diptera) čeledí Anisopodidae (stružilkovití), Mycetobiidae a Dixidae (komárcovití) vysokých poloh Krkonoš (Česká republika). *Opera Corcontica*, 2009, 46, s. 159-163.
- ŠULÁKOVÁ, H., KUBÍK, Š., BARTÁK, M., ROHÁČEK, J.: Calliphoridae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 299-300), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- TÓTHOVÁ, A., ROHÁČEK, J., VAŇHARA, J.: What will the mitochondrial DNA tell us about the anthomyzid flies? In Meier, R. (ed.): *Proceedings of the XXVIII. Hennig Annual Meeting, June 22-26, 2009*, 49 s. (s. 41-42), Singapore.
- ZUIJLEN, J. W. A. van, ROHÁČEK, J. 2009: Opomyzidae. In Roháček, J. & Ševčík, J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. 2009, 340 s. (s. 236-237), SNC SR, Administration of the PLA – BR Poľana, Zvolen.
- WIERCHOLSKA, S., PLÁŠEK, V., KRZYSZTOFIAK, A. (2009): Bryophytes of the Wigierski National Park. *Traisiemes rencontres Bryologiques Interbationales. Belgium: Nowellia Bryologica*, 2009. s. 129-140. [2009-06-09].

Propagační materiál a prezentační materiál:

- GAJDOŠÍK, M. – GÁLOVÁ, B.: Film *Pestrá krása papoušků*.
- GAJDOŠÍK, M.: články *Papoušci ve sbírkách SZM* (pro výstavu v MJAK Uherský Brod) a *Žraloci ve sbírkách SZM* (pro Zpravodaj SZM).

Nepublikované práce – v tisku:

- BARBER, K., ROHÁČEK, J.: Anthomyzidae. In Brown, B. (ed.): *Manual of Diptera of Central America*. 9 str. rkp.
- HANÁČEK, M., NÝVLT, D.: Subglaciální šterkovité tily u Jindřichova na Osoblažsku. *Časopis Slezského zemského muzea (série A)*, 58, 2009, s. 193–214.
- HIPPA, H., ŠEVČÍK, J.: Notes on Oriental and Australasian Manotinae (Diptera, Mycetophilidae), with the description of thirteen new species. *Zootaxa*, 25 str. rkp.
- JAROŠOVÁ, L.: Jeskyně Na Špičáku. In: *Jeseníky - příroda, historie, život*. V. Dudák (ed.). Nakladatelství Baset.
- JAROŠOVÁ, L.: Venkovní geologické expozice. In: *Jeseníky - příroda, historie, život*. V.

Dudák (ed.). Nakladatelství Baset.

ŘEHULKA, J., CINK, D., ŽALÁK, J., MINAŘÍK, B.: Prebiotic effect of fructo-oligosaccharides on growth and physiological state of rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss*. *Aquaculture Research*. 12 stran, 6 obrázků, 2 tabulky.

ŘEHULKA, J., MINAŘÍK, B. : Cholesterolaemia and triacylglycerolaemia in farmed rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss*. *Aquaculture Research*. 14 stran, 7 obrázků, 4 tabulky.

SAWICKI, J., PLÁŠEK, V., SZCECIŃSKA, M.: Hairy vaginula, an important feature for identification of *Orthotrichum* species. *ANN BOT FENN*. In prep. 2010, ISSN 0003-3847.

Zprávy

GAJDOŠÍK, M.: Monitoring letounů CHKO Poodří se zřetelem k druhům soustavy NATURA – zpráva pro MŽP ČR v rámci projektu „Celostátní dlouhodobý monitoring populací letounů v chráněných územích soustavy NATURA“ – koordinace projektu pro CHKO Poodří – projekt ČESON a AOPK ČR.

ROHÁČEK, J., ALMEIDA, J., ANDRADE, R.: First records of the family Anthomyzidae from peninsular Portugal. *Boletín Sociedad Entomológica Aragonesa*, 2009, 45, s. 546.

ŘEHULKA, J.: Kontaminace ryb z volných vod cizorodými látkami.

Recenze

JAROŠOVÁ, L. - oponentský posudek pro Časopis Moravského zemského muzea: D. Buriánek, S. Čech, M. Abrahám: Chemické složení těžkých minerálů jako indikátor zdrojových oblastí pro křídové sedimenty na jižním okraji vysokomýtské synklinály (jv. okraj české křídové pánve).

ŘEHULKA, J. – 3 recenze do mezinárodního časopisu *Aquaculture Research*.

Ostatní

HANÁČEK, M.: Provenience štěrkových klastů glaciáluálních sedimentů na lokalitě Stará kaolínová jáma u Vidnavy. In: Knížek M., Gadas P. (eds.): Studentská geologická konference. Brno 22. - 23. 5. 2009. Sborník abstraktů, 2009, s. 12.

HANÁČEK, M., NÝVLT, D.: Výzkum subglaciálních štěrkovitých tillů u Jindřichova na Osoblažsku. In: Ivanov M., Roszková A., Sedláček J., Šimíček D. (eds.): 15. Kvartér 2009. Brno, 26. 11. 2009. Sborník abstraktů, 2009, s. 10-11.

HANÁČEK, M.: Amoniti – ozdoby i dravci dávno zaniklých moří. *Vlastivědné listy* 35 (1), 2009, s. 34–38.

HANÁČEK, M.: Geologická expozice na Masarykově střední škole zemědělské a Vyšší odborné škole v Opavě. *Vlastivědné listy* 35 (2), 2009, s. 35–37.

11.2. Společenské vědy

Ediční činnost

ŠIMČÍK, A. – vedoucí redaktor Časopisu Slezského zemského muzea – série B – vědy historické

ANTONÍN, R. – výkonný redaktor Časopisu Slezského zemského muzea – série B – vědy historické

JIRÁSEK, Z., ŠOPÁK, P., ŽÁČEK, R. – členové redakční rady Časopisu Slezského zemského muzea – série B – vědy historické

KOZÁK, P. – výkonný redaktor Slezského sborníku

BORÁK, M., JIRÁSEK, Z., KORBELÁŘOVÁ, I., STANĚK, T., ŠIMČÍK, A., ŽÁČEK, R. – členové redakční rady Slezského sborníku

KREJČOVÁ, H. – VLČEK, M.: Výkupné za život/Lives for Ransom. Vývozy a vynucené dary uměleckých předmětů při emigraci židů z Čech a Moravy v letech 1938–1942 (na příkladu Uměleckoprůmyslového muzea v Praze) / Exports and forced donations of works of art during the emigration of Jews from Bohemia and Moravia 1938–1942 (the case of the Museum of Decorative Arts in Prague). Odpovědný redaktor Mečislav Borák. Praha, Centrum pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války v Praze v nakladatelství Tilia v Šenově u Ostravy 2009. ISBN 978-80-7285-111-9.

MACHAČOVÁ, J. – ŠRAJEROVÁ, O. (eds.): Slezský ústav – výzkum- vývoj – perspektivy, Sborník z mezinárodní vědecké konference konané ve dnech 4. a 5. listopadu 2008 v Opavě, Slezská univerzita Opava, Slezské zemské muzeum Opava 2008, ISSN 0037- 6833. Vyšlo na CD rom jako samostatná příloha Slezského sborníku 107, 2009, č. 2/3, 270 str.

Samostatné monografie a autorský podíl na kolektivních monografiích

BORÁK, M.: První deportace evropských Židů. Transporty do Niska nad Sanem (1939–1945). Úvodní slovo Václav Havel a Jiří Daníček. Ostrava, Český svaz bojovníků za svobodu v nakladatelství Tilia 2009. 304 s. ISBN 978-80-86904-34-4.

BORÁK, M.: První deportace evropských Židů. Transporty do Niska nad Sanem (1939–1945). Úvodní slovo Václav Havel a Jiří Daníček. Upravená verze stejnojmenné práce vydané v Ostravě v nakladatelství Tilia 2009 (ISBN 978-80-86904-34-4), doplněná o vědecký aparát a kopie archivních dokumentů. Pro účastníky konference konané v Ostravě 14. 10. 2009 vydala na DVD Slezská univerzita v Opavě 2009. 152 s. textu + 21 dokumentačních příloh.

BORÁK, M.: [MB]. Čelovský, Bořivoj. In Biografický slovník Slezska a severní Moravy, nová řada, sešit 11 (23), Ostrava 2008, s. 27-30. ISBN 978-80-7368-477-8.

KOZÁK, P.: Hans Rechenberg († 1537): slezský válečník, diplomat a stoupenec luterství. In: Náboženský život a církevní poměry v zemích Koruny české ve 14.–17. století. Korunní země v dějinách českého státu IV. Edd. Lenka Bobková a Jana Konvičná. Praha 2009, s. 572–588.

ISBN 978-80-7308-265-9. ISBN 978-80-903756-9-7

KOZÁK, P.: Úřad zemského hejtmána v proměnách středověkého Opavska. In: Lenka Bobková, Martin Čapský, Irena Korbelářová a kol., Hejtmanská správa ve vedlejších zemích Koruny české. Opava 2009, s. 126–149, ISBN 978-80-7248-563-5

KOZÁK, P.: Politik, Macht, Rituale. Landeseliten des Herzogtums Glogau im ausgehenden Mittelalter. In: Mittelalterliche Eliten und Kulturtransfer östlich der Elbe. Interdisziplinäre Beiträge zu Archäologie und Geschichte im mittelalterlichen Ostmitteleuropa. Hrsg. von Anne Klammt und Sébastien Rossignol. Göttingen 2009, s. 105–123, ISBN 978-3-941875-10-4

MACHAČOVÁ, J. ŠRAJEROVÁ, O. (eds.): Slezský ústav – výskum - vývoj - perspektívy, Sborník z mezinárodní vědecké konference konané ve dnech 4. a 5. listopadu 2008 v Opavě, Slezské zemské muzeum: Opava 2008, ISSN 0037-6833, 270 s. (vyšlo na CD rom jako příloha Slezského sborníku 107, 2009, č. 2/3).

POKLUDOVÁ, A.: Lesk a bída obecních samospráv. II/2. Budování infrastruktury. Ostrava: OU, 2009, Pasáže textu věnované Opavě a Olomouci. In KLADIWA, P.- POKLUDOVÁ, A.- KAFKOVÁ, R.: Lesk a bída obecních samospráv Moravy a Slezska 1850–1914. Díl II. Svazek 2. Finance a infrastruktura. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2009. 375 s. ISBN 978-80-7368-738-0.

ŠRAJEROVÁ, O.: Slovenská menšina v Českej republike In: PETRÁŠ, R. PETRŮV, H, SCHEE, H. CH. (eds.) Menšiny a právo v České republice, Praha: Auditorium 2009. ISBN 978-80-87284-00-1, s. 189–198

SCHENKOVÁ, M. – OLŠOVSKÝ, J.: Malířství a sochařství 19. století v západní části českého Slezska. Slezské zemské muzeum, Opava 2009, 208 s. ISBN 978-80-86224-68-8

Studie (ve vědeckých časopisech – recenzovaných):

BORÁK, M.: K jubileu docenta Dušana Janáka. Těšínsko, 52, 2009, č. 1, s. 21-22. ISSN 0139-7605.

BORÁK, M.: K výsledkům výzkumů Slezského ústavu o perzekucích totalitních režimů. Slezský sborník, 107, 2009, s. 124–134. ISSN 0037-6833.

BORÁK, M.: Klopotná cesta. Odškodňování nacistických obětí v evropských zemích. Soudobé dějiny, 16, 2009, č. 1, s. 177–182. ISSN 1210-7050.

KORBELÁŘOVÁ, I.: Stručně o silesiakálních výzkumech ve Slezském ústavu v Opavě. Slezský sborník, 107, 2009, č. 2/3, s. 116-123.

KOZÁK P.: Dvojí jagellonský mýtus. Tyranie a vzorová vláda neboli Jan Albrecht a Zikmund ve Slezsku. Slezský sborník, 107, 2009, s. 313–316, ISSN 0037-6833

KOZÁK P.: „Citharedo cum cane saltante ad mandata domini principis dedi...“. Všední den na dvoře hlohovského a opavského vévody Zikmunda Jagellonského. In: Všední a sváteční život na středověkých dvorech. Dvory a rezidence ve středověku III. Edd. Dana Dvořáčková-Malá a Jan Zelenka. Mediaevalia Historica Bohemica 12. Supplementum 3. Praha 2009, s. 223–239, ISBN 978-80-7286-153-8, ISSN 0862-979X

KOUŘILOVÁ, M.: Sběrka mikrofilmů Slezského ústavu SZM. Časopis Slezského zemského muzea – série B – vědy historické, 58, 2009, č. 1, s. 92–96.

MACHAČOVÁ, J.: Vzory chování a ti cizí: kontinuita a diskontinuita v Československé republice. Slezský sborník, 107, 2009, č. 1, s. 15–33.

MACHAČOVÁ, J., MATĚJČEK, J.: Místo Slezského ústavu ve výzkumu sociálních dějin 19. století. Slezský sborník, 107, 2009, č. 2-3, s. 143–153.

STANĚK, T.: Německé obyvatelstvo v českých zemích (zejména po roce 1945) ve výzkumech Slezského ústavu Slezského zemského muzea v Opavě. Slezský sborník, roč. 107 2009, č. 2-3, s. 81–101.

ŠRAJEROVÁ, O.: Slováci v ČR vo výzkumoch Slezského ústavu SZM Opava. Slezský sborník 107, 2009, č. 2/3, s. 102–115.

VOLNÁ, A.: Výběrová bibliografie silesiak 95. Slezský sborník, 2009, roč. 107, č. 1, s. 79–80. ISSN 0037-6833. (8 záznamů)

VOLNÁ, A.: Výběrová bibliografie silesiak 96. Slezský sborník, 2009, roč. 107, č. 2–3, s. 239–240. ISSN 0037-6833. 10 záznamů

VOLNÁ, A.: Výběrová bibliografie silesiak 97. Slezský sborník, 2009, roč. 107, č. 4, s. 322–324. ISSN 0037-6833. 16 záznamů

Odborné studie (v nerecenzovaných časopisech a ve sbornících):

BERGER, I.: Projekt reorganizace depouitářů – trochu jiný pohled na prebentivní konzervaci. In: Muzea, památky a konzervace 2009, Brno 2009, s. 78-79.

BERGER, I. – VÁHALA, D.: Digitalizace sbírek a Slezské zemské muzeum. In: Digitalizácia múzejných zbierok (Vízie a východiská), ed. Zuzana Šullová. Banská Štiavnica 2009, s. 61 – 63.

BORÁK, M.: Evropská dimenze dějin Slezska v letech 1938–1945. In: JIRÁSEK, Zdeněk a kol.: Evropská dimenze slezských dějin. Opava, Ústav historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě 2009, s. 97–101 (Acta Historica Universitatis Silesianae Opaviensis – Supplementa, Tomus III). ISBN 978-80-7248-515-4.

BORÁK, M.: Oběti „velkého teroru“ v Sovětském svazu v letech 1937–1938 původem z Ostravska. Ostrava. Příspěvky k dějinám a současnosti Ostravy a Ostravska, sv. 24, Ostrava 2009, s. 9–40. ISBN 978-80-86904-33-7.

JIRÁSEK, Z. - KORBELÁŘOVÁ, I.: Procesy migracyjne na Śląsku Opawskim po roku 1945. In: Colloquium Opole 2008. Otwarta Europa - otwarte regiony - nowy wymiar migracji. Red. K. Hefner, A. Trzecielińska-Polus, PIN – IŚ w Opolu, Osteuropa-Institut, Regensburg, Opole 2009, s.100–109.

KOZÁK, P.: Páni z Fulštejna a založení tvrze ve Studénce. Vlastivědný sborník Novojičínska 59, 2009, s. 26-40, ISBN 978-80-86388-78-6, ISBN 978-80-87359-01-3, ISSN 1214-8032

KOZÁK, P.: Dějiny tzv. Nového hřbitova. Příspěvek k raně novověké topografii města Opavy. In: Sborník Národního památkového ústavu v Ostravě 2009. Ostrava 2009, s. 79–97, ISBN 978-80-85034-55-4

KOZÁK, P.: Prameny a možnosti jejich využití při výzkumu mocenských uskupení na Hlohovsku a Opavsku podzimu středověku. In: Drugie polsko-czeskie forum młodych mediewistów. Mediewista wobec Źródła – teoria i praktyka. Materiały z konferencji naukowej Gniezno 25–28 września 2007 roku. Edd. Józef Dobosz, Jakub Kujawiński, Marzena Matla-Kozłowska. Poznań 2009, s. 277–292, ISBN 978-83-89407-56-6

KOUKAL, P.: Böhmsche Orgel oder Orgel in Böhmen? Ars Organi 56, 2009, 265-268.

KOUKAL, P.: O zelenohorských varhanách. In: Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře. s. 1., Praha 2009, s. 234 – 245.

KOUKAL, P.: Varhanářství v Českých zemích. I. Hudební rozhledy 1, 2009, s. 58–59

KOUKAL, P.: Varhanářství v Českých zemích. II. Kánský-Brachtl. Hudební rozhledy 2, 2009, s. 58–59.

KOUKAL, P.: Varhanářství v Českých zemích. IV. Václav Smolka. Hudební rozhledy 4, 2009, s. 58–59.

KOUKAL, P.: Varhanářství v Českých zemích. V. Organa. Hudební rozhledy 5, 2009, s. 58–59.

KOUKAL, P.: Varhanářství v Českých zemích. VI. Jan Kubát. Hudební rozhledy 6, 2009, s. 58–59

- KOUKAL, P.: Varhanářství v Českých zemích. VIII. Rieger-Kloss. Hudební rozhledy 8, 2009, s. 58–59
- KOUKAL, P.: Varhanářství v Českých zemích. IX. Dalibor Michek. Hudební rozhledy 9, 2009, s. 58–59
- KOUKAL, P.: Varhanářství v Českých zemích. X. Varhany v kostele sv. Bartoloměje v Napajedlech. Hudební rozhledy 10, 2009, s. 58–59.
- KOUKAL, P.: Varhanářství v Českých zemích. XI. Žlutek a syn. Hudební rozhledy 9, 2009, s. 58–59.
- MACHAČOVÁ, J.: Vzory chování dívek a žen mezi tradicí a emancipací, české země 1880-1938. In Sborník prací Filozofické fakulty Ostravské univerzity, 244/2009, Historie/Historica, 16, s. 85-96. ISBN 978-80-7368-645-1, ISSN1213-8452
- MICHNOVÁ, V.: K nálezu dukátu ve Větrkovických okres Vítkov (Nálezy č. 2.801). Slezský numismatik, č. 12, 2009, s. 5–9.
- MICHNOVÁ, V.: Poznámky k indexu účelových známek okresů Bruntál a Nový Jičín. Slezský numismatik, č. 12, 2009, s. 15–17.
- MICHNOVÁ, V.: Numismatické pracoviště Slezského zemského muzea v roce 2008. Slezský numismatik, č. 12, 2009, s. 29–30.
- ŠRAJEROVÁ, O.: Kysučania na Ostravsku po roku 1945 In: Sborník prací FF OU Acta Facultatis Philosophicae Ostraviensis, Historica 244/2009, č. 16, ISBN 978-80-7368-645-1, ISSN 1213-8452. s. 307–316.
- VÁHALA, D.: Zemský archiv v Opavě – mapování zátěže znečištěným ovzduším na stavební materiály archivu a návrh metodologie modelového mapování vlivu znečištění ovzduší na archivní sbírky. In: Muzea, památky a konzervace 2009, Brno 2009, s. 14-17.

Nepublikované práce – v tisku

- ARBURG, A. – STANĚK, T.: První poválečné měsíce (historický přehled). Úvodní studie ke svazku II.1 edice „Migrace a transformace“, 140 s. rkp.
- BORÁK, M.: K životnímu jubileu historika Dušana Janáka. Pro Slezský sborník 2009, 6 s. rkp.
- BORÁK, M.: Fenomén německé volkslisty. Pro publikaci Okupace, kolaborace, retribuce, kterou vydá Vojenský historický ústav Praha, v roce 2009, 12 s. rkp.
- BORÁK, M.: Identification of Art objects belonging to the Holocaust victims and the possibility of restitution to the original owners (on example of Silesian Land Museum). Identifikace uměleckých předmětů patřících obětem holocaustu a možnosti jejich restituce původním vlastníkům (na příkladu Slezského zemského muzea v Opavě). Pro sborník z konference, 8 s. rkp.
- BORÁK, M.: Ewangelicy ze Śląska Cieszyńskiego wśród ofiar Zbrodni Katyńskiej. Pro sborník z konference, 10 s. rkp.
- BORÁK, M.: Očima Poláků. Historie a současnost československo-polských vztahů a polská menšina v Československu v zrcadle polského tisku na Těšínském Slezsku v letech 1989–1992. Komentovaná bibliografie. Vydá Slezská univerzita v Opavě 2009. 200 s. rkp.
- BORÁK, M.: Místo Niska v historii holocaustu a osudy transportů z českých zemí. Bude publikováno v časopise FF OU Historica, Revue pro historii a příbuzné vědy, 18 s. rkp.
- BORÁK, M.: O falszerzach historii. Bude publikováno v ruském překladu v časopisu

Jevropa, který vydává Instytut Spraw Międzynarodowych ve Varšavě, 3 s. rkp. (o problémech výzkumu v archivech Ruské federace).

JANÁK, D.: Struktura Národní fronty po roce 1948, 20 s. rkp.

JANÁK, D.: Organizace a řízení polského vězeňství 1918–1960. 25 s. rkp. (pro Právněhistorické studie, Právní fak. UK v Praze)

KORBELÁŘOVÁ, I.: „Buď Bohu chvála a čest, že jest dáti ráčil, z cizích zemí domů v dobrém zdraví se navrátiti...“ Cesty Kryštofa Bernarda Skrbenského z Hříště ve světle jeho Knihy pamětí. Acta historica USO, 2009, 36 str. rkp.

KOZÁK, P. (ed.): „Archiv“ lehnicko-břežských knížat. Obsah rukopisu sign. A 43 uloženého ve fondech Národního archivu. Paginae historiae. Sborník Národního archivu (v tisku).

KOZÁK, P.: Vznik a proměny úřadu zemského hejtmána na pozdně středověkém Hlohovsku. Studia Zachodnie (v tisku).

KOZÁK, P.: Omnium ducum Glogoviensium de stirpe Hedvigis ultimus. Kníže Jindřich XI. († 1476) a jeho časy. In: Glogovia Maior. Wielki Głogów między blaskiem dziejów i cieniem ruin (v tisku).

KOZÁK, P.: Princ Zikmund Jagellonský hlohovským a opavským knížetem. Příspěvek k dějinám politické komunikace na přelomu středověku a raného novověku. Średniowiecze Polskie i Powszechnie (v tisku).

KOZÁK, P.: Jaroslav Bakala (1931–2008). In: Těšínsko, vlastivědný časopis 52, 2009, č. 1, s. 19–21, ISSN 0139-7605

KOZÁK, P.: Za Jaroslavem Bakalou. In: Ideje, iluze a realita v dějinách. Acta Historica Universitatis Silesianae Opaviensis 2, 2009, s. 311–313. ISSN 1803-411X

KOUKAL: Archivní zprávy o varhanách v polských farnostech bývalého Rakouského Slezska (8 stran)

KOUKAL: Vývoj a podoby současného varhanářství v České republice (8 stran)

KOUKAL: P. Amandus Ivančić – Zur Rezeption seiner Werke in Böhmen und Mähren (8 stran)

KOUKAL: Hudební rukopisy a tisky Josefa Elsnera v českých zemích. (10 stran)

KUCHAŘ, P.: Čs. Opevnění 1935 – 38 na katastru obce Darkovice a boje z jara 1945. Darkovice 1250 – 2010. Opava 2010.

ŠRAJEROVÁ, O.: Etnická diverzita v postsocialistických městách OV regionu. Kulturne a spoločenské aktivity príslušníkov národnostných menšín, 13 str. pre Zborník FHV UK Praha

ŠRAJEROVÁ, O.: Slováci v Českej republike ako špecifická národnostná menšina pro Zborník z konferencie Terra interculturalis, 13 str. Praha 2009.

TYMONOVÁ, M.: Keramický kadlub z Opavy - Krnovské ulice s letopočtem 1571. Archaeologia mediaevalis Moravica et Silesiana, Brno 2010, 15 s. rkp. 15 obr.

Zprávy

ŠRAJEROVÁ, O.: publikovány 3 zprávy o literatuře, Slezský sborník 2009, č. 1, s. 68–70, Slezský sborník 2009, č. 4, s. 319–321.

Recenze

JANÁK, D.: Recenze: P.Heumos: „Vyhrňme si rukávy, než se kola zastaví! Dělníci a státní socialismus v Československu 1945-1968. Praha: ÚSD AV ČR, 2006. 5 s. rkp.

JANÁK, D.: Recenze: T. Bursík: Přišli jsme na svět proto, aby nás pronásledovali. Trestanecké pracovní tábory při uranových dolech letech 1949–1961. Praha: ÚSTR, 2009. 4 s. rkp. (pro Collegium Carolinum).

KOZÁK, P.: Dalibor Prix (ed.), Zemské desky krnovské. Svazek I. 1403–1522, Opava, Zemský archiv v Opavě 2008, 420 s. Slezský sborník 107, 2009, s. 55–56, ISSN 0037-6833

KOZÁK, P.: Zdeněk Vybíral, Bitva u Moháče. Krvavá porážka uherského a českého krále Ludvíka Jagellonského v boji s Osmany 29. srpna 1526, Praha, Havran 2008, 228 s. Slezský sborník 107, 2009, s. 317–318, ISSN 0037-6833

Propagační a prezentační materiál

BORÁK, M.: Zajímavá židle z Těšína. Těšínsko, 52, 2009, č. 3, s. 28–29. ISSN 0139-7905.

BORÁK, M. Jiří Friedl, Zdeněk Jirásek: Rozpačité spojenectví. Československo-polské vztahy v letech 1945–1949. Praha: Aleš Skřivan ml., 2008, 399 s. Slezský sborník, 107, 2009, s. 60–62. ISSN 0037-6833.

HORÁKOVÁ, J.: Katalog expozice – Horáková, Jana: Památník II. světové války (Doba zmaru a naděje). SZM Opava 2009, 28 s.

CHUDÁRKOVÁ, A.: Jubileum Slezských písní. Zpravodaj SZM 3/2009.

CHUDÁRKOVÁ, A.: Skupina X – Pocta Petru Bezručovi. Programový tisk 52. Bezručova Opava

CHUDÁRKOVÁ, A.: Setkání s doktorkou Zdenkou Tomáškovou. Programový tisk 52. Bezručova Opava

Ostatní

KŘENOVSKÁ, V.: Poválečná obnova a rozvoj národního podniku Moravolen v Opavě. Vlastivědné listy, ročník 35, č. 2/2009, s. 16–19.

MICHNOVÁ, V.: Řád bílého lva - nosí se pouze k fraku. Opavský deník, č. 240, středa 14. října 2009, s. 5.

MICHNOVÁ, V.: Opavská rarita, druhý kus má pouze muzeum v Londýně. Opavský deník, č. 299, pondělí 28. prosince 2009, s. 2.

SCHENKOVÁ, M.: Slezsko v díle A. Zdravily. In: Zpravodaj. Slezské zemské muzeum. Opava, č. 1, leden–únor 2009.

SUCHÁNKOVÁ, M.: Vzpomínky z poutí. In: Zpravodaj. Slezské zemské muzeum. Opava, č. 1, leden–únor 2009.

TYMONOVÁ, M.: Krása, která hřeje – Gotické a renesanční kachle Moravy a Slezska. Panorama, členský věstník spolku. Klub přátel výtvarného umění 2009, s. 17.

TYMONOVÁ, M.: Krása, která hřeje. Gotické a renesanční kachle Moravy a Slezska. In: Zpravodaj. Slezské zemské muzeum. Opava, č. 3, květen–červen 2009, č. 4, červenec–srpen 2009.

TYMONOVÁ, M.: Kamnářská výroba v Opavě (Die Ofensetzerei in Troppau). Streszczenia wystąpień XVI. Śląskich Spotkań Archeologicznych, Wrocław 2009, s. 47–49.

12. Granty a projekty

12.1. Přírodní vědy

Nositel grantu SZM:

Název grantu: Taxonomické a fylogenetické studie k celosvětové monografii čeledi Anthomyzidae (Diptera), část II.

Řešitel: RNDr. Jindřich Roháček, CSc.

Grantový projekt: GA ČR 206/06/0287

Doba řešení: 2006 – 2008 (3 roky)

Stav řešení: Byla zpracována a odevzdána závěrečná zpráva (leden 2009) a dokončen rukopis monografie včetně tiskové přípravy textové části i barevných fototabulí. Byl také připraven poster „What will the mitochondrial DNA tell us about the anthomyzid flies?“ který byl prezentován na konferenci „XXVIII. Willi Hennig Society Meeting“ konané 21. – 26. 6. 2009 v Singapuru (Malajsie) spoluautorkou A. Tóthovou.

Název grantu: Biosystematické studie nadčeledi Sciaroidea (Diptera) v Palearktické a Orientální oblasti

Řešitel: RNDr. Jan Ševčík, Ph.D.

Grantový projekt: GA ČR 206/08/1500

Doba řešení: 2008 – 2010 (3 roky)

Stav řešení: V roce 2009 pokračoval grantový projekt zahájený v lednu 2008. Ve dnech 15. 1. – 2. 2. 2009 byla uskutečněna terénní exkurze do Malajsie s cílem získat materiál nadčeledi Sciaroidea z Orientální oblasti. Na získaném materiálu jsou založeny dva články o nových rodech čeledi Keroplatidae, zasláné do časopisů Zootaxa a Acta Zool. Hung. (*Langkawiana* gen. nov. a *Microkeroplatus* gen. nov.). Z houby rodu *Auricularia* sebrané v Malajsií byl vychován nový druh rodu *Triphleba* (čeleď Phoridae), který byl popsán společně s dr. H. Disneym.

Uskutečněny byly také krátké návštěvy Swedish Natural History Museum ve Stockholmu a Hungarian Natural History Museum v Budapešti. Společně s V. Blagoderovem a H. Hippou byl dokončen článek o novém orientálním rodu čeledi Lygistorrhinidae (*Asiorrhina* gen. n.). S L. Pappem byla dokončena revize rodu *Leptomorphus* v Orientální oblasti. S H. Hippou byl dokončen a zaslán do tisku článek o 13 nových druzích podčeledi Manotinae.

Terénní výzkum byl prováděn v CHKO a BR Poľana (15. – 19. 6. 2009) a v NP Muránska planina (14. – 17. 5. 2009). Získány byly nové údaje o výskytu druhů čeledí Mycetophilidae a Keroplatidae, včetně dvou dosud nepopsaných druhů z Hrdzavé doliny v NP Muránska planina a Hrochotské doliny v BR Poľana. Průběžně byl determinován početný materiál získaný v předchozích exkurzích a souhrnně zpracován v publikaci Diptera of the Poľana Protected Landscape Area – Biosphere Reserve (Central Slovakia).

Kromě publikačních výstupů (viz Publikační činnost) byly některé výsledky zveřejněny na konferenci Zoologické dny Brno 2009 (12. – 13. 2. 2009) a na 20. semináři českých a slovenských dipterologů v Cikháji u Žďáru n. S. (14. – 17. 9. 2009). V Brně byl

prezentován poster „Diptera associated with fungi in the Czech and Slovak Republics: ten years of investigations“ a v Cikháji referát: „Nové taxony nadčeledi Sciaroidea v Orientální oblasti“.

V závěrečné části roku bylo zpracováno 9 čeledí (Anisopodidae, Bolitophilidae, Diadocidiidae, Ditomyiidae, Dixidae, Keroplatidae, Mycetobiidae, Mycetophilidae, Thaumaleidae) do nového elektronického Checklistu Dipter České a Slovenské republiky.

SZM spolunositel:

Název grantu: Identifikace antropogenních tlaků v české části mezinárodního povodí řeky Odry

Nositel: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i.

Spolunositel: Slezské zemské muzeum

Spoluřešitel za SZM: Doc. Ing. Jiří Řehulka, CSc.

Grantový projekt: SP/2e7/67/08 (Ministerstvo životního prostředí ČR)

Doba řešení: 2008 – 2010

Stav řešení: DÚ II.3 Vliv antropogenních tlaků na zdravotní stav ryb

Řešení projektu bylo rozděleno na vyhodnocení zdravotního stavu ryb na třech lokalitách Lužické Nisy (A) a vyšetření zdravotního stavu ryb ve vodárenské nádrži Šance (B). Na lokalitě A byla metodou testu mikrojader (MNT) na erythrocytech periferní krve zjišťována genotoxicita u 100 ks ryb, jejichž druhové spektrum na lokalitě Hrádek nad Nisou bylo reprezentované 17 ks *Barbatula barbatula* o hmotnosti (H) 6,5 – 20,1 g a standardní délce těla (SL) 84 – 118 mm, na lokalitě Chrastava-Barrandov 48 ks *Gobio gobio* o H 4,2 – 29,7 g a SL 68 – 126 mm, 26 ks *Phoxinus phoxinus* o H 6,4 – 14,7 g a SL 74 – 97 mm, 3 ks *Salmo trutta m.fario* o H 100 – 170 g a SL 177 – 215 mm, 3 ks *Thymallus thymallus* o H 245 – 280 g a SL 177 – 215 mm a na lokalitě Vesec 3 ks *Salmo trutta m.fario* o H 85 – 175 g a SL 266 – 277 mm.

Na lokalitě B lze za aktuální hodnotit histopatologický nález v játrech *Esox lucius* svou strukturou odpovídající Kaposiho sarkomu. Jeho strukturu tvořily fusiformní a nepravidelně utvářené buňky s přítomností větších nebo menších ostrůvků hepatocytů; nádorové elementy často tvořily stěnu cév a místy byla v játrech zastížena nekrotická ložiska. Překvapily výsledky chemického rozboru sedimentů, které odhalily široké spektrum polyaromatických uhlovodíků, z nichž za pozornost stojí přítomnost karcinogenního benzo[a]pyrenu a benzo[a]anthracenu spolu s dalšími genotoxickými polutanty chrysenem, benzo[b]fluoranthemem, dibenzo[ah]anthracenem a indenopyrenem.

Komplexním zhodnocením dosavadních výsledků klinického, genotoxického a histologického vyšetření ryb z Lužické Nisy lze konstatovat, že zdravotní stav ichtyocenózy monitorovaných lokalit lze t.č. hodnotit jako dobrý. Zachycení kožních lézí u *Barbatula barbatula* v červnovém vzorku signalizuje na možnost nárazového, zejména organického znečištění lokality, které zvyšuje vnímavost ryb k mesofilním aeromonádám, jako známých původců lokálních kožních zánětů a nekróz. Nález vyžaduje získání informací o typu znečištění a jeho kolísání v průběhu roku od ostatních pracovních týmů a s tím související zacílení řešení úkolu v následujícím roce.

Výsledky zdravotního šetření ryb na nádrži Šance motivují k pokračování monitoringu s cílem ověřit úlohu depozit polutantů uvolňovaných ze sedimentů na zdravotní stav účelové rybí obsádky, podílející se významnou měrou na udržování surové pitné vody v požadované kvalitě. Všechny nálezy, tj. izolované bakteriální kmeny, histologické preparáty a fotodokumentace jsou k dispozici u řešitele.

Interní granty a projekty:

Název vědeckého úkolu: Výzkum čeledi Anthomyzidae (Diptera) – pokračování výzkumu z projektu GA ČR č. 206/06/0287

Řešitel: RNDr. Jindřich Roháček, CSc.

Doba řešení: 2009

Stav řešení: Studium bionomie a vazby na hostitelské rostliny pomocí metody sběru v jednodruhových porostech a chovem z nasbíraných trsů rostlin v chovných boxes. Bylo zjištěno několik nových druhů hostitelských ostřic a trav, vypěstováno 5 druhů čeledi (*Anthomyza dissors* vůbec poprvé). Navíc byly vychovány (také poprvé na světě) 2 druhy čeledi Stenomicridae, viz publikační činnost. Přípravné práce na revizi a reklasifikaci rodu *Mumetopia* (Roháček). Terén: 6 dní (jižní Morava a Slezsko). Pozn.: Výzkum bude v r. 2010–2012 pokračovat v rámci grantového projektu GAČR č. P506/10/1666.

Název vědeckého úkolu: Diptera CHKO a BR Poľana

Řešitel: RNDr. Jindřich Roháček, CSc.

Spoluřešitel: RNDr. Jan Ševčík, Ph.D.

Doba řešení: 2009

Stav řešení: Projekt byl v minulosti (1999–2008) řešen v rámci grantových projektů GAČR za současné finanční podpory Správy CHKO a BR Poľana, Zvolen. V roce 2009 byl tímto způsobem pokryt pouze výzkum J. Ševčíka (grant GAČR č. 206/08/1500) zatímco J. Roháček pokračoval v řešení a dokončení úkolu bez podpory GAČR.

Byl rozříděn a determinován rozsáhlý sbírkový materiál z let 1999–2008 (cca 20 000 ks) včetně vyřídění vzorků z Malaiseho lapáků. Více než 8000 ks (plus lihové vzorky z lapáků) bylo rozesláno 23 externím specialistům k determinaci a zpracování některých čeledí. Provedena determinace a zpracování výsledků do kapitol vybraných čeledí: Roháček – Acartophthalmidae, Anthomyzidae, Asteiidae, Aulacigastridae, Canthylosceldidae, Carnidae, Clusiidae, Cremifaniidae, Chamaemyiidae, Chyromyidae, Megamerinidae, Micropezidae, Milichiidae, Opomyzidae, Platypezidae, Platystomatidae, Pseudopomyzidae, Psilidae, Sphaeroceridae, Strongylophthalmyiidae, Trixoscelididae, Ulidiidae; Ševčík – Anisopodidae, Bolitophilidae, Diadocidiidae, Ditomyiidae, Dixidae, Keroplatidae, Mycetobiidae, Mycetophilidae, Thaumaleidae. Kromě toho se J. Roháček a J. Ševčík spoluautorsky podíleli na zpracování řady dalších čeledí i úvodních a závěrečných kapitol publikace, kterou edičně připravili, viz ediční a publikační činnost. Poslední terénní výzkum na Poľaně (15.–19.6.2009) přinesl další řadu objevů, včetně několika druhů nových pro faunu Slovenska, které byly ještě začleněny do připravené monografické publikace „Diptera of the Poľana Protected Landscape Area - Biosphere Reserve (Central Slovakia),

kteřou vydala Správa CHKO a BR Pořana ve Zvolenu. Vydáním publikace, pro kterou byla také zpracována fotodokumentace a připraveny veškeré obrazové přílohy, byl tento projekt v r. 2009 ukončen.

Název vědeckého úkolu: Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia

Řešitel: RNDr. Jindřich Roháček, CSc.

Doba řešení: 2009

Stav řešení: Přepřepcování a doplnění internetové (a CD) verze z r. 2006. Je zveřejněn na internetu (<http://zoology.fns.uniba.sk/diptera2009>) a bude rovněž vydán na CD. Byly revidovány dosavadní verze příslušných čeledí v checklistu a připraveny nové verze checklistu těchto čeledí dipter: Acartophthalmidae, Anthomyzidae, Asteiidae, Aulacigastridae, Axymyiidae, Braulidae, Canacidae (dříve Tethinidae), Canthylloscelidae, Carnidae, Clusiidae, Cremifaniidae, Chyromyidae, Megamerinidae, Micropezidae, Milichiidae, Nycteribiidae, Opomyzidae, Platystomatidae, Pseudopomyzidae, Sphaeroceridae, Stenomicridae, Strongylophthalmyiidae, Tanypezidae, Trixoscelididae, Ulidiidae – viz publikační činnost.

Název vědeckého úkolu: Výzkum kvartéru Opavska, Ostravska, Krnovska, Osoblažska a Jesenicka

Řešitel: Mgr. Lenka Jarošová, Ph.D.

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: V rámci výzkumu kvartéru pokračovalo kvartérně geologické mapování zaměřené na rozsah ledovcových sedimentů a tvarů reliéfu Opavska, Ostravska, Krnovska, Osoblažska a Jesenicka. Byly odebrány další vzorky nordických souvků a sedimentů z dostupných lokalit, proběhlo zpracování výsledků laboratorních analýz ledovcových sedimentů a jejich příprava pro publikaci (granulometrie, těžké minerály).

Název vědeckého úkolu: Paleontologický výzkum sedimentárních nordických souvků oderské oblasti

Řešitel: Bc. Martin Hanáček

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: V roce 2009 proběhla preparace a určování většiny zkamenělin získaných rozbitím velkého vápencového bludného balvanu z lokality Píšť (balvan byl součástí paleontologické podsírky SZM). Podařilo se určit tyto taxony: Brachiopoda: *Dalmanella testudinaria*, *Actinomena asmusi*, *Leptaena sp.*, Trilobita: *Toxochasmops sp.*, *Leiolichas illaenoides*, *Neoasaphus sp.*, Gastropoda: *Lesueurilla sp.* Zbylá fauna bude dále zpracovávána. Identifikované taxony dosud většinou nebyly v paleontologické podsírce SZM obsaženy.

Název vědeckého úkolu: Výzkum ledovcových sedimentů České republiky

Řešitel: Bc. Martin Hanáček

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: V prvním pololetí r. 2009 byl předložen redakční radě Časopisu Slezského zemského muzea článek „Valounové analýzy glaci-fluviálních sedimentů na lokalitě

Stará kaolínová jáma u Vidnavy“ (vyšel v červnu 2009). 22. 5. 2009 byl na Studentské geologické konferenci, pořádané Ústavem geologických věd PřF Masarykovy univerzity a Českou geologickou společností v Brně přednesen příspěvek „Provenience šterkových klastů glacifluviálních sedimentů na lokalitě Stará kaolínová jáma u Vidnavy“. Během května až srpna 2009 byl dokončen výzkum subglaciálních tillů na lokalitě Jindřichov, jehož výsledky byly zpracovány do článku „Subglaciální šterkovité tilly u Jindřichova na Osoblažsku“, který bude publikován v Časopise Slezského zemského muzea (roč. 58, 2009, autoři M. Hanáček – D. Nývlt). Stejně téma bylo 26. 11. 2009 prezentováno i na konferenci 15. Kvartér 2009 na Přírodovědecké fakultě MU (název přednášky: „Výzkum subglaciálních šterkovitých tillů u Jindřichova na Osoblažsku“). Na jaře 2009 proběhl terénní výzkum subglaciálních sedimentů v cihelně u Hlučína, po celý rok probíhal terénní výzkum glacifluviálních sedimentů v Kolnovicích.

Při terénních výzkumech byly vždy také sbírány souvky s fosíliemi.

Název vědeckého úkolu: Katalog sbírky letounů SZM

Řešitel: Mgr. Martin Gajdošík, Ph.D.

Spoluřešitel: Z. Řehák, J. Gaisler, T. Bartoníčka

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: V roce 2009 bylo provedeno měření nového materiálu exotů ve sbírkách SZM a tvorba databáze v Excelu. Dále bylo provedeno měření nového materiálu rodů *Pipistrellus*, *Nyctalus* a *Vespertilio* (aktuální přírůstky).

Název vědeckého úkolu: Fotografický atlas Sev. Moravy a Slezska. Dokumentace a rozšíření rodu *Rubus* L.

Řešitel: Ing. Miroslav Frank, CSc.

Doba řešení: 2007 – 2010

Stav řešení: Připraven k dokončení seznam druhů rodu *Rubus* v Arboretu Nový Dvůr.

Název vědeckého úkolu: Monitoring kontaminace ryb z volných vod cizorodými látkami

Řešitel: Doc. Ing. Jiří Řehulka, CSc.

Doba řešení: 2009

Stav řešení: Ve spolupráci s EKOCENTREM OVALAB, s.r.o. v Ostravě a Výzkumným ústavem rybářským a hydrobiologickým Jihočeské univerzity ve Vodňanech byl pro Ministerstvo zemědělství, odbor bezpečnosti potravin proveden monitoring kontaminace ryb anorganickými cizorodými látkami ze skupiny kovů (Hg, Pb, Cd) a organickými cizorodými látkami (polychlorované bifenyly [PCB] a jejich indikátorové kongenery, suma DDT, alfa, beta a gama izomery hexachlorcyklohexanu [HCH], hexachlorbenzen [HCB]). Předmětem projektu bylo získat informace o stupni kontaminace svaloviny ryb pro hodnocení zdravotních rizik plynoucích z konzumace ryb sportovními rybáři z údolních nádrží Dalešice (revír 461056 Jihlava 7-8), Vranov (revír 461032 Dyje 15) a Větrov (revír 471084 Olše 3A).

Celkem bylo zpracováno 56 ks ryb náležejících ke 12 druhům.

12.2. Společenské vědy

Nositel grantu SZM:

Název grantu: Malířství a sochařství 19. století v západní části českého Slezska

Řešitel: PhDr. Marie Schenková, CSc.

Spoluřešitel: Mgr. Ing. Jaromír Olšovský, Ph.D.

Grantový projekt: GA ČR 408/06/0474

Doba řešení: ukončeno v roce 2009

Stav řešení: Ukončení projektu. Zpracována závěrečná zpráva. Výstupem je publikace SCHENKOVÁ, M – OLŠOVSKÝ, J. *Malířství a sochařství 19. století v západní části českého Slezska*. ISBN 9788-80-86224-68-8.

SZM spolunositel:

Název grantu: Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918-1956)

Nositel: Slezská univerzita v Opavě

Spolunositel: Slezské zemské muzeum

Řešitel: Prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc.

Spoluřešitel: Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., Doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D., Doc. PhDr. Tomáš Staněk, CSc.

Grantový projekt: GA ČR 409/09/0555

Doba řešení: 2009 – 2013

Stav řešení: Po upřesnění úkolů projektu započala heuristika, především seznámení s novou odbornou literaturou a možnostmi archivních zdrojů. Bylo uskutečněno archivní studium v Ruské federaci v archivech GARF, RGAE a RGVA v Moskvě, se zaměřením na problematiku válečných zajatců a zajateckých táborů, na evidenci podezřelých osob a cizinců, úlohu sovětských poradců v čs. průmyslu atd. Byly obnoveny kontakty s hnutím Memorial a Muzeem A. Sacharova v Moskvě, provedeno studium v Historické knihovně, zakoupena odborná literatura a dopravena do ČR. Další studium se uskutečnilo na Ukrajině v Ústředním státním archivu (Centralnyj deržavnyj archiv) v Kyjevě (fondy Říšského komisariátu Ukrajina, Ukrajinského historického kabinetu v Praze aj.), v Muzeu okupace a ve Všeukrajinském sdružení Memorial v Kyjevě. Byla obnovena spolupráce s Českou besedou a sdružením Pošuk ve Lvově při hledání a ověřování obětí perzekuce. Uskutečnilo se též studium v archivech ve Vídni s cílem doplnění dokumentace o pobytu českých židů z transportu do Niska v sovětských gulazích. Byla rovněž obnovena počítačová evidence obětí perzekuce a zaznamenáno asi 200 nových přírůstků.

Spoluřešitel T. Staněk se zabýval otázkami souvisejícími s problematikou pobytu Čechoslováků (předválečných čs. občanů) – zajatců a civilních internovaných osob v SSSR a situací německých válečných zajatců na československém území v letech 1945-1950. Ve dnech 1. – 13.6.2009 absolvoval společně s dalšími členy badatelského týmu (M. Borákem, Z. Jiráskem a D. Janákem) pracovní cestu do Ruské federace. V Moskvě byla studována dokumentace uložená v některých centrálních archivních institucích (Ruském státním vojenském archivu v Moskvě – RGVA a Státním archivu Ruské federace – GARF).

Pozornost se soustředila především na materiály v RGVA (fondy Hlavní správy NKVD-MVD pro záležitosti zajatců a internovaných – GUPVI, konkrétně 1p, 408p a 425p). Prostudováno a excerpováno bylo celkem 12 „děl“ (svazků). V GARF byly prohlédnuty rovněž některé inventáře v této instituci deponovaných fondů.

Získané poznatky byly souběžně se zpracováváním faktů čerpaných z domácí a zahraniční literatury a dokumentace z českých archivů využity při sestavování pracovních podkladových materiálů; rozpracována byla jedna a dokončena rovněž jedna dílčí studia.

Interní granty a projekty:

Název vědeckého úkolu: Historie a postavení polské menšiny v ČR (ČSR)

Řešitel: Prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc.

Doba řešení: 1992 – 2010

Stav řešení: Pokračovalo studium archivních materiálů k postavení polské menšiny v ČSFR v letech 1989–1992 s cílem dokončení monografie o československo-polských vztazích a postavení polské menšiny. Byl zpracován návrh na text učebnice pro učitele dějepisu na českých školách, jež by zahrnovala fakta o vývoji polské menšiny v českých zemích (kapitola 1938–1945).

Název vědeckého úkolu: Okupace Slezska a severní Moravy v letech 1938–1945

Řešitel: Prof. PhDr. Mečislav Borák, CSc.

Doba řešení: 1995 – 2010

Stav řešení: Po navázání výzkumu vědeckého úkolu SZM na výzkumný záměr Slezské univerzity kód MSM4781305905 Slezsko v dějinách českého státu a střední Evropy, pokračovalo zkoumání okupačních dějin Těšínska. Na mezinárodní vědecké konferenci Ministerstva obrany ČR a Vojenského historického ústavu v Praze byl přednesen referát o okupačních dějinách Těšínska. Také na mezinárodní vědecké konferenci *Holocaust Era Assets*, na jejíž přípravě v sekci Looted Art se podílel M. Borák, byl přednesen příspěvek o identifikaci obrazů z majetku obětí holocaustu ve sbírce SZM.

Název vědeckého úkolu: Slezsko v dějinách českého státu

Řešitel: Doc. PhDr. Irena Korbelářová, Dr.

Spoluřešitel: Doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr.

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: V rámci úkolu byly v roce realizovány práce související s vydáváním historických pramenů:

- dokončena byla tabulková část edice Census obyvatelstva Rakouského Slezska z 80. let 18. století (26 tabulek), rozpracována byla textová část a heuristika pro úvod;
- dokončena byla redakční příprava edice, zpracované Al Saheb, J. – Pindur, D.: Vizitační protokoly vratislavské diecéze z roku 1697, III. Bílsko;
- započata byla redakce edice pozemkové knihy Podolí z 17. – 18. století (cca 180 s.).

Název vědeckého úkolu: Interakce kultur od poloviny 19. století do současnosti na příkladu vybraných lokalit v národnostně smíšeném a sociálně specifickém regionu Slezska a severovýchodní Moravy

Řešitel: PhDr. Oľga Šrajeroová, CSc.

Spoluřešitel: Mgr. Andrea Pokludová, Ph.D. (do 30. 5. 2009), PhDr. Jana Macháčová, CSc. (do 31. 8. 2009)

Doba řešení: 2009 – 2010

Stav řešení: Průběžné studium literatury, tisku a pramenů k dané problematice. V r. 2009 byla prostudovaná teoretická literatura k otázkám národní identifikace národnostních menšin, etnické diverzifikace ve městech sledovaného regionu, otázky vztahů lokální, regionální a národní identity, jako i nová metodika sociologického výzkumu interetnických vztahů.

Název vědeckého úkolu: Slováci v České republice

Řešitel: PhDr. Oľga Šrajeroová, CSc.

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: Průběžná heuristika, studium literatury, aktuálního tisku a pramenů k dané problematice, koncipování studií, prezentace výsledku na odborných akcích.

Pozornost byla zaměřena na analýzu problematiky národní identity slovenské menšiny v ČR, jejich hlavních znaků a determinantů. Byly sledovány specifické etnoidentifikační znaky této menšiny v ČR v porovnání s jinými menšinami z hlediska početnosti, územního rozmístění, migračního pohybu, její společensko-politických aktivit v současnosti i legislativního postavení po roce 1945 a po vzniku ČR. Výsledky byly publikovány v řadě studií ve sbornících a v monografické práci Menšiny a právo v České republice.

Název vědeckého úkolu: Bibliografie dějin Slezska

Řešitel: Mgr. Alena Volná

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: Tento úkol je řešen průběžně. Garantem projektu je Uniwersytet Wroclawski, spoluřešitelem Herder Institut Marburg. Od dubna 2005 probíhá zpracování on-line v přepracovaném software Sowa. Celkem bylo v roce 2009 zpracováno 797 záznamů.

Název vědeckého úkolu: Proměny přírodního prostředí a způsobu života městské society ve Slezsku a na severovýchodní Moravě ve 20. století

Řešitel: PhDr. Věra Křenovská

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: V roce 2009 pokračovalo řešení ústavního úkolu věnovaného analýze problémů ekonomického, národnostního a kulturního vývoje Slezska a severní Moravy koncem 19. a ve 20. století. K výzkumnému úkolu byla prováděna heuristika pramenů v Zemském archívu v Opavě (fondy firmy Moravolen v Opavě). Literatura byla studována v knihovnách SZM, ZAO a SOKA, průběžně byla doplňována bibliografie k tématu. V Zemském archívu byla studována literatura a prováděna heuristika pramenů k článku První putovní zemědělská, živnostenská a osvětová výstava v Opavě v roce 1927.

Název vědeckého úkolu: Výzkum a dokumentace hudebního života a památek ve Slezsku v 17.–19. století

Řešitel: PhDr. Petr Koukal, Ph.D.

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: Řešitel se zúčastnil mezinárodní muzikologické konference v Czestochowé (Polsko), zabývající se recepcí díla Josefa Elsnera (hudební rukopisy a tisky). Rovněž se využívá možnost orientovat část aktivit v rámci institucionálního výzkumného úkolu NPÚ Praha na výzkum a dokumentaci varhan v oblasti severní Moravy a Slezska, jehož výsledky jsou použitelné i v rámci stávajícího výzkumného úkolu ve SZM.

Název vědeckého úkolu: Zpracování fondu perníkářských forem v národopisných sbírkách SZM a historie perníkářství na Opavsku

Řešitel: PhDr. Miroslava Suchánková

Doba řešení: do roku 2010

Stav řešení: Bylo pokračováno v řešení ústavního úkolu, prováděna heuristika materiálu v SOA, studována literatura v knihovnách Slezského zemského muzea a Zemského archivu, vč. postupného doplňování bibliografie k danému tématu. Dále bylo provedeno třídění forem podle motivů, fotografické zpracování sbírky a přiřazení příslušných fotografií k zpracovaným údajům v počítačovém programu Bach a následně vytvořen soupis forem a rejstříku námětů. Ukončení úkolu a zpracována závěrečná zpráva.

Další projekty

Název grantu: Retrokatalogizace přírůstků knih z let 1980-1984 do elektronického katalogu v Ústřední knihovně SZM

Řešitel: Mgr. Zuzana Tichá

Spoluřešitel: Mgr. Alena Volná

Grantový projekt: 769/2009 OUK-OLK (Ministerstvo kultury ČR)

Doba řešení: 2009

Stav řešení: V roce 2009 bylo v rámci přiděleného grantu zpracováno 4 276 záznamů. V on-line katalogu jsou tedy zpřístupněny přírůstky knih od roku 1980 do současnosti. Všechny záznamy byly odeslány do Souborného katalogu ČR.

Název grantu: Migrace a transformace – Migration und Transformation 1945-1950 (edice dokumentů k vývoji pohraničí českých zemí v letech 1945-1950)

Nositel: Collegium Carolinum Mnichov (SRN), Ústav pro soudobé dějiny AV ČR Praha

Spolupracovatel za SZM: Doc. PhDr. Tomáš Staněk, CSc.

Řešitel: Koord. a vydavatelé - Prof. Dr. Schulze Wessel (Collegium Carolinum Mnichov, SRN), Dr. O. Tůma (ÚSD AV ČR Praha)

Zpracovatelé: Doc. Dr. T. Staněk, Dr. A. von Arburg, Dr. A. R. Hofmann, Dr. P. Sedlák

Grantový projekt: Volkswagen Stiftung (SRN) a Česko-německý fond budoucnosti

Doba řešení: 2004 – 2007 (prodlouženo do roku 2010)

Stav řešení: Cílem řešení projektu je sestavení pětisvazkové edice dokumentů uložených v českých archivech k poválečné situaci německého obyvatelstva v českých zemích, znovuosídlení pohraničních oblastí a migracím početnějších skupin obyvatelstva různých národností v tomto prostoru od konce války do začátku 50.let minulého století. Projekt pokračoval po dohodě mnichovského Collegia Carolina a ÚSD AV ČR v Praze od jara 2007 (do roku 2010). Vedoucím projektu byl Prof. Dr. M. Schulze Wessel z CC ve spolupráci s Dr. O.Tůmou z ÚSD AV ČR v Praze. V současnosti je v databázi projektu podchyceno celkem kolem 5 300 dokumentů, z nichž bylo dosud k vydání vybráno a přepsáno kolem 3 500. T. Staněk se jako spolupracovník ve vykazovaném období podílel na definitivním výběru dokumentů pro III. (rok 1946) a IV. (léta 1947–1951) díl edice a na přípravě do tisku již dokončených svazků II.1 (rok 1945, zpracovatelé A. von Arburg a T. Staněk) a II.3 (rok 1945 – poválečné akty hromadného násilí, zpracovatelé A. von Arburg a T. Staněk).

V roce 2009 dokončil T. Staněk také editování dokumentů pro sv. II.2 (září-prosinec 1945), celkem 100 položek. Společně s A. von Arburgem byla napsána rozsáhlá úvodní studie ke sv. II.1.

13. Hospodaření SZM

13.1. Základní personální údaje

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2009

věk	muži	ženy	celkem	%
21 – 30 let	12	8	20	16
31 – 40 let	12	18	30	24
41 – 50 let	9	25	34	28
51 – 60 let	13	13	26	21
61 let a více	6	7	13	11
celkem	52	71	123	100
%	42	58	100	X

Členění zaměstnanců podle pohlaví a dosaženého vzdělání – stav k 31. 12. 2009

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	3	6	9	7
vyučen	2	0	2	2
střední odborné	8	14	22	18
úplné střední	2	8	10	8
úplné střední odborné	8	17	25	20
vyšší odborné	0	2	2	2
vysokoškolské	29	24	53	43
celkem	52	71	123	100

Celkový údaj o průměrných platech k 31. 12. 2009

průměrný hrubý měsíční plat	19 154,- Kč
------------------------------------	--------------------

Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních poměrů v roce 2009

ukazatel	počet
vznik pracovního poměru	50
ukončení pracovního poměru	40

Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2008

doba trvání	počet	%
do 5 let	54	44
do 10 let	15	12
do 15 let	16	13
do 20 let	15	12
nad 20 let	23	19
celkem	123	100

13.2. Údaje o majetku

Celková hodnota závazků a pohledávek evidovaných k 31. 12. 2009

ukazatel	celkový objem v tis. Kč
závazky celkem, z toho:	5 405
- dodavatelé, přijaté zálohy a ostatní závazky	3 753
- zaměstnanci	164
- sociální zabezpečení	767
- veřejné zdravotní pojištění	344
- ostatní přímé daně	258
- jiné závazky	119
pohledávky celkem	1 477

Celková hodnota pohledávek po lhůtě splatnosti evidovaných k 31. 12. 2009

ukazatel	celkový počet dlužníků	celkový objem v tis. Kč
pohledávky za dlužníky, u nichž byla nařízena exekuce	2	240
pohledávky v právním řízení	1	9
pohledávky v řešení ekonomického oddělení	1	17

Celková hodnota odepsaných pohledávek evidovaných k 31. 12. 2009

Z pohledávek evidovaných k 31. 12. 2009 byl realizován odpis ve výši 425,25 Kč – prodej publikace, pohledávka z roku 2005 za dlužníkem Boratav, Turkey.

Celková hodnota závazků po lhůtě splatnosti evidovaných k 31. 12. 2009

ukazatel	celkový počet závazků	celkový objem v tis. Kč
krátkodobé závazky	0	0
dlouhodobé závazky	0	0

Přehled dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, s nímž je SZM příslušné hospodařit

ukazatel	stav k 31. 12. 2009 v tis. Kč
dlouhodobý majetek, z toho:	356 588
- dlouhodobý hmotný majetek odepisovaný	411 249
- oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	- 85 968
- dlouhodobý hmotný majetek neodepisovaný	22 176
- dlouhodobý hmotný majetek nedokončený	8 658
- dlouhodobý nehmotný majetek	1 690
- oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	- 1 217

SZM odepisuje dlouhodobý hmotný a dlouhodobý nehmotný majetek rovnoměrně na základě individuálně stanoveného plánu účetních odpisů.

Přehled rozepsaných závazných ukazatelů v roce 2009

ukazatel	schválený rozpočet	upravený rozpočet	skutečnost
1	2	3	4
spotřeba materiálu	2 600	3 518	4 238
spotřeba energie	4 700	6 200	6 211
spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	X	X	X
prodané zboží	300	300	296
opravy a udržování	2 300	3 387	2 282
cestovné	200	200	528
náklady na reprezentaci	80	80	201
ostatní služby	4 736	5 576	5 090
mzdové náklady, v tom:	22 065	23 877	24 134
platy zaměstnanců	21 475	23 207	23 444
ostatní osobní náklady	590	670	691
zákonné sociální pojištění	7 722	8 310	7 622
ostatní sociální pojištění	X	X	X
zákonné sociální náklady	429	464	469
ostatní sociální náklady	X	X	37
daň silniční	X	X	X
daň z nemovitostí	5	5	3
ostatní daně a poplatky	25	25	14
smluvní pokuty a úroky z prodlení	X	X	X
ostatní pokuty a penále	X	X	X
odpis pohledávky	X	X	X
úroky	X	X	X
kursové ztráty	X	X	10
dary	X	X	X
manka a škody	X	X	79
jiné ostatní náklady	550	550	468
odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	11 160	11 160	11 223
zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	X	X	X
prodané cenné papíry a podíly	X	X	X
prodaný materiál	X	X	X
tvorba zákonných rezerv	X	X	X
dodatečný odvod daně z příjmu	X	X	X
náklady celkem	56 872	63 652	62 906
tržby za vlastní výrobky	X	X	X

tržby z prodeje služeb	1 800	1 800	3 291
tržby za prodané zboží	150	150	182
změna stavu zásob nedokončené výroby	X	X	X
změna stavu zásob polotovarů	X	X	X
změna stavu zásob výrobků	X	X	X
změna stavu zvířat	X	X	X
aktivace materiálu a zboží	X	X	X
aktivace vnitroorganizačních služeb	X	X	X
aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	X	X	X
aktivace dlouhodobého hmotného majetku	X	X	X
smluvní pokuty a úroky z prodlení	X	X	49
ostatní pokuty a penále	X	X	X
platby za odepsané pohledávky	X	X	X
úroky	X	X	1
kursové zisky	X	X	4
zúčtování fondů	3 300	3 300	25
jiné ostatní výnosy	50	50	66
tržby z dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	X	X	X
výnosy z dlouhodobého finančního majetku	X	X	X
tržby z prodeje cenných papírů a podílů	X	X	X
tržby z prodeje materiálu	X	X	X
výnosy z krátkodobého finančního majetku	X	X	X
zúčtování zákonných rezerv	X	X	X
zúčtování zákonných opravných položek	X	X	X
příspěvky a dotace na provoz celkem:	51 572	58 352	59 288
příspěvky a dotace na provoz od zřizovatele	51 572	58 052	58 052
z toho: - příspěvky a dotace na výzkum a vývoj účelové	X	X	X
- příspěvky a dotace na výzkum a vývoj institucionální	X	X	X
- ukazatele podmiňující čerpání příspěvku na provoz	220	220	220
neinvestiční dotace od zřizovatele - programy v ISPROFIN	X	300	300
dotace na výzkum a vývoj od posk. jiných než od zřizovatele	X	X	736
ostatní příspěvky a dotace – prostředky ÚSC	X	X	200
výnosy celkem	56 872	63 652	62 906
hospodářský výsledek před zdaněním	0	0	0
daň z příjmů	0	0	0
hospodářský výsledek po zdanění (+/-)	0	0	0
závazky vůči státnímu rozpočtu z titulu odvodu z odpisů celkem	5 300	5 300	5 300

Přehled rozepsaných závazných ukazatelů v roce 2009 v tis. Kč – investice

systemová dotace na investice celkem:	0	9 907	9 906
systemová dotace na investice od zřizovatele, z toho:	0	9 907	9 906
systemové dotace na výzkum a vývoj	0	0	0
systemové dotace na investice od jiných poskytovatelů	0	0	0

Zdůvodnění rozpočtových opatření provedených u rozepsaných závazných ukazatelů v průběhu roku 2009

V pravomoci správce kapitoly bylo realizováno celkem 16 úprav schváleného rozpočtu na rok 2009 v celkovém objemu **68 258 500,- Kč**, z toho:

úpravy rozpočtu pro čerpání **dotací na dlouhodobý majetek ve výši 9 906 500,- Kč** představuje financování následujících akcí:

dotace na dlouhodobý majetek	evidenční číslo akce	upravený rozpočet	uvolněno limitem ČNB	skutečné čerpání
podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení SZM – vybavení depozitáře v AND	234112-0344	1 700 000	1 700 000	1 700 000
podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení <i>SZM – Palác Razumovských částečná rekonstrukce</i>	234112-0349	6 150 000	6 150 000	6 150 000
podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení Příprava projektové dokumentace pro novou expozici „Slezsko“ v HVB	234112-0350	1 725 500	1 725 500	1 725 500
<i>ISO/D – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí</i>		331 000	331 000	330 998
c e l k e m		9 906 500	9 906 500	9 906 498

upravený rozpočet na čerpání **provozní dotace ve výši 58 352 000,- Kč** zahrnuje financování následujících akcí:

specifikace dotace	upravený rozpočet	skutečnost
příspěvky a dotace na provoz	57 630 000	57 630 000
z toho: podmiňující ukazatele čerpání příspěvku na provoz	220 000	220 000
vybavení depozitáře AND – ISPROFIN	300 000	299 761
veřejné informační služby knihoven	80 000	80 000
kulturní aktivity	200 000	200 000
ISO/D – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	142 000	142 000
příspěvky a dotace na provoz od zřizovatele celkem	58 352 000	58 351 761
mimorozpočtové zdroje ÚSC		200 000
mimorozpočtové zdroje – GA ČR, GA AV ČR		735 862
příspěvky a dotace na provoz celkem	58 352 000	59 287 623

Vyhodnocení údajů o příjmech nebo výnosech

struktura vlastních výnosů v roce 2009	rozpočet	skutečnost	rozdíl
tržby za prodané zboží – publikace	150 000	181 803	+ 31 803
výnosy z prodeje služeb – vstupné	800 000	1 799 537	+ 999 537
výnosy z prodeje služeb – pronájem nemovitého majetku	870 000	1 209 865	+ 339 865
výnosy z prodeje služeb – ostatní	130 000	281 408	+ 151 408
použití rezervního fondu	300 000	25 000	- 275 000
použití fondu reprodukce majetku	3 000 000	0	-3 000 000
smluvní pokuty a úroky z prodlení	0	49 326	+ 49 326
úroky	0	1 292	+ 1 292
kurzové zisky	0	4 405	+ 4 405
jiné ostatní výnosy	50 000	65 678	+ 15 678
vlastní výnosy organizace celkem	5 300 000	3 618 314	-1 681 686

Vývoj podílu státního rozpočtu (SR) na financování provozních činností Slezského zemského muzea v tis. Kč

rok	náklady celkem	vlastní výnosy celkem	dotace na provoz celkem	rezervní fond MK	podíl SR na financování v %	zisk (+) ztráta (-)
2005	46 691	4 610	42 451	X	90,9	+ 370
2006	50 559	3 792	46 455	320	92,5	+ 8
2007	49 040	4 437	44 705	X	91,2	+ 102
2008	52 995	4 143	48 852	X	92,2	0
2009	62 906	3 618	59 288	X	94,2	0

Rozbor čerpání mzdových prostředků

Rozpis průměrného přepočteného počtu zaměstnanců 108 byl ve skutečnosti vykázán v počtu 102;

fond odměn nebyl v roce 2009 tvořen ani čerpán;

z mimorozpočtových zdrojů GAČR a Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, v. v. i., Praha, v rámci řešení části projektu Ministerstva životního prostředí, Praha na řešení programových projektů vědy a výzkumu byly čerpány prostředky na mzdové náklady v rozpočtované výši celkem 260 000 Kč, z toho na platy bylo čerpáno 239 000 Kč, na ostatní osobní náklady 21 000 Kč;

k překročení závazných limitů nedošlo – viz tabulka v Kč;

ostatní osobní náklady byly čerpány na výplaty odměn za aktivity konané v rámci zřizovací listinou vymezených hlavních činností muzea – činnosti průvodců, redaktorů časopisů SZM, řešitelů projektů vědy a výzkumu a rovněž na výplaty odměn zaměstnanců vykonávajících úklid, údržbu a domovní službu;

ostatní osobní náklady navýšené 4. úpravou schváleného rozpočtu na rok 2009 o 80 tis. Kč byly čerpány na výplatu odměn řešitelů projektu VISK 5 – Retrokatalogizace přírůstků knih z let 1980–1984 do elektronického katalogu v Ústřední knihovně Slezského zemského muzea;

průměrný plat měsíčně v roce 2009 byl vykázán ve výši 19 154 Kč;

rozpisem schváleného rozpočtu na rok 2009 byly mzdové prostředky rozpočtovány ve výši 22 065 tis. Kč, z toho prostředky na platy zaměstnanců činily 21 475 tis. Kč a prostředky na ostatní osobní náklady činily 590 tis. Kč;

v rámci úprav schváleného rozpočtu na rok 2009 došlo k navýšení příspěvku na provoz na osobní náklady, z toho na platy takto:

- 5. úprava – navýšení o 872 tis. Kč,
- 7. úprava – navýšení o 431 tis. Kč,
- 12. úprava – navýšení o 279 tis. Kč,
- 14. úprava – navýšení o 150 tis. Kč;

Přehled o celkových mzdových nákladech roku 2009 v Kč

ukazatel	upravený rozpočet zřizovatele	mimorozpočtové zdroje celkem	skutečnost celkem	rozdíl = úspora
mzdové náklady	23 877 000	260 000	24 134 968	- 2 032
- prostředky na platy	23 207 000	239 000	23 443 970	- 2 030
- prostředky na OON	670 000	21 000	690 998	- 2

Výdaje a náklady na výzkum a vývoj

Odborní zaměstnanci Slezského zemského muzea se v roce 2009 podíleli na řešení:

2 projektů GAČR v objemu 613 000,- Kč,

1 projektu v rámci prostředků příjemce účelové podpory – Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i., Praha v objemu 122 862,- Kč.

registrační číslo grantového projektu	název grantového projektu	dotace v Kč
GA ČR 206/08/1500	Biosystematické studie nadčeledi Sciaroidea (Diptera) v Palearktické a Orientální oblasti	294 000
GA ČR 409/09/0555	Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956)	319 000
SP/2e7/67/08	Identifikace antropogenních tlaků v české části mezinárodního povodí řeky Odry	122 862

Spolupráce se zahraničím

SZM je členem Mezinárodní rady muzeí – ICOM. Roční příspěvek za rok 2009 byl uhrazen ve výši 19 300,- Kč. Členství organizace v ICOM poskytuje odborným pracovníkům široké možnosti spolupráce se zahraničím ve všech oblastech vymezených základním účelem a předměte hlavní činnosti organizace.

Výdaje na mezinárodní konference a zahraniční pracovní cesty

Náklady na cestovné vykázané za rok 2009 ve výši 527 436,97 Kč zahrnují cestovní výlohy zaměstnanců v tuzemsku v objemu 197 077,- Kč a cestovní výlohy zaměstnanců v zahraničí v objemu 330 359,97 Kč. Z hlediska účelového členění nákladů na zahraniční pracovní cesty činí cestovné hrazené z provozních prostředků 85 396,45 Kč a zbývajícím objemem 244 963,52 Kč se na nákladech na zahraniční pracovní cesty podíleli řešitelé grantových projektů v rámci mimorozpočtových prostředků.

V roce 2009 byly vykonány tyto zahraniční pracovní cesty:

- za účelem účasti na jednání v partnerských institucích SZM v Opolí a Vratislavi o vědeckých záměrech ve vztahu k dějinám Slezska a formulování záměrů grantů a možnosti jejich předložení do Programové rady Česko-polského fóra vykonal PhDr. Jaromír Kalus dne 13. 1. 2009 zahraniční pracovní cestu do Opolí a Vratislavi;
- za účelem nákupu numismatické literatury vykonala Mgr. Věra Michnová dne 6. 2. 2009 zahraniční pracovní cestu do Vídně;
- za účelem účasti na konferenci a sjednání smluvních podmínek o spolupráci mezi Slezským zemským muzeem a Hornoslezským muzeem v Ratingen vykonali Mgr. Antonín Šimčík a Mgr. Markéta Kouřilová ve dnech 13. 5. – 17. 5. 2009 zahraniční pracovní cestu do Düsseldorfu a Ratingen;
- za účelem účasti na mezinárodní konferenci a přednesu referátu a prezentace na téma Kamnářská výroba v Opavě vykonala PhDr. Markéta Tymonová ve dnech 25. 5. – 27. 5. 2009 zahraniční pracovní cestu do polského Karlówa;
- za účelem účasti na pracovním semináři Bibliografie dějin Slezska vykonala Mgr. Alena Volná ve dnech 4. 6. – 6. 6. 2009 zahraniční pracovní cestu do Polska – Ústroň;
- za účelem účasti na pracovním jednání o spolupráci na společném projektu Euroregionu Silesia vykonali Mgr. Antonín Šimčík, Ing. Petr Vlk, Mgr. Ivan Berger a Ing. Petr Adamec dne 12. 6. 2009 zahraniční pracovní cestu do Ratiboře;
- za účelem převzetí a vracení grafik a exlibris Petera Kl'účika pro výstavu v Památníku Petra Bezruče v rámci 52. Bezručovy Opavy vykonala paní Alena Chudárková dne 23. 6. 2009 a dne 10. 11. 2009 zahraniční pracovní cesty do Bratislavy;
- za účelem účasti na slavnostním zasedání vědecké rady PIN IS Opolí u příležitosti 75. výročí vzniku ústavu a dojednání smluvních podmínek o pokračování dlouhodobé spolupráce mezi PIN IS Opolí a SÚ Slezského zemského muzea vykonaly Mgr. Markéta Kouřilová a PhDr. Olga Šrajeroová, CSc., dne 8. 7. 2009 zahraniční pracovní cestu do Opolí;
- za účelem účasti na dvoudenní mezinárodní konferenci regionálních botaniků „Brama Moravska Sklakiem Migracji Roślin“ vykonali Ing. Petr Vlk, Ing. Miroslav Frank, Ing. et Ing. Dalibor Lička, Ph.D. a Ing. Šárka Zemková ve dnech 17. 9. – 18. 9. 2009 zahraniční pracovní cestu do Ratiboře;
- za účelem účasti na konferenci „Digitalizácia múzejných zbierok – vízie a východiská“ a přednesu příspěvku Digitalizace sbírek a Slezské zemské muzeum vykonal ve dnech 19. 10. – 21. 10. 2009 Mgr. David Váhala zahraniční pracovní cestu do Slovenského banského muzea v Banské Štiavnici;

- za účelem účasti na konferenci „Gotické umění Slezska“ pořádané NPÚ Ostrava a na exkurzi vykonala dne 23. 10. 2009 Mgr. Markéta Jarošová zahraniční pracovní cestu do polských měst, Kalkow, Malujowice a Brzeg;
- za účelem účasti na pracovním setkání na téma Divadelní muzea a jejich funkce ve 21. století konaného v Brně a Bratislavě vykonala ve dnech 27. 10. – 28. 10. 2009 Mgr. Sylva Pracná zahraniční pracovní cestu do Bratislavy;
- za účelem účasti na mezinárodní vědecké konferenci Šlechtic v Horním Slezsku v novověku (16. – 19. století). Vztah regionu a centra na příkladu osudů a kariér šlechty v Horním Slezsku a přednesu příspěvku „Paralely a rozdíly – Wilczekové a Larisch-Mönnichové“ zpracovaným ve spolupráci s doc. PhDr. Alešem Zářickým, Ph.D., vykonala ve dnech 5. 11. – 6. 11. 2009 Mgr. Hana Šústková zahraniční pracovní cestu do polského Těšína;
- za účelem účasti na jednání o spolupráci s Germanisches Nationalmuseum in Nürnberg – stáže pro odborné pracovníky, spolupráce na projektu Edmunda Wilhelma Brauna, za účelem rozvíjení spolupráce v rámci podpisu smlouvy s partnerským Hornoslezským zemským muzeem v Ratingen – výstavní projekt o Opavě v roce 2010 a projekty v následujících letech, za účelem účasti na veletrhu muzeí Exponatec v Kolíně nad Rýnem a za účelem návštěvy expozic a výstav muzeí v Severním Porýní - Vestfálsku vykonali ve dnech 17. 11. – 23. 11. 2009 Mgr. Antonín Šimčík, Ing. Petr Vlk, Mgr. Markéta Kouřilová a Mgr. Ivan Berger zahraniční pracovní cestu do Německa – Nürnberg, Köln, Bonn, Düsseldorf, Ratingen;
- v rámci řešení výzkumného projektu GAČR číslo 206/08/1500, „Biosystematické studie nadčeledi Sciaroidea (Diptera) v Palearktické a Orientální oblasti“, vykonal RNDr. Jan Ševčík, Ph. D. zahraniční pracovní cesty:
  - ve dnech 15. 1. – 2. 2. 2009 do Malajsie za účelem provádění terénního výzkumu a studia dvoukřídlého hmyzu a pořízení fotodokumentace v tropickém deštném lese ve 3 různých oblastech - Borneo, Malajsie, Langkawi;
  - ve dnech 25. 2. – 27. 2. 2009 do Budapešti s cílem studia dipterologických sbírek Maďarského přírodovědného muzea a konzultací s Dr. László Pappem, s nímž byly dokončeny dva společné rukopisy s popisy nových taxonů z Orientální oblasti;
  - ve dnech 11. 3. – 15. 3. 2009 do Stockholmu s cílem studia materiálu nadčeledi Sciaroidea získaného v rámci projektu TIGER v Thajsku, které jsou dočasně uloženy ve Švédském přírodovědném muzeu, a konzultací s Dr. Heikkim Hippii o společných projektech;
  - ve dnech 15. 6. – 19. 6. a 25. 9. – 28. 9. 2009 do Slovenské republiky – Chráněné krajinné oblasti – biosférické rezervace Poľana, NP Muránska planina a NP Slovenský raj za účelem entomologické sběrné exkurze se zaměřením na inventarizační výzkum dípter, zejména Sciaroidea a Acalyprata;
- v rámci řešení výzkumného projektu GAČR číslo 409/09/0555, Perzekuce československých občanů v Sovětském svazu (1918–1956), vykonali Doc. PhDr. Tomáš Staněk, CSc., Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., Doc. PhDr. Dušan Janák a Prof. PhDr. Mečislav Borák ve dnech 1. 6. – 13. 6. 2009 zahraniční pracovní cestu do Moskvy za účelem studia archivních materiálů v moskevských archívech;

14. Investice a provoz

V roce 2009 bylo provedeny provozně nezbytné a neodkladné záležitosti jako je školení topičů, řidičů, revize a prohlídky tlakových nádob, kotelen, komínů, elektrozařízení, agenda BOZP a PO atd. Operativně byly řešeny provozní poruchy elektro a vodní instalace, zacpané odpady a kanalizační přípojky, opravy oken, dveří, zámků atd. Byly zajištěny také větší opravy jako např. oprava havarijního stavu střechy, okapů, část fasády a římsy na budově bývalého františkánského kláštera, oprava havarijního stavu střechy na Blücherově paláci a úprava bytu v Památníku Petra Bezruče. Památník Petra Bezruče a Historická výstavní budova byly napojeny na pult centralizované ochrany Hasičského záchranného sboru, Památník II. světové války v Hrabyni na pult centralizované ochrany Policie ČR. Byla také provedena změna způsobu držení pohotovosti pro vyrozumívání poplachů ze strany jak Policie ČR, tak Hasičského záchranného sboru. Během celého roku byla zajišťována činnost elektronického zabezpečovacího systému a elektronického požárního systému v objektech SZM a také řádný technický stav vozového parku a vedení autodopravy.

Vedle provozu SZM provozně-investiční oddělení zajišťovalo investiční oblast, přičemž muselo překonat nulovou připravenost investičních akcí, dále výběrová řízení a podílelo se na rozvojových projektech muzea a tím i spojenou agendou.

V roce 2009 bylo provedeno celkem 15 výběrových řízení na dodavatele zboží, služeb a stavebních prací:

poř.	zakázka	datum	tis. Kč
1.	rekonstrukce elektroinstalace bytu SZM, Ostrožná 35, Opava	05/2009	32
2.	oprava havarijního stavu střechy na Blücherově paláci, Masarykova 35, Opava	07/2009	253
3.	projektová dokumentace na rekonstrukci ústředního vytápění paláce Razumovských, Nádražní okruh 31, Opava	07/2009	96
4.	oprava havarijního stavu římsy a fasády budovy – Ostrožná 42, Opava	08/2009	64
5.	komplexní oprava systému ústředního vytápění – Palác Razumovských, Nádražní okruh 31, Opava	09/2009	2 089
6.	úložný systém pro depozitáře v Arboretu Nový Dvůr	09/2009	877
7.	projektová dokumentace na realizaci projektu <i>Expozice Slezsko</i>	10/2009	1 725
8.	Palác Razumovských, Nádražní okruh 31, Opava – částečná rekonstrukce	10/2009	3 441
9.	odvlhčovací jednotky pro depozitáře v Arboretu Nový Dvůr	11/2009	300
10.	monitorovací systém pro depozitáře v Arboretu Nový Dvůr	11/2009	199
11.	osobní užitkový automobil	11/2009	699
12.	úložný mobilní systém (ISO), Nádražní okruh 33B, Opava	11/2009	331
13.	stavební úpravy „Fáze I. depozitář suterén“ Nádražní okruh 33B	11/2009	338
14.	mikroskopy pro depozitáře v Arboretu Nový Dvůr	12/2009	541
15.	Palác Razumovských, Nádražní okruh 31, Opava – dodávka svítidel a oprava hl. schodiště	12/2009	785
	celkem		11 770

Všechna výběrová řízení byla úspěšná (byl vybrán dodavatel a vnesené připomínky k výběrovému řízení byly bez dalšího odvolání vyřízeny). Celkový objem zakázek činil 11.770.000,– Kč. Mezi nejvýznamnější investice patřila rekonstrukce Paláce Razumovských a vybavení depozitářů.

Mezi rozvojové aktivity provozně-investičního oddělení SZM v roce 2009 patřilo zpracování a podání projektu Open Gates to Silesian Museum v rámci přeshraniční spolupráce CZ-PL podporované fondy EU. Žádost byla úspěšná a byla přiznána dotace ve výši 30.000 €. Dále byla koordinováno zpracování projektové dokumentace a žádosti o dotaci projektu Expozice Slezsko z regionálního operačního programu Moravskoslezsko. Žádost byla v daném termínu do 15. ledna 2010 zpracována a podána. Celkové náklady projektu jsou cca 108 mil. Kč a žádost o dotaci je ve výši cca 98 mil. Kč.

15. SZM a média

---

informační kanál	min. počet
denní tisk	147
televizní vysílání	9
rozhlasové vysílání	9
internetové zpravodajství	15

16. Seznam zkratk

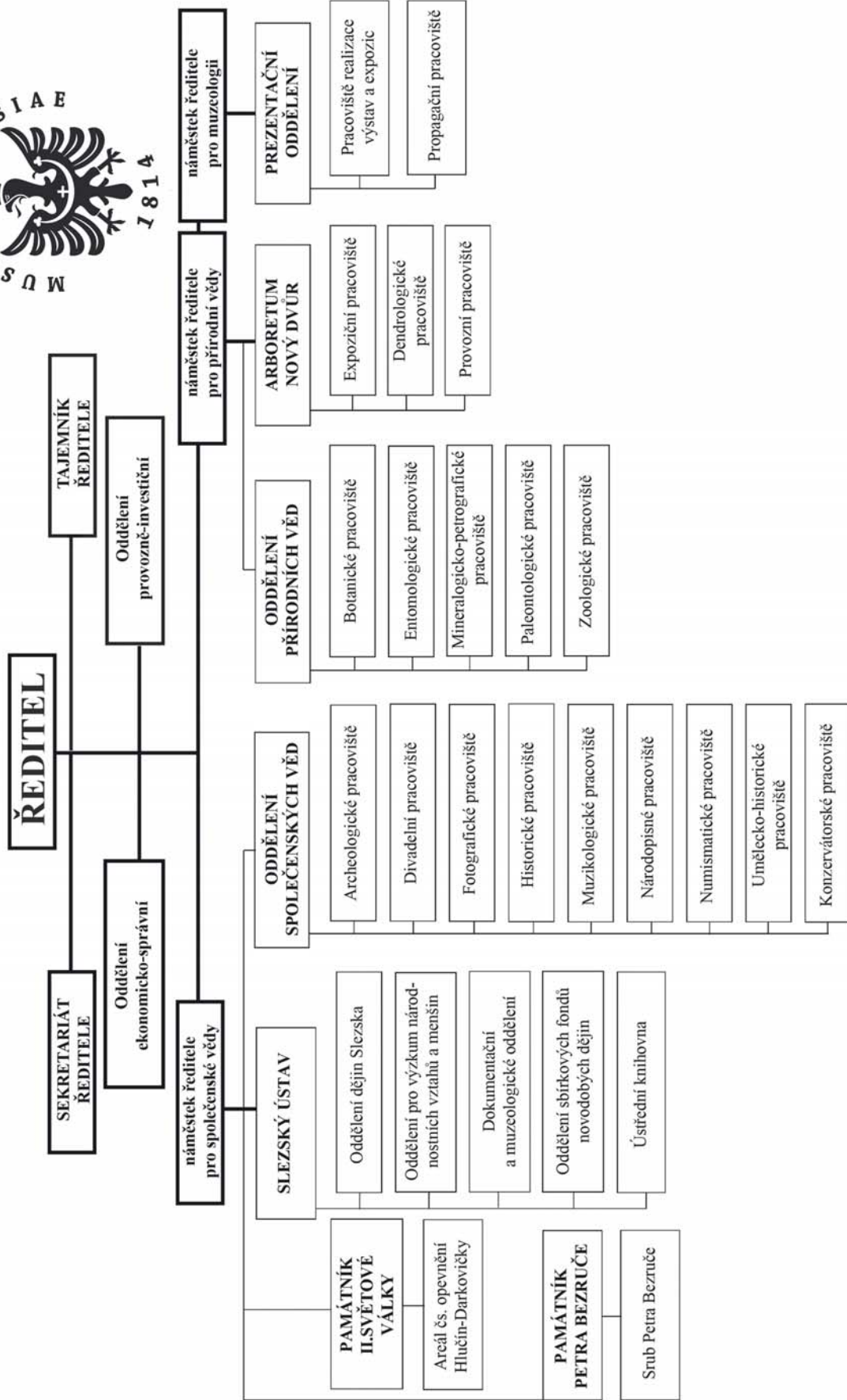
- akad. mal. – akademický malíř
 AND – Arboretum Nový Dvůr
 AÚ AV ČR – Archeologický ústav AV ČR
 AV ČR – Akademie věd České republiky
 BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci
 CES – Centrální evidence sbírek muzejní povahy
 cm – centimetr
 č. – číslo
 č. p. – číslo popisné
 č. e. – číslo evidenční
 čas. – časopis
 ČBS – Česká bryologická společnost
 ČNB – Česká národní banka
 ČR – Česká republika
 ČSAV – Československá akademie věd
 ČSR – Československá republika
 čs. – československý
 ČT – Česká televize
 ČSFR – Československá federativní republika
 ČTK – Česká tisková kancelář
 EU – Evropská unie
 eds. – editoři
 FF – filozofická fakulta
 GA ČR – Grantová agentura České republiky
 gen. – generál
 HVB – Historická výstavní budova
 CHKO – chráněná krajinná oblast
 ICOM – International Council of Museums
 inv. č. – inventární číslo
 ISO – Integrovaný systém ochrany sbírek
 j. – jednotka
 Kč – koruna česká
 ks – kusy
 MF – Mladá fronta
 mil. – miliony
 MJAK – Muzeum Jana Ámose Komenského
 v Uherském Brodě
 MK ČR – Ministerstvo kultury České republiky
 MU – Masarykova univerzita
 odst. - odstavec
 OKO – Opavská kulturní organizace
 o. p. s. – obecně prospěšná společnost
 o. s. – občanské sdružení
 OSV – Oddělení společenských věd
 OPV – Oddělení přírodních věd
 PDSV – Památník II. světové války
 PO – požární ochrana
 pol. – polovina
 př. č. – přírůstkové číslo
 PřF – přírodovědecká fakulta
 PPB – Památník Petra Bezruče
 rkp. – rukopis
 RTG – rentgen
 s. – strana, stran
 Sb. – sbírky
 sb. př. – sbírkové předměty
 sign. – signatura, signováno
 SR – Slovenská republika
 SR – státní rozpočet
 SRN – Spolková republika Německo
 SŠPU – střední škola průmyslová
 a umělecká
 st. – stupeň
 stol. – století
 SÚ ČSAV – Slezský ústav
 Československé akademie věd
 svět. – světový
 SZM – Slezské zemské muzeum
 tel. – telefon
 tis. – tisíc, tisíce
 ú. o. p. – územní odborné pracoviště
 ÚSD AV ČR – Ústav pro soudobé dějiny
 AV ČR
 v. v. i. – veřejná výzkumná instituce
 ZAO – Zemský archiv v Opavě
 zn. – značka
 ZOO – zoologická zahrada
 ZUŠ – základní umělecká škola
 po – pondělí
 út – úterý
 st – středa
 čt – čtvrtek
 pá – pátek
 so – sobota
 ne – neděle

17. Přílohy

Organizační struktura SZM v roce 2009

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 505/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů
s účinností pro organizační složky
státu, státní fondy, územní
samosprávné celky a příspěvkové
organizace

ROZVAHA (BALANCE)

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

sestavěná k 31.12.2009

IČO

00100595

Název organizace: Slezské zemské museum

Sídlo: Tyršova 1, 746 01 Opava

Právní forma: příspěvková organizace

OKEČ: 925200

AKTIVA

Název položky	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
A. Stálá aktiva pol. 9+15+26+33+41+206	1	352 753.05	356 588.41
1. Dlouhodobý nehmotný majetek			
nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (012)	2		
software (013)	3	538.05	668.15
ocenitelná práva (014)	4		
drobný dlouhodobý nehmotný majetek (018)	5	430.61	486.69
ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (019)	6	534.94	534.94
nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek (041)	7		
poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek (051)	8		
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem pol. 2 až 8	9	1 503.60	1 689.78
2. Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku			
oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje (072)	10		
oprávky k softwaru (073)	11	- 419.58	- 485.44
oprávky k ocenitelným právům (074)	12		
oprávky k drobnému dlouhodobému nehm. majetku (078)	13	- 430.61	- 486.69
oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehm. majetku (079)	14	- 200.01	- 244.59
Oprávky k DNM celkem pol. 10 až 14	15	-1 050.20	-1 216.72
3. Dlouhodobý hmotný majetek			
pozemky (031)	16	22 132.25	22 132.25
umělecká díla a předměty (032)	17	43.82	43.82
stavby (021)	18	352 966.10	358 949.86
samostatné movité věci a soubory movitých věcí (022)	19	33 913.81	35 799.50
pěstítecké celky trvalých porostů (025)	20		
základní stádo a tažná zvířata (026)	21		
drobný dlouhodobý hmotný majetek (028)	22	14 367.17	16 500.14
ostatní dlouhodobý hmotný majetek (029)	23		
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)	24	8 209.72	8 657.51
poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek (052)	25		
Dlouhodobý hmotný majetek celkem pol. 16 až 25	26	431 632.87	442 083.08
4. Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku			
oprávky ke stavbám (081)	27	-49 508.79	-51 354.95
oprávky k samostatným movitým věcem a soub. movitých věcí (082)	28	-15 457.26	-18 112.64
oprávky k pěstíteckým celkům trvalých porostů (085)	29		
oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům (086)	30		
oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku (088)	31	-14 367.17	-16 500.14
oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku (089)	32		
Oprávky k DHM celkem pol. 27 až 32	33	-79 333.22	-85 967.73

Název položky	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
5. Dlouhodobý finanční majetek			
majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem (061)	34		
majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem (062)	35		
dlužné cenné papíry držené do splatnosti (063)	36		
půjčky osobám ve skupině (066)	37		
ostatní dlouhodobé půjčky (067)	38		
ostatní dlouhodobý finanční majetek (069)	39		
pořizovaný dlouhodobý finanční majetek (043)	40		
Dlouhodobý finanční majetek celkem pol. 34 až 40	41		
6. Majetek převzatý k privatizaci			
majetek převzatý k privatizaci (064)	204		
majetek převzatý k privatizaci v pronájmu (065)	205		
Majetek převzatý k privatizaci celkem pol. 204 a 205	206		
B. Oběžná aktiva pol. 51+75+89+119+124	42	7 124.23	13 146.59
1. Zásoby			
materiál na skladě (112)	43	107.81	112.89
pořízení materiálu a materiál na cestě (111 nebo 119)	44		
nedokončená výroba (121)	45		
polotovary vlastní výroby (122)	46		
výrobky (123)	47		
zvířata (124)	48		
zboží na skladě (132)	49	3 753.79	3 961.58
pořízení zboží a zboží na cestě (131 nebo 139)	50		20.35
Zásoby celkem pol. 43 až 50	51	3 861.60	4 094.82
2. Pohledávky			
odběratelé (311)	52	220.36	258.69
směnky k inkasu (312)	53		
pohledávky za eskontované cenné papíry (313)	54		
poskytnuté provozní zálohy (314)	55	1 202.20	1 183.18
pohledávky za rozpočtové příjmy (315)	56		
ostatní pohledávky (316)	57	19.44	9.44
pohledávky zaniklé ČKA (317)	214		
pohledávky z výběru daní a cel (318)	215		
součet pol. 52 až 57, 214 a 215	58	1 442.00	1 451.31
pohledávky za účastníky sdružení (358)	59		
sociální zabezpečení a zdravotní pojištění (336)	60		
daň z příjmů (341)	61		
ostatní přímé daně (342)	62		
daň z přidané hodnoty (343)	63		
ostatní daně a poplatky (345)	64		
pohledávky z pevných termínových operací a opcí (373)	65		
součet pol. 61 až 64	66		
pohledávky v zahraničí (371)	207		
pohledávky tuzemské (372)	208		
součet pol. 207 a 208	209		
nároky na dotace a ostatní zúčtování se st. rozpočtem (346)	67		
nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem ÚSC (348)	68		
součet pol. 67 a 68	69		
pohledávky za zaměstnanci (335)	70	19.30	25.00
pohledávky z vydaných dluhopisů (375)	71		
jiné pohledávky (378)	72	0.49	0.69
opravná položka k pohledávkám (391)	73		
součet pol. 70 až 73	74	19.79	25.69
Pohledávky celkem pol. 58+59+60+65+66+209+69+74	75	1 461.79	1 477.00

Název položky	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
3. Finanční majetek			
pokladna (261)	76	48.56	33.45
peníze na cestě (+/- 262)	77		
ceniny (263)	78	0.66	5.41
součet pol. 76 až 78	79	49.22	38.86
běžný účet (241)	80	467.77	2 034.90
běžný účet FKSP (243)	81	110.13	83.97
ostatní běžné účty (245)	82	946.46	5 163.00
vklady v zahraniční měně v tuzemských bankách (246)	210		
účty spravovaných prostředků (247)	216		
souhrnné účty (248)	217		
účty pro sdílení daní, cel a dělené správy (249)	218		
součet pol. 80 až 82, 210, 216, 217 a 218	83	1 524.36	7 281.87
majetkové cenné papíry k obchodování (251)	84		
dlužné cenné papíry k obchodování (253)	85		
ostatní cenné papíry (256)	86		
pořízení krátkodobého finančního majetku (259)	87		
součet pol. 84 až 87	88		
Finanční majetek celkem pol. 79+83+88	89	1 573.58	7 320.73
4. Účty rozpočtového hospodaření a další účty mající vztah k rozpočt. hospodaření a účty mimorozpočt. prostředků			
základní běžný účet (231)	90		
vkladový výdajový účet (232)	91	x	
příjmový účet (235)	92	x	
běžné účty peněžních fondů (236)	93		
běžné účty státních fondů (224)	94		
běžné účty finančních fondů (225)	95		
součet pol. 90 až 95	96		
poskytnuté dotace organizačním složkám státu (202)	97	x	
poskytnuté dotace vkladovému výdajovému účtu (212)	98	x	
poskytnuté příspěvky a dotace přisp. organizacím (203)	99	x	
poskytnuté dotace ostatním subjektům (204)	100	x	
poskytnuté příspěvky a dotace přisp. organizacím (213)	101	x	
poskytnuté dotace ostatním subjektům (214)	102	x	
součet pol. 97 až 102	103		
poskytnuté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty (271)	104		
poskytnuté přech. výpomoci příspěvk. organizacím (273)	105		
poskytnuté přech. výpomoci podnikatelským subj. (274)	106		
poskytnuté přech. výpomoci ostatním organizacím (275)	107		
poskytnuté přech. výpomoci fyzickým osobám (277)	108		
součet pol. 104 až 108	109		
limity výdajů (221)	110	x	
zúčtování výdajů územních samosprávných celků (218)	111	x	
materiální náklady (410)	112	x	
služby a náklady nevýrobní povahy (420)	113	x	
cestovné a ostatní výplaty fyzickým osobám (430)	114	x	
mzdové a ostatní osobní náklady (440)	115	x	
dávky sociálního zabezpečení (450)	116	x	
manka a škody (460)	117	x	
úroky (471)	219		
penále a poplatky (472)	220		
kursové ztráty (473)	221		
finanční náklady (474)	222		
součet pol. 112 až 117 a 219 až 222	118		
Prostř. rozpočt. hospodaření celkem pol.	119		
5. Přechodné účty aktivní			
náklady příštích období (381)	120	155.01	245.63
příjmy příštích období (385)	121	2.25	8.41
kursové rozdíly aktivní (386)	122		
dohadné účty aktivní (388)	123	70.00	
Přechodné účty aktivní celkem pol. 120 až 123	124	227.26	254.04
AKTIVA CELKEM	pol. 1+42	125	359 877.28
			369 735.00

PASIVA

Název položky	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
C. Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv celkem	126	354 993.75	363 097.15
pol.			
1. Majetkové fondy a zvláštní fondy			
fond dlouhodobého majetku (901)	127	352 753.05	356 430.66
fond oběžných aktiv (902)	128	1 176.07	1 177.07
fond hospodářské činnosti (903)	129		
oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/- 909)	130		
Majetkové fondy celkem pol. 127 až 129	131	353 929.12	357 607.73
fond privatizace (904)	211		
ostatní fondy (905)	212		
součet pol. 211 a 212	213		
2. Finanční a peněžní fondy			
fond odměn (911)	132		
fond kulturních a sociálních potřeb (912)	133	104.92	88.45
fond rezervní (914)	134	238.65	238.65
fond reprodukce majetku (916)	135	721.06	5 162.32
peněžní fondy (917)	136		
jiné finanční fondy (918)	137		
Finanční a peněžní fondy celkem pol. 132 až 137	138	1 064.63	5 489.42
3. Zvláštní fondy organizačních složek státu			
státní fondy (921)	139		
ostatní zvláštní fondy (922)	140		
fondy Evropské unie (924)	203		
Zvláštní fondy OSS celkem pol. 139+140+203	141		
4. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření			
financování výdajů organizačních složek státu (201)	142	x	
financování výdajů územních samosprávných celků (211)	143	x	
bankovní účty k limitům organizačních složek státu (223)	144	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z běžné činnosti OSS (205)	145	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z běžné činnosti ÚSC (215)	146	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z finančního majetku OSS (206)	147	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z finančního majetku ÚSC (216)	148	x	
zúčtování příjmů územních samosprávných celků (217)	149	x	
přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty (272)	150		
Zdroje krytí prostředků rozpočt. hospodaření celkem ř. 142 až 150	151		
5. Výsledek hospodaření			
a) z hospodářské činnosti ÚSC a činnosti PO			
výsledek hospodaření běžného účetního období (+/- 963)	152	x	
nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let (+/- 932)	153		
výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení (+/- 931)	154		x
b) převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let (+/- 933)	155		
c) saldo výdajů a nákladů (+/- 964)	156		
d) saldo příjmů a výnosů (+/- 965)	157		
součet pol. 152 až 157	158		
D. Cizí zdroje	pol. 160+166+189+196+201	4 883.53	6 637.85
1. Rezervy			
rezervy zákonné (941)	160		
2. Dlouhodobé závazky			
vydané dluhopisy (953)	161		
závazky z pronájmu (954)	162		
dlouhodobé přijaté zálohy (955)	163		
dlouhodobé směnky k úhradě (958)	164		
ostatní dlouhodobé závazky (959)	165		
Dlouhodobé závazky celkem pol. 161 až 165	166		

Název položky	pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.	
3. Krátkodobé závazky				
dodavatelé (321)	167	804.18	1 810.85	
směnky k úhradě (322)	168			
přijaté zálohy (324)	169	15.61	24.91	
ostatní závazky (325)	170	693.76	1 917.16	
závazky zaniklé ČKA (326)	223			
přijaté zálohy daní (327)	224			
závazky z výběru daní a cel (328)	225			
závazky ze sdílených daní a cel (329)	226			
závazky z pevných termínových operací a opcí (373)	171			
součet pol. 167 až 171 a 223 až 226	172	1 513.55	3 752.92	
závazky z upsaných nesplac. cenných papírů a podílů (367)	173			
závazky k účastníkům sdružení (368)	174			
součet pol. 173 a 174	175			
zaměstnanci (331)	176	1 069.41	164.30	
ostatní závazky vůči zaměstnancům (333)	177			
součet pol. 176 a 177	178	1 069.41	164.30	
závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění (336)	179	1 001.64	1 110.70	
daň z příjmů (341)	180			
ostatní přímé daně (342)	181	194.81	257.73	
daň z přidané hodnoty (343)	182			
ostatní daně a poplatky (345)	183			
součet pol. 180 až 183	184	194.81	257.73	
vypoř. přeplatků dotací a ost. závazků se st. rozpočtem (347)	185			
vypoř. přeplatků dotací a ost. závazků s rozpočtem ÚSC (349)	186			
součet pol. 185 a 186	187			
jiné závazky (379)	188	169.13	119.09	
Krátkodobé závazky celkem pol. 172+175+178+179+184+187+188	189	3 948.54	5 404.74	
4. Bankovní úvěry a půjčky				
dlouhodobé bankovní úvěry (951)	190			
krátkodobé bankovní úvěry (281)	191			
eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky) (282)	192			
vydané krátkodobé dluhopisy (283)	193			
ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci) (289)	194			
součet pol. 193 a 194	195			
Bankovní úvěry a půjčky celkem pol. 190+191+192+195	196			
5. Přechnodné účty pasivní				
výdaje příštích období (383)	197			
výnosy příštích období (384)	198	22.80	70.31	
kursové rozdíly pasivní (387)	199			
dohadné účty pasivní (389)	200	912.19	1 162.80	
Přechnodné účty pasivní celkem pol. 197 až 200	201	934.99	1 233.11	
PASIVA CELKEM	pol. 126+159	202	359 877.28	369 735.00

Odesláno dne:

18. 01. 2010

Razítko:

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

Tyršova 1
746 01 OPAVA

-1-

Podpis odpovědné
osoby:

Mgr. Antonín Šimčík

Podpis osoby odpovědné
za sestavení:

Sylvie Braunšová

Okamžik sestavení:

Telefon: 553622999

Příloha č.2 k vyhlášce č. 505/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů
s účinností pro organizační složky
státu, státní fondy, územní
samosprávné celky a příspěvkové
organizace

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

sestavený k 31.12.2009

IČO

00100595

OKEČ: 925200

Název organizace: Slezské zemské museum
Sídlo: Tyršova 1, 746 01 Opava
Právní forma: příspěvková organizace

účet	Název položky	pol. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
501	spotřeba materiálu	1	4 237.48	
502	spotřeba energie	2	6 210.93	
503	spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	3		
504	prodané zboží	4	296.36	
511	opravy a udržování	5	2 282.13	
512	cestovné	6	527.44	
513	náklady na reprezentaci	7	200.56	
518	ostatní služby	8	5 090.08	
521	mzdové náklady	9	24 134.97	
524	zákonné sociální pojištění	10	7 622.02	
525	ostatní sociální pojištění	11		
527	zákonné sociální náklady	12	468.88	
528	ostatní sociální náklady	13	37.16	
531	daň silniční	14		
532	daň z nemovitostí	15	2.55	
538	ostatní daně a poplatky	16	13.65	
541	smluvní pokuty a úroky z prodlení	17	0.45	
542	ostatní pokuty a penále	18		
543	odpis pohledávky	19	0.43	
544	úroky	20		
545	kurzové ztráty	21	10.01	
546	dary	22		
548	manka a škody	23	79.15	
549	jiné ostatní náklady	24	468.39	
551	odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	25	11 223.29	
552	zůstatková cena prodaného dlouhodob.nehmot. a hmot.majetku	26		
553	prodané cenné papíry a podíly	27		
554	prodaný materiál	28		
556	tvorba zákonných rezerv	29		
559	tvorba zákonných opravných položek	30		
	Náklady celkem	součet položek 1 až 30	62 905.93	

účet	Název položky	pol. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
601	tržby za vlastní výrobky	32		
602	tržby z prodeje služeb	33	3 290.81	
604	tržby za prodané zboží	34	181.80	
611	změna stavu zásob nedokončené výroby	35		
612	změna stavu zásob polotovarů	36		
613	změna stavu zásob výrobků	37		
614	změna stavu zvířat	38		
621	aktivace materiálu a zboží	39		
622	aktivace vnitroorganizačních služeb	40		
623	aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	41		
624	aktivace dlouhodobého hmotného majetku	42		
641	smluvní pokuty a úroky z prodlení	43	49.33	
642	ostatní pokuty a penále	44		
643	platby za odepsané pohledávky	45		
644	úroky	46	1.29	
645	kurzové zisky	47	4.40	
648	zúčtování fondů	48	25.00	
649	jiné ostatní výnosy	49	65.68	
651	tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	50		
652	výnosy z dlouhodobého finančního majetku	51		
653	tržby z prodeje cenných papírů a podílů	52		
654	tržby z prodeje materiálu	53		
655	výnosy z krátkodobého finančního majetku	54		
656	zúčtování zákonných rezerv	55		
659	zúčtování zákonných opravných položek	56		
691	příspěvky a dotace na provoz	57	59 287.62	
	Výnosy celkem	součet položek 32 až 57	58	62 905.93
	Výsledek hospodaření před zdaněním	rozdíl položek 58 - 31	59	
591	daň z příjmů		60	
595	dodatečné odvody daně z příjmů		61	
	Výsledek hospodaření po zdanění	položka 59 - 60 - 61	62	

Odesláno dne:

18. 01. 2010

Razítko:

Podpis odpovědné
osoby:

Mgr. Antonín Šimčík

Podpis odpovědné osoby
za sestavení:

Sylvie Braunšová

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

Tyršova 1
746 01 OPAVA

-1-

Okamžik sestavení:

Telefon: 553622999

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

Tyršova 1, 746 01 Opava
tel./fax: 553 622 999
e-mail: szmred@szmo.cz
www.szmo.cz

• • •

Vydává: Slezské zemské muzeum

Náklad: 50 kusů

Editor: David Vahala

Sazba: Robert Antonín

Grafické zpracování: Martin Basár, Martin Feikus

Tisk: Retis Group

